

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 40

(огляд матеріалів ЗМІ за 28 листопада – 4 грудня 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	30
Міжнародна підтримка України	40
<i>Політико-правова допомога</i>	40
<i>Військова допомога</i>	48
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	56
Плани врегулювання. Переговорний процес	62
Плани повоєнного відновлення України	69
Коментарі європейських та американських політиків	74
Реакція представників української громадськості	100
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	104
Експертні оцінки	108
Додатки	117
<i>Додаток 1</i>	117
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №803/2022	117
<i>Додаток 2</i>	120
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №804/2022	120
<i>Додаток 3</i>	123
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №805/2022	123
<i>Додаток 4</i>	125
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №806/2022	125
<i>Додаток 5</i>	129
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №807/2022	129
<i>Додаток 6</i>	131
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №818/2022	131
<i>Додаток 7</i>	134
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №819/2022	134
<i>Додаток 8</i>	135
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №822/2022	135
<i>Додаток 9</i>	135
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №823/2022	135
<i>Додаток 10</i>	137
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №824/2022	137

Офіційна діяльність Президента України

Володимир Зеленський провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у понеділок провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Головнокомандувач і командувачі військ оперативних напрямків доповіли про актуальну ситуацію на фронтах і дії сил оборони з деокупації української території.

Члени Ставки також заслухали інформацію керівників розвідки щодо планів ворога на найближчу перспективу. Були узгоджені шляхи реагування на можливі виклики, пов'язані з діями противника.

Крім того, на засіданні розглянули перебіг відновлення енергетичної системи та її захист від імовірних російських атак.

Окремо було обговорено забезпечення громадян зв'язком та доступом до тепла, проаналізовано темпи розгортання Пунктів Незламності у країні. (...).

Президент провів зустріч із міністрами закордонних справ семи держав Балтії та Північної Європи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністрами закордонних справ Естонії – Урмасом Рейнсалю, Ісландії – Тордіс Колбрун Гилфадоттір, Латвії – Едгарсом Рінкевичсом, Литви – Габріелюсом Ландсбергісом, Норвегії – Аннікен Вітфельдт, Фінляндії – Пеккою Хаавісто та Швеції – Тобіасом Біллстрьомом.

Глава держави відзначив, що спільний візит міністрів закордонних справ семи держав Балтії та Північної Європи є важливим сигналом міцної підтримки й солідарності країн-партнерів з Україною, особливо в часи найсерйозніших викликів.

Президент України Володимир Зеленський:

Напевно, у такому широкому складі ми вас приймаємо в Україні вперше. Робимо це із задоволенням. Ми надзвичайно раді, що ви перебуваєте на боці правди, на світлому боці в цій війні – на боці України та нашої боротьби за незалежність і свободу.

Президент України подякував країнам Балтії та Північної Європи за незмінно активну, дієву підтримку нашої держави в захисті своєї територіальної цілісності та незалежності.

Володимир Зеленський відзначив, зокрема, суттєву оборонну, фінансову та гуманітарну допомогу балтійських і північноєвропейських партнерів в умовах повномасштабної збройної агресії Росії.

Президент України Володимир Зеленський:

Особливо цінуємо підтримку міцності Збройних Сил України, медичну та реабілітаційну допомогу нашим пораненим, проведення навчально-тренувальних місій, таких важливих для українських військових, підтримку вимушених переселенців з України, які через війну виїхали за кордон.

Глава держави привернув особливу увагу до викликів зимового періоду й терору Росії, спрямованого на цивільний енергетичний сектор. У цьому зв'язку було окремо відзначено критичну необхідність у наданні Україні сучасних систем протиповітряної й протиракетної оборони та потребу невідкладної підтримки енергетичної системи нашої країни.

Сторони наголосили на важливості подальшого нарощування санкційного тиску на Росію, а також скоординованої роботи над створенням спеціального трибуналу із розслідування злочину російської агресії та механізмом компенсації збитків, завданих агресією Росії проти України.

Володимир Зеленський подякував партнерам за тверду підтримку євроінтеграційних прагнень України, зокрема з метою якнайшвидшого початку переговорів про вступ до Європейського Союзу, а також відзначив важливість подальшого сприяння в реалізації нашою державою стратегічного курсу на членство в НАТО.

Президент України акцентував на важливості участі відповідних держав у реалізації української гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine та вагомій ролі фінансового внеску кожного партнера у забезпечення продовольчої безпеки у світі.

Іноземні партнери продовжують долучатися до ініціативи Президента Grain from Ukraine ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах гуманітарної програми Grain from Ukraine, започаткованої Президентом України Володимиром Зеленським 26 листопада, під час установчого саміту International Summit on Food Security, уже понад 30 країн і міжнародних організацій заявили про підтримку цього важливого проекту.

Про приєднання до ініціативи шляхом надання фінансової допомоги повідомили Японія та Республіка Корея.

Зокрема, про фінансовий, технічний чи логістичний внесок в ініціативу також заявили Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Естонія, ЄС, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, Катар, Латвія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, США, Туреччина, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція, а також НАТО й ООН.

Загалом у межах програми вже акумульовано понад 180 млн дол. США.

Зібрані кошти будуть використані на постачання українського продовольства до країн Африки та Азії, що найбільше потерпають від голоду. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко звітую про сьогоднішній день. Ранок почався зі Ставки. Фронт. Забезпечення армії. Енергетика. Зв'язок. Пункти Незламності. Посилення нашої ППО. Робота з партнерами. Ситуація у прифронтових районах і придушення російських вогневих позицій. Усі ключові питання тримаємо у фокусі уваги Ставки.

Цієї доби, як і кожного божого дня, окупанти знову обстрілювали Херсон і громади області. Лише за один тиждень ворог 258 разів обстріляв 30 населених пунктів нашої Херсонщини.

Російська армія пошкодила й насосну станцію, яка забезпечувала постачання води в Миколаїв.

Ну що про них сказати? Ось це і є справжня суть тих випадкових «товаришів», які заволоділи Росією. У них після 20 років правління на значній частині їхньої ж держави така розруха, ніби там пройшла війна. А це не війна – це вони пройшли.

Вони ні на що не здатні, окрім розрухи. Це все, що вони лишають по собі. І те, що вони роблять зараз проти України, – це їхнє намагання помститися. Помститися за те, що українці вже неодноразово захищали себе від них.

Україна ніколи не буде місцем для розрухи. Україна ніколи не прийме порядків від цих «товаришів» із Москви. Зробимо все, щоб відновити кожен зруйнований окупантами об'єкт, кожен будинок, кожне підприємство.

Сьогодні говорив про українські потреби в захисті та у відбудові з міністрами закордонних справ семи країн Північної Європи. Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Швеція, Норвегія, Ісландія. Подякував їм за цей спільний візит в Україну – дуже важливий саме зараз жест підтримки й солідарності.

Маємо домовленості щодо подальшої співпраці і в оборонній сфері, і в енергетичній, і щодо проектів відбудови нашої держави, і в санкційній сфері.

З кожною з делегацій обговорювали українську формулу миру, дуже детально – можливу участь кожної держави в реалізації пунктів формули.

Активно працюємо й для того, щоб створити спеціальний трибунал щодо злочину агресії Росії проти України. Працюємо на різних рівнях.

Обговорив зокрема й це сьогодні з міністрами закордонних справ країн-партнерів. Керівник Офісу Андрій Єрмак узяв участь у конференції, що відбулась у Франції. Там працюють члени робочої групи з питання створення трибуналу. Генеральний прокурор Андрій Костін і перша леді України представляли сьогодні нашу державу в Британії – там відбулася конференція щодо протидії сексуальному насильству в умовах війни. Пан Костін готується до зустрічі з міністрами юстиції «Великої сімки» в Берліні завтра.

Головна тема всіх цих заходів – відповідальність Росії за війну й терор. Завтра будуть іще новини.

Говорив з Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте. До речі, Нідерланди надають Україні суттєву допомогу в підготовці трибуналу щодо агресії та у встановленні правди про всіх російських убивць і катів. Україна за це вдячна.

Почув дуже важливий сигнал від пана Прем'єр-міністра Рютте – сигнал щодо наступного року. Підтримка нашої держави лише зростатиме.

(...). Обсяг акумульованих коштів для нашої ініціативи Grain from Ukraine зростає і вже – понад 180 мільйонів доларів. Це вже одна з історично найбільших українських гуманітарних ініціатив. А буде ще більшою.

Про фінансовий, технічний чи логістичний внесок до ініціативи Grain from Ukraine вже заявили Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, Катар, Латвія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, США, Туреччина, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція, Європейський Союз – дуже вагома участь. Плюс Республіка Корея. Японія – з перших днів. А ще – НАТО і, звичайно, ООН. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №803/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №804/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №805/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №806/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №807/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5).

Володимир Зеленський обговорив з амбасадорами United24 подальші кроки з підтримки України, зокрема фандрейзинг на генератори для лікарень ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з амбасадорами ініційованої ним фандрейзингової платформи United24, яка була присвячена подальшому об'єднанню зусиль на підтримку нашої країни та її громадян під час повномасштабної російської агресії.

На зустрічі були присутні амбасадори United24: футболіст Андрій Шевченко, боксер Олександр Усик та американський астронавт Скотт Келлі, за допомогою відеозв'язку долучилися: українська тенісистка Еліна Світоліна, американський актор Лієв Шрайбер та історик Тімоті Снайдер. У заході також узяв участь керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак.

Володимир Зеленський подякував амбасадорам United24 за те, що вони роблять для України та українців.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні дуже важливо зберігати єдність у світі щодо підтримки України, щоб пройти цей складний період. І я впевнений на сто відсотків, що ми перемаємо.

Президент зазначив, що жахлива війна проти нашої країни триває, і з настанням зими з'явилися нові виклики у зв'язку з терористичними ударами Росії по об'єктах цивільної інфраструктури, насамперед енергетичних. Агресор має намір продовжувати ці атаки.

Учасники зустрічі обговорили запуск фандрейзингу на генератори для лікарень. Їх потрібно понад 1000 одиниць. Нині через постійні удари по енергетичній інфраструктурі українські лікарі вимушені оперувати при світлі ліхтариків.

До Дня подяки 24 листопада Лієв Шрайбер оголосив збір на генератори, записавши відеозвернення. Він переконаний, що ця кампанія неодмінно матиме успіх, особливо завдяки об'єднанню зусиль амбасадорів United24.

27 листопада було записано ролик за участю Андрія Шевченка, Олександра Усика та Скотта Келлі, який демонструє знакові місця Києва в умовах відключення електроенергії.

Андрій Шевченко розповів, що вперше в житті бачив головний стадіон країни – НСК «Олімпійський» – у повній темряві.

Футболіст Андрій Шевченко:

Але після темряви завжди настає світло. Український народ незламний, ми подолаємо всі виклики й перемаємо.

Легендарний астронавт і рекордсмен за часом перебування в космосі Скотт Келлі, який вперше приїхав до України, повідомив, що під час зйомок у лікарні «Охматдит» поспілкувався з українськими дітьми.

Астронавт Скотт Келлі:

Ці діти були поранені під час російських ракетних атак. Я вражений силою духу цих дітей.

Тенісистка Еліна Світоліна поділилася планами щодо проведення благодійного вечора, однією з ключових цілей якого буде збір на генератори.

Зі свого боку Олександр Усик розповів про захід у Лос-Анджелесі, під час якого гранітний відбиток його боксерської рукавиці було продано на благодійному аукціоні за 100 тисяч доларів США. Потім невідомий покупець попросив подарувати цю річ Президентові України.

Чемпіон світу з боксу у важкій вазі зазначив, що важливим сьогодні є підтримання уваги до України та розуміння того, що на території нашої країни триває повномасштабна війна.

Професор історії Тімоті Снайдер акцентував, що зараз надзвичайно важливо захистити енергетичну систему України. Це розуміє міжнародна аудиторія, про що свідчить відгук на проект «Ловець Шахедів».

Історик Тімоті Снайдер:

Я наголошую, що сьогодні Україна дає світу набагато більше, ніж ми даємо Україні. Вона є прикладом мужності для всього світу.

Президент звернувся до Генеральної асамблеї Міжнародного бюро виставок щодо проведення Експо-2030 в Одесі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Для мене честь представляти українську кандидатуру на проведення Всесвітньої виставки 2030 року. Представляти Одесу, а отже, й увесь Чорноморський регіон.

Чому саме Одеса? Чому саме Україна? Чому саме Чорне море?

Цьогоріч Україна стала світовим взірцем сміливості. І мільярди людей на всіх континентах побачили, що означає українська незламність і чому російський терор не досягне своєї мети.

І побачать, як Україна стане взірцем відбудови. Ані зимовий холод, ані темрява, ані будь-які інші прояви терору не допоможуть Росії підкорити українців.

Настане час української перемоги. А тоді... Відбудова нашої держави стане найважливішим економічним, технологічним і гуманітарним проектом нашого часу.

Уже зараз ми залучаємо десятки країн-партнерів до відновлення України. Загальний обсяг робіт – понад трильйон доларів.

Уже зараз ми створюємо спеціальну систему шефства. Систему, яка дасть змогу передовим країнам і компаніям з усього світу взяти шефство над відбудовою українських областей, міст, галузей і підприємств. Щоб не просто відновити їх, а щоб показати, що вільний світ і сумлінні держави завжди сильніші, ніж будь-яка тиранія й будь-яка агресія.

Ми вже бачимо зацікавленість щодо шефства від Франції та Британії, Нідерландів і Німеччини, Данії та Фінляндії, Італії й Туреччини, Польщі та Португалії, Чехії й Словенії, Латвії та Естонії, Швейцарії та Словаччини, Австрії та Греції, Канади й Сполучених Штатів Америки, Японії та Австралії. І це не вичерпний перелік.

І у 2030 році, коли українська відбудова вже продемонструє значну частину із запланованих результатів, саме в Україні можна буде побачити, на що здатне людство, коли всі народи співпрацюють заради миру й безпеки, заради розвитку та зручнішого майбутнього для всіх людей.

А в цьому, до речі, і є фундаментальний сенс Всесвітніх виставок. Тож реальність нашої країни й дух Всесвітніх виставок максимально збігатимуться. Саме в Україні, саме у 2030 році.

Уже зараз ми доводимо, що Чорноморський регіон – один з ключових гарантів стабільності світу. Наша Одеса – це саме той великий порт, на роботі якого тримається соціальний добробут десятків країн Африки, Азії та Європи.

І цього річ ми довели це нашою експортною зерновою ініціативою. Закріпимо ще новим міжнародним гуманітарним проектом Grain from Ukraine, який допоможе відновити продовольчу безпеку для найбільш вразливих країн, які просто зараз – на межі голоду й дестабілізації: Ефіопія, Сомалі, Ємен та інші. Всі вони й багато інших добре знатимуть, чому Одеса й Чорне море такі важливі. Ми врятуємо мільйони людей – Одеса врятує мільйони людей завдяки роботі своїх портів.

Ми вже об'єднуємо Україну з Європейським Союзом. Ми вже стали частиною єдиного ринку ЄС. А станемо частиною інституцій ЄС. Ми вже об'єдналися з єдиною енергосистемою ЄС. А станемо тими, хто завдяки потенціалу «зеленої» енергетики замінить для Європи брудне російське викопне паливо. Ми вже допомогли Європі подолати багато внутрішніх суперечностей і реально об'єднатись – об'єднатись у діях. А разом з українською силою Європа стане дійсно незалежним і по-справжньому міцним глобальним гравцем.

2030 рік – це час, коли можна буде це відзначити. І відзначити разом з усіма європейцями.

Хіба справедливо, що Всесвітні виставки стільки часу оминають нашу частину Європи? Багато регіонів світу вже були представлені. Європа мала честь приймати Всесвітні виставки в різні роки. Але чомусь не схід Європи.

Варто це виправити. Та ідеально це виправити саме в Одесі. У місті, яке своєю економікою й культурою протягом століть поєднане з Туреччиною і Румунією, з Грузією та Болгарією, з Молдовою й іншими країнами нашого регіону та багатьма регіонами світу.

У місті, яке завжди було і є багатонаціональним і мультикультурним – містом різноманіття.

У місті, яке може прийняти Всесвітню виставку вперше, але яке має вікові зв'язки зі світом.

(...). Коли у 2030 році ви відвідаєте Україну та нашу Одесу, ви зможете відчувати силу, свободу й культуру не просто однієї країни й одного міста. Ви відчуєте потенціал усього людства. Ось чому 2030 рік. Ось чому Одеса, Україна й Чорне море. Ось чому Всесвітня виставка.

Хай буде наочною перемога свободи й нашого прагнення до миру! (...).

Володимир Зеленський зустрівся зі співачкою Джамалою напередодні її поїздки до США для участі у громадських і культурних заходах ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з українською співачкою та авторкою пісень, переможницею конкурсу «Євробачення» 2016 року Джамалою, яка вирушає до Сполучених Штатів Америки, де візьме участь у культурних заходах і зустрінеться з американськими високопосадовцями.

Джамала розповіла Главі держави про заплановані заходи та висловила переконання, що культурний фронт надзвичайно важливий у нинішній боротьбі України за свою свободу й незалежність.

Президент підтримав співачку й зазначив, що сигнали від відомих діячів культури та мистецтва точно мають вплив.

Президент України Володимир Зеленський:

Твій голос чути всюди. І це чудова нагода ще раз нагадати всім, що в Україні триває війна.(...).

Президент також наголосив на важливості питання політичних в'язнів, серед яких чимало жителів рідного для Джамали Криму, зокрема кримських татар.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми неодноразово передавали списки і Сполученим Штатам, і Туреччині тощо. Дуже важливо, коли лідери й високопосадовці таких держав передають інформацію та прискорюють цей процес. Ми займаємося обмінами, але поки, на жаль, найбільша складність із політичними в'язнями. Треба їх повертати.

Джамала зазначила, що в кожного артиста є своя історія, і її власна бере початок в українському Криму, у домі, який у неї відібрали.

Співачка Джамала:

І саме тому, хоч би де я була, першочерговим завданням для мене є нагадати про те, що в мій дім прийшли чужинці вбивати й калічити життя, нищити й переписувати мою культуру. Так було у 1944-му, а потім у 2014-му, і от знову. Тепер усі в Україні розуміють, що це може статися з будь-ким, якщо зло не спинити й не змусити відповідати за злочини.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні ми зробили кілька нових кроків для того, щоб повернути Україні справедливість, щоб притягнути до відповідальності всіх винних у цій злочинній війні.

Ми вже співпрацюємо з багатьма країнами й міжнародними організаціями, щоб кожен російський убивця отримав заслужене покарання. Ми вже налагодили взаємодію з Міжнародним кримінальним судом і будемо її нарощувати.

Але, на жаль, наявних міжнародно-правових інструментів недостатньо для справедливості.

Навіть у Міжнародному кримінальному суді поки що неможливо притягти до відповідальності найвище політичне та військове керівництво Росії за злочин агресії проти нашої держави – за первинний злочин. Злочин, який породив усі інші злочини цієї війни – і не тільки після 24 лютого, а й від 2014 року. Саме тоді все це почалося.

Щоб була відповідальність за агресію, потрібен спеціальний трибунал – на додачу до Міжнародного кримінального суду. І ми робимо все, щоб створити такий трибунал.

Саме цьому завданню було сьогодні присвячене звернення першої леді України до парламенту й народу Великої Британії.

Зараз триває візит Олени до Сполученого Королівства. І від імені всіх українців і українок, які постраждали від російської агресії, вона закликала Велику Британію стати лідером у глобальних зусиллях для створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України й для повернення справедливості.

Цей досвід є у британців, це є частиною нашої спільної з ними історичної пам'яті. Взимку 1942 року, коли ще ніхто не міг передбачити, коли завершиться Друга світова війна, саме в Лондоні представники союзників підписали Сент-Джеймську декларацію. Документ, із якого почався шлях до Нюрнберзького трибуналу, тобто до справедливості після тієї війни.

Зараз уже маємо потужну співпрацю з Нідерландами, які допомагають зі створенням офісу прокурора для збору доказів воєнних злочинів. Працюємо з Францією, яка допомагає нам у польовій роботі з документування російського зла.

І маємо об'єднати світову більшість на підтримку проекту резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо спецтрибуналу.

Ми маємо розробити необхідну юридичну архітектуру, щоб трибунал запрацював. Маємо повністю реалізувати цей пункт нашої формули миру й реально забезпечити справедливість після цієї війни так само, як і після Другої світової. Вірю, що Велика Британія проявить своє лідерство саме в цій боротьбі за справедливість.

Сьогодні ж у Лондоні було відкрито й виставку Russian War Crimes – це проект, який демонструє світу, що саме Росія принесла на українську землю. Ця виставка працювала у Давосі під час Всесвітнього економічного

форуму, також у Нью-Йорку – під час Генеральної Асамблеї ООН, у Брюсселі, у штаб-квартирі НАТО. Тепер її побачать британці. В усіх провідних країнах знатимуть і бачитимуть, за яке зло відповідальний рашизм.

У Берліні відбулася зустріч міністрів юстиції країн «Великої сімки» – надзвичайно корисна. Україну там представляли Генеральний прокурор і міністр юстиції нашої держави. Ця зустріч була присвячена якраз притягненню до відповідальності окупантів і держави-агресора за все ними скоєне. За підсумками зустрічі бачимо очевидну готовність працювати разом, щоб врешті відновити силу міжнародного права, відновити повну дію Статуту ООН і притягти Росію до справедливої відповідальності.

Говорив сьогодні з канцлером Німеччини Олафом Шольцом – саме Німеччина цього року головує в G7. Обговорили нашу співпрацю як на двосторонньому рівні, так і в міжнародних інституціях. Пріоритети зрозумілі – захист від ракетного терору, відновлення енергетики, продовольча безпека. Я подякував пану канцлеру за підтримку.

Ситуація на фронті складна. Попри надзвичайно великі російські втрати окупанти все ще намагаються наступати на Донеччині, закріпитися на Луганщині, рухатися на Харківщині, щось там вони планують на півдні.

Але тримаємо оборону і, головне, не даємо ворогу здійснити його наміри. Вони казали, що захоплять Донеччину навесні, влітку, восени... Цього тижня починається вже зима. Вони поклали там свою регулярну армію, вони втрачають там щодня сотні мобілізованих і найманців, вони використовують там загородзагони...

Ще цього року Росія втратить убитими сто тисяч своїх солдатів і лише Богу відомо скільки найманців. А Україна стоятиме. А світ буде робити все, щоб кожен, хто винен у цій злочинній війні, опинився на лаві підсудних.

І ще хочу подякувати Нідерландам за сьогоднішнє рішення – Палата представників Генеральних штатів визнала Росію державою – спонсором тероризму. Крок за кроком світ усе розставить по місцях. (...).

Якщо Україна не втримає агресії Росії, ця війна перекинеться на інші території, може, навіть на інші континенти – Президент на NYT DealBook Summit ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський взяв участь у форматі відеозв'язку у саміті NYT DealBook та поспілкувався з учасниками заходу.

Відповідаючи на запитання, коли, на його думку, закінчиться війна, Глава держави констатував: українці – реалісти й розуміють, що воюють із Російською Федерацією, а на їхній території відбуваються наймасштабніші бойові дії з часів Другої світової. (...).

Президент України Володимир Зеленський:

Закінчиться тоді, коли ми переможемо або коли цього захоче Російська Федерація. Може так статися, що РФ захоче тільки тоді, коли відчуватиме, що вона слабка, перебуває в ізоляції та в неї немає партнерів.

Саме тому, за його словами, такою важливою є підтримка України з боку партнерів і всього вільного світу.

Глава держави висловив подяку за допомогу Україні, підтримку наших громадян, які були змушені шукати прихистку в різних країнах світу, рятуючись від війни.

Водночас Володимир Зеленський закликав не повторювати наративи Росії, яка намагається рахувати вартість наданої Україні міжнародної допомоги чи порівнювати війну в нашій країні з іншими конфліктами.

Глава держави зазначив, що вартість цієї війни вимірюється найперше в життях українських громадян, які воюють за свободу й демократію не тільки в Україні, а й в усьому світі.

Президент України Володимир Зеленський:

Тому що, якщо Україна не витримає, ця війна розповзеться на інші території і, може, навіть на інші континенти.

Володимир Зеленський висловив переконання, що в питанні бізнес-відносин із Російською Федерацією має бути спільна позиція світу, зокрема громадян, представників бізнесу, щодо обмежень контактів і можливостей для співпраці, адже тільки це може змусити росіян замислитися над політикою своєї держави.

Президент України Володимир Зеленський:

Саме суспільство в Росії обирає собі політиків, лідерів. Вплив на Президента Путіна має його суспільство. І якщо їм комфортно жити, якщо тривають стосунки інших держав з ними, якщо з їхнім бізнесом тривають відносини інших держав, то жодного дискомфорту вони не відчуватимуть. Для них ця історія на території нашої держави так і залишатиметься «спеціальною операцією», як її називає Путін, а не війною, яка забирає життя.

Президент також закликав учасників саміту підтримувати Україну через фандрейзингову платформу United24, на якій відкрито збори на актуальні потреби та проекти, що допомагають нашій державі вистояти в боротьбі з російським агресором.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів сьогодні чергове засідання Ставки.

Головні питання – Донеччина, Луганщина, Харківщина, Запорізька область, Херсонщина, Крим, прифронтові території й наш державний кордон. Аналізуємо наміри окупантів і готуємо протидію – ще потужнішу протидію, ніж зараз.

Розглянули питання забезпечення військових і постачання нової техніки, боєприпасів.

Окремо провів нараду з питань енергетики та зв'язку. Фіксуємо результати того, що вже зроблено для захисту наших систем. Готуємо нові рішення.

Також готуємо нові рішення, щоб не допустити будь-якої можливості Росії маніпулювати внутрішнім життям України. Свого часу деталізуємо й це.

Станом на сьогоднішній вечір близько 6 мільйонів абонентів у більшості областей нашої держави та у Києві відключені від електрики.

Ситуація залишається дуже складною саме в столиці, а також на Київщині, у Вінницькій, Львівській, Одеській, Хмельницькій і Черкаській областях.

Енергетики та комунальники, наші всі служби роблять все, щоб стабілізувати систему й дати людям більше енергії на довший час. І я ще раз хочу підкреслити: дуже важливо, щоб люди розуміли, коли й на який проміжок часу у них відключать електрику.

Це відповідальність як самих енергокомпаній, так і місцевої влади. Люди мають право знати. І настільки, наскільки це можливо зараз, має бути забезпечена передбачуваність життя. Люди бачать, що в сусідніх будинках чи на найближчих вулицях чомусь інші правила щодо світла. А має бути справедливість і зрозумілість.

Сьогодні маємо дві дуже важливі міжнародні новини.

Канада успішно завершила розміщення спеціальних облігацій – облігацій суверенної підтримки України. Обсяг – 500 мільйонів канадських доларів.

Фактично Канада бере цей борг на себе, щоб допомогти нашій державі. Кошти підуть у державний бюджет України.

Дякую нашим канадським друзям і особисто пану Джастіну Трюдо і пані Христі Фріланд за цей прояв канадського лідерства.

Лідерства, яке демонструє й іншим партнерам, що може бути ефективним саме зараз для підтримки України.

І новина з Німеччини.

Бундестаг проголосував за резолюцію, яка визнає Голодомор геноцидом українського народу. Це рішення для справедливості, для правди. І це дуже важливий сигнал багатьом іншим країнам світу, що російському реваншизму не вдасться переписати історію.

Ще б одне рішення Німеччини, яке, безумовно, стане історичним, – передати Україні систему Patriot, – і пану канцлеру Шольцу, як і всьому поколінню сучасних німецьких політиків, дякуватимуть усі покоління українців. (...).

Про присудження Національної премії України імені Бориса Патона 2022 року: Указ Президента України №808/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №808/2022 на підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки присуджується Національна премія України імені Бориса Патона 2022 року (за списком) та встановлюється розмір Національної премії України імені Бориса Патона на 2022 рік триста тисяч гривень кожна).

Про присудження премій Президента України для молодих вчених 2022 року: Указ Президента України №809/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №809/2022 на підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки присуджуються премії Президента України для молодих вчених 2022 року (за списком)).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щороку 1 грудня ми згадуємо подію, яка визначила історію. Подію, яка сказала дуже багато про всіх нас, про українців. Про те, хто ми є. І про те, ким ми ніколи не будемо.

1 грудня 31 рік тому відбувся референдум, який об'єднав усю територію нашої держави. Ніхто з наших людей не залишився за межами всеукраїнського рішення. Київ і Севастополь, Одеса й Крим, Львів і Черкаси, Чернігів і Харків, Донецьк і Херсон, Запоріжжя й Луганськ, Хмельниччина й Кіровоградщина, Волинь і Дніпропетровщина, Суми й Закарпаття, Франківськ і Тернопіль, Житомирщина й Чернівці, Вінниця, Київщина, Миколаїв, Полтава, Рівне... Всі підтримали.

Люди підтвердили Акт проголошення незалежності України – вільно й законно. Це був справжній референдум, а не якась імітація. Це був чесний референдум, і саме тому його визнав світ.

І було важливо, що не просто політики, а саме люди поставили крапку в історії імперії, яка будувалася на запереченні волі людей. Яка вбивала, намагаючись увічнити заперечення волі людей, але яку люди все одно повалили. І якраз своєю волею.

З того дня 1991 року українці пережили багато намагань перетворити крапку на три крапки чи на крапку з комою. Ми бачили багато діячів, які не могли заспокоїтися, що імперію таки повалили.

Ми й тепер боронимо Україну від таких «товаришів», які хотіли цьогоріч відзначати сторіччя імперії замість чергової річниці волі. Вони хотіли...

Але буде за українськими правилами.

Наше прагнення жити вільно, яке було висловлене 24 серпня й підтверджене 1 грудня, не зламати. Українці більше ніколи не будуть

камінчиками якихось там імперій. Ми вже вибороли це й забезпечимо для нашої держави всю повноту незалежності.

Забезпечимо, зокрема, духовну незалежність. Ми ніколи й нікому не дозволимо будувати імперію всередині української душі.

Сьогодні відбулося засідання РНБО. Засідання, на якому ми розглянули численні факти зв'язків окремих релігійних кіл в Україні з державою-агресором.

На жаль, навіть російський терор і повномасштабна війна не переконали деяких діячів у тому, що варто подолати спокусу зла. Що ж, маємо створити такі умови, коли будь-які залежні від держави-агресора діячі не матимуть жодної можливості маніпулювати українцями й послаблювати Україну зсередини.

Отже, перше. РНБО доручила уряду внести на розгляд Верховної Ради законопроект щодо унеможливлення діяльності в Україні афілійованих із центрами впливу в Російській Федерації релігійних організацій.

Друге. Державній службі з етнополітики та свободи совісті – забезпечити проведення релігієзнавчої експертизи Статуту про управління УПЦ на наявність церковно-канонічного зв'язку з Московським патріархатом і за необхідності – вжити передбачених законом заходів.

Третє. Забезпечити перевірку наявності правових підстав та дотримання умов користування релігійними організаціями майном, яке перебуває на території Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника.

Четверте. Всім органам, до компетенції яких належить питання у сфері забезпечення національної безпеки, активізувати заходи з виявлення та протидії підривній діяльності російських спецслужб у релігійному середовищі України. І застосувати персональні санкції – прізвища будуть оприлюднені невдовзі.

І п'яте. Потребуємо підвищення статусу й посилення можливостей Державної служби з етнополітики та свободи совісті. Відбудеться реформа цієї структури, яка дасть їй змогу реально захищати права та законні інтереси українців і держави.

Цими та іншими рішеннями ми гарантуємо Україні духовну незалежність.

Хочу підкреслити: у 1991 році наша держава стала саме на законний і демократичний шлях. Цим шляхом ми й будемо йти далі. Лише правові кроки. Виважені рішення. І національні інтереси.

Сьогодні ж продовжили працювати над реалізацією української формули миру, яку я презентував на саміті G19, зокрема її пункту щодо продовольчої безпеки. Говорив для цього з президентом Сенегалу й Головою Африканського Союзу.

Про нашу ініціативу Grain From Ukraine – «Зерно з України». Це ініціатива, яка реально повертає світу стабільність і передбачуваність. А

також про те, як можемо залучити країни Африки до відновлення сили міжнародного права й гарантування всієї повноти глобальної безпеки.

І ще одне. Сьогодні вдалося повернути додому з російського полону ще 50 українців. Четверо офіцерів, 46 сержантів і рядових. Армія, тероборона, нацгвардійці, ВМС та прикордонники. Я дякую всій нашій команді, яка працює для звільнення українців. Буданов, Єрмак, Усов, Малюк, Лубінець. Просто молодці. Дякую кожному й кожній, хто допомагає!

Загалом із 24 лютого з російського полону вже повернули понад 1300 українців. Повернемо й усіх інших! Уся Україна буде вільною. Всі українці будуть удома. (...).

Про призначення стипендій Президента України дітям журналістів, які загинули у зв'язку з виконанням професійних обов'язків: Указ Президента України №811/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до Указу Президента України від 30 квітня 2002 року № 428/2002 «Питання соціального захисту дітей журналістів, які загинули (померли) або яким встановлено інвалідність у зв'язку з виконанням професійних обов'язків» (зі змінами, внесеними Указами від 20 жовтня 2003 року № 1197/2003, від 23 вересня 2005 року № 1331/2005, від 3 квітня 2015 року № 198/2005 та від 16 вересня 2017 року № 280/2017) постановляю:

1. Призначити стипендії Президента України дітям журналістів, які загинули у зв'язку з виконанням професійних обов'язків:

ВЕРЕМІЮ Максиму В'ячеславовичу – 2009 року народження, синові журналіста ВЕРЕМІЯ В'ячеслава Васильовича, який загинув у зв'язку з виконанням професійних обов'язків;

ЛАБУТКІНІЙ Кірі Дмитрівні – 2010 року народження, доньці журналіста ЛАБУТКІНА Дмитра Віталійовича, який загинув у зв'язку з виконанням професійних обов'язків. (...).

Про присвоєння військового звання: Указ Президента України №812/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти військове звання генерал-майора бригадному генералу МАЛЮКУ Василю Васильовичу – першому заступникові Голови Служби безпеки України. (...).

Про присвоєння військового звання: Указ Президента України №813/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти військове звання бригадного генерала полковнику ПЕТРІВУ Юрію Петровичу – заступникові начальника регіонального управління – начальника оперативно-військового управління Східного регіонального управління Державної прикордонної служби України. (...).

Про присвоєння спеціального звання: Указ Президента України №814/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти спеціальне звання генерала поліції третього рангу полковнику поліції ДЗЮБИНСЬКОМУ Вадиму Володимировичу – начальникові Департаменту карного розшуку Національної поліції України. (...).

Про присвоєння спеціального звання: Указ Президента України №815/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти спеціальне звання генерала поліції третього рангу полковнику поліції РОГАЧОВУ Євгену Павловичу – начальникові Головного управління Національної поліції України в Полтавській області. (...).

Про присвоєння спеціального звання: Указ Президента України №816/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

1. Присвоїти спеціальне звання генерал-майора служби цивільного захисту полковнику служби цивільного захисту КОРЕЦЬКОМУ Юрію Олександровичу – начальнику Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Рівненській області. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №818/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 6).

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня працівників прокуратури: Указ Президента України №819/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 7).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 1 грудня 2022 року «Про окремі аспекти діяльності релігійних організацій в Україні і застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України №820/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до статті 107 Конституції України постановляю:

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 1 грудня 2022 року «Про окремі аспекти діяльності релігійних організацій в Україні і застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (додається).

2. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. (...).

Президент України відвідав Меморіальний музей Григорія Сковороди у Переяславі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Київської області Президент України Володимир Зеленський відвідав Меморіальний музей Григорія Сковороди в місті Переяславі.

(...). Володимир Зеленський також ознайомився з експозицією музею. Зокрема, тут зберігаються рідкісні книги XVII-XIX ст., колекція старовинних підручників, за якими навчалися 200 років тому.

В одній із кімнат розміщений портрет Григорія Сковороди кінця XVIII ст., який вважається найдавнішим в Україні.

Крім того, в музеї експонуються старовинні музичні інструменти й типовий селянський одяг XIX ст.

Главі держави розповіли про культурно-мистецький проект «Зі Сковородою в серці», який стартував у травні 2021 року. У його межах створюють рушники з автентичними орнаментами, які були властиві періоду, коли в Переяславі жив і працював Григорій Сковорода.

Президент оглянув залу, де відтворено інтер'єр класу часів Сковороди.

Президент України Володимир Зеленський:

Історію нашої держави створюють і передають люди. Сковорода – один із тих видатних людей, які несуть цю історію 300 років, несуть українське. Він несе вогонь знання й пізнання. І коли ти хочеш зрозуміти, яка Україна, чим вона живе, як надихає, ти можеш зрозуміти це завдяки думкам, книжкам, картинам, мистецтву, пісням.

Меморіальний музей Г. Сковороди, який було відкрито у 1972 році з нагоди святкування 250-ї річниці від дня народження видатного українського філософа, посідає особливе місце серед численних музеїв Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав».

Музей розташований у будівлі колишнього навчального закладу – Переяславського колегіуму, де Григорій Сковорода розпочав свою педагогічну діяльність.

У Переяславі Володимир Зеленський узяв участь у форумі «Сковорода-300» та поспілкувався зі студентами трьох університетів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки у Київську область Президент України Володимир Зеленський узяв участь у культурно-мистецькому форумі «Сковорода-300», присвяченому 300-й річниці від дня народження відомого українського філософа, поета й педагога, що відзначатиметься в Україні третього грудня.

Спілкуючись зі студентами та викладачами Університету Григорія Сковороди в Переяславі, до яких у форматі відеозв'язку долучилися студенти й викладачі Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди та Національного університету «Києво-Могилянська академія», Глава держави зазначив, що йому завжди приємно зустрітися з освіченими й розумними людьми.

Президент України Володимир Зеленський:

Я з великою повагою ставлюся до викладачів. Знаю, що це складна робота, адже сам народився в сім'ї викладача. Але розумію, як непросто й студентам, бо сам був студентом.

Володимир Зеленський подякував студентам і викладачам за таку саму стійкість у цей непростий час, яка була у Григорія Сковороди в його викладацькій діяльності.

Глава держави висловив переконання, що всіх присутніх об'єднує як прийдешня визначна дата – 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди, так і любов до України й велика повага до історії нашої держави.

Президент наголосив, що Університет Григорія Сковороди є справжнім центром життя у Переяславі. Заклад працював навіть під час складної ситуації на Київщині після початку повномасштабного вторгнення Росії та з перших днів агресії надавав допомогу внутрішньо переміщеним особам.

Відповідаючи на запитання студентів, Володимир Зеленський акцентував, що для України важливо захищати й не віддавати своє, за це, зокрема, і відбувається війна з Росією.

Президент України Володимир Зеленський:

За що ця російсько-українська війна? За державу, за землю, за сім'ю, за життя. І за право на життя, за свободу, за право вибору. Жити, не заважаючи іншим, але й захищаючи своє життя.

На переконання Глави держави, Україні не варто відповідати на пропаганду з боку Росії, бо таким чином ми її суб'єктизуємо. А після того, як РФ вторгалася на територію України, катувала та вбивала людей, вона більше не суб'єкт.

За словами Президента, складно боротися з пропагандою в Росії, але треба боротися з російською дезінформацією на території України.

Президент України Володимир Зеленський:

Є різні заходи, яких наша держава мала вжити із самого початку. Це було складно: був великий вплив Росії у нас – і інформаційний, і політичний, і виробничий, і історичний... Є фундаментальні речі. Не може інформаційне поле в Україні контролюватися Росією.

Тому, на його переконання, щоб боротися з інформаційним впливом РФ на українське суспільство, РНБО ухвалила рішення про припинення діяльності окремих телеканалів, які фінансувалися з Росії.

Крім того, на думку Президента, потрібно розвивати українські університети та науку, адже це також інформаційна боротьба. Це стосується й духовної сфери у нашій країні.

Президент України Володимир Зеленський:

І якщо хтось підтримує війну в Україні, він точно не проукраїнський і обрав іншу державу. Все це дуже правильні, справедливі демократичні кроки, які держава повинна робити, а суспільство – підтримувати. Я думаю, що суспільство це також розуміє.

Також, на думку Президента, необхідно доносити правдиву інформацію до суспільств у різних країнах і пробивати інформаційну завісу пропаганди, яку створила Росія. Це допоможе об'єднати світ навколо України.

Президент України Володимир Зеленський:

Окремий підхід має бути в боротьбі з пропагандою на територіях, які ми деокуповуємо.

Відповідаючи на запитання, чи мають в Україні з'явитися нові символи замість радянських, які зараз витісняються, Президент висловив думку, що це вже відбувається природним шляхом.

Президент України Володимир Зеленський:

Авжеж треба допомагати цьому й давати можливість, але я не хотів би, щоб був тиск. Мені здається, що Україна міцна тому, що вона дуже вільна щодо свого волевиявлення та ставлення до життя. І тому дискусія має йти знизу... Про це треба говорити, думати з громадськістю, науковцями, які мають бути законодавчі зміни. Але найголовніше – щоб усе це було не шляхом тиску, руйнування, принижень тощо.

На переконання Глави держави, у цьому процесі основне – діалог і логіка.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні все суспільство об'єднане й дуже хоче відновлювати все те, що було забуте: і назви, і пам'ятники, і важливі історичні знання, і пам'ять про людей, які були забуті довгі часи завдяки радянській владі.

Як зазначив Президент, сьогодні Україна спроможна віднайти свою справжню спадщину завдяки роботі науковців і фахівців, які мають глибокі знання з історії.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні хочеться найбільше забутого, але нашого, українського. Нашу ідентичність треба підтримувати.

Сьогодні ми відзначаємо нагородами тих, хто уособлює українську незламність – Президент на зустрічі зі звільненими з полону захисниками й захисницями ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у Києві зустрівся з українськими захисниками й захисницями, які були звільнені з російського полону, та вручив державні нагороди.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні ми відзначаємо тих, хто уособлює українську незламність, є обличчям нашої великої держави.

Звертаючись до присутніх військовослужбовців, серед яких були офіцери, сержанти, солдати й матроси, Глава держави наголосив, що щасливий бачити їх вільними. Він розповів, що за час повномасштабного вторгнення Російської Федерації вдалося звільнити з російського полону 1331 українця.

Президент України Володимир Зеленський:

Військові та цивільні. Воїни нашої армії, ВМС, нацгвардійці, поліцейські, прикордонники, тероборонці. Медики, рятувальники, наші волонтери. Вихідці з усіх областей. Люди, які пройшли бої на півночі, на сході, на півдні, на Зміїному. Маріуполь і «Азовсталь». Оборона Києва й Харкова. Захист Херсонщини, захист нашого Запоріжжя. Це люди різних звань, із різними особистими історіями, але яких ми всіх однаково чекали вдома. За яких ми боролися! Однаково боролися за кожного, кожному. Які пройшли через полон, але зберегли гідність. Їхній подвиг мають пам'ятати всі українці.

Глава держави також відзначив тих, хто невтомно працював задля звільнення українців із неволі. Як зауважив Володимир Зеленський, це дуже складна робота, яка потребує багато зусиль.

Водночас він акцентував: кількість звільнених значна, але Україна пам'ятає про тих, хто досі залишається в російських катівнях, і працюватиме над поверненням їх додому.

Президент України Володимир Зеленський:

1331 уже вільний. Але ми маємо повернути всіх наших героїв, які були захоплені ворогом, усіх, хто депортований, хто зазнав репресій і кого утримують у різних «ізоляціях» у Росії та в тимчасово окупованих містах нашої держави.

Глава держави подякував усій команді, яка працює над звільненням бранців Росії: начальнику ГУР МОУ Кирилу Буданову, керівнику Офісу Президента Андрію Єрмаку, секретарю Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими Дмитру Усову, т. в. о. голови Служби безпеки Василю Малюку, міністру внутрішніх справ Денису Монастирському, голові Фонду державного майна Рустему Умерову, уповноваженому Верховної Ради з прав людини Дмитру Лубінцю та членам Координаційного штабу з питань поводження з полоненими.

Президент також наголосив на важливості поширення історій українців, котрі пережили російський полон, а також тих, кого досі утримує РФ. На його переконання, важливо розповідати суспільству про їхню стійкість, героїзм і незламність.

Президент України Володимир Зеленський:

Поки тривають бої, поки в окопах гинуть наші герої й поки залишається хоч один полонений у ворога – ця війна не закінчилася для мене і, впевнений, для кожної й кожного з вас.

Присутні також ушанували хвилиною мовчання пам'ять воїнів, які загинули за Україну та назавжди залишилися в історії нашої держави.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Це був особливий день особливого тижня.

Найприємніше, найсимволічніше – сьогодні мав честь відзначити нагородами наших героїв, звільнених із російського полону, і членів нашої команди – тих, хто працює заради повернення українців додому.

Я хочу зараз іще раз подякувати всім, хто виконує це завдання. 1331 – стількох уже вдалося звільнити за час повномасштабної війни.

І жодного українця не залишимо в російських тюрмах, таборах та «ізоляціях». Ми пам'ятаємо про всіх. Настане день – привітаємо знову на свободі.

Увесь цей тиждень працювали на різних рівнях у європейських столицях для того, щоб здобути критичну масу підтримки для запуску спеціального трибуналу – трибуналу щодо російської агресії.

Лондон, Париж, Берлін, Варшава та інші столиці... Всюди зміцнюємо нашу позицію, акумулюємо підтримку партнерів. Упевнений, що трибунал буде, справедливість буде.

Доволі активно рухаємося й щодо іншого пункту української формули миру – продовольчої безпеки. Кожен день використовуємо, щоб світ бачив і відчував, що глобальна стабільність можлива лише разом з Україною.

Сьогодні в порт Одеси зайшло вже третє судно в межах нашої ініціативи Grain from Ukraine – «Зерно з України». 25 тисяч тонн гуманітарної пшениці будуть відправлені в Сомалі. Друге судно – завершує завантаження в порту Чорноморськ – прямуватиме до Ефіопії. На його борту – 30 тисяч тонн пшениці. Також в Ефіопію прямує й перше судно за цією програмою – «Зерно з України».

А загалом до кінця весни відправимо близько 60 суден з таким гуманітарним вантажем. Це буквально порятунок від голоду для мільйонів людей. І я вдячний усім нашим партнерам, які долучилися до української ініціативи.

Інша наша ініціатива – експортна зернова – дала змогу поставити на продовольчий ринок майже 13 мільйонів тонн української агропродукції. Вагомий внесок у світову безпеку. Робимо все, щоб наростити постачання.

Хочу сьогодні відзначити й усіх, хто повертає нормальне життя у звільнені райони, зокрема на Херсонщину і в місто Херсон. Це люди з різних областей – усі об'єдналися, усі відгукнулися на заклик допомогти... Це наші енергетики, будівельники, зв'язківці, ремонтні бригади, бізнес, місцеві керівники, сапери.

Лише за кілька днів цього тижня було вилучено понад 200 вибухонебезпечних предметів. Розмінування триває.

На Херсонщині щотижня більше покриття зв'язку, більше постачання електрики й газу, більше транспортних можливостей. Щотижня більше доступу до нормальної медицини, до освітніх і соціальних послуг. Сьогодні

ж у Херсоні запрацювала й трансляція українського телемарафону «Єдині новини».

Я дякую всім, хто попри постійні російські обстріли та різні намагання терористів перешкоджати нам робить усе, щоб українці могли жити – жити нормально.

(...). Цими днями ми відзначаємо 300 років від народження Григорія Сковорода – нашого філософа, який навчав щастя й пізнання себе, пошуку справді свого у цьому світі.

Відвідав сьогодні Переяслав Київської області. Місця, де жив і навчав Сковорода.

Було б смішно, якби не було гірко, що окупанти намагаються вкрати в України й цього українця. Щось там розказують, ніби й Сковорода – їхній. Але ж ми знаємо, що їм його не спіймати. Як ніколи не спіймати, не зупинити, не зламати й не полонити Україну.

Цими днями ми зробили частину кроків, щоб гарантувати духовну незалежність нашого народу. Бачу, що люди підтримують ці кроки. І дуже потужно підтримують.

І це ще не все. Будуть іще кроки. Україна більше ніколи не буде зупинятися на півшляху. (...).

Про нагородження орденом Данила Галицького: Указ Президента України №822/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених - наприкінці збірника в Додатку 8)

За значні особисті заслуги в організації та проведеному заході щодо звільнення військовополонених захисників і захисниць України постановляю:

Нагородити орденом Данила Галицького

ГІЛЯ Єгора Вячеславовича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника

ІВАНОВА Сергія Олександровича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, підполковника юстиції

КОЗЛОВЦЯ Едуарда Петровича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника

ЧЕРГЕНЦЯ Едуарда Васильовича – керівника групи Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №823/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 9).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №824/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 10).

Президент провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у суботу провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Учасники заслухали доповіді про оперативну ситуацію на фронті та протидію ворогу.

Окремо проаналізували темпи відновлення пошкодженої військової техніки та забезпечення сил оборони озброєнням і боєприпасами.

Крім того, було розглянуто перебіг відновлення енергетичної системи України та реалізацію заходів із забезпечення автономної роботи об'єктів критичної інфраструктури. Також було обговорено продовження реалізації заходів із забезпечення духовної незалежності України. (...).

Президент і перша леді України відвідали виставку «Світ Сковороди» в Українському домі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська відвідали виставку «Світ Сковороди», яка відкрилася в Національному центрі «Український дім» до 300-річчя з дня народження видатного українського мислителя й письменника Григорія Сковороди, що відзначається третього грудня.

Виставка покликана переосмислити образ Григорія Сковороди, представити нові грані його життєвого й творчого шляху та розкрити ідею персональної свободи, яка вже протягом 300 років перемагає темряву.

Експозиція дає змогу мандрувати стежками світу філософа та пізнавати його ідеї, а разом – Україну та світ XVIII століття. Григорій Сковорода жив і творив у часи, коли великі імперії намагалися знищити українську націю та культуру, закріпачити українців. Тож ідеї персональної свободи, які сповідував філософ, стали світлом надії для багатьох українців і після його смерті.

Президент України Володимир Зеленський:

Дуже важливо, що навіть під час повномасштабної війни організовуються такі виставки. «Світ Сковороди» – це про ідею свободи в різних її вимірах. А сьогодні ми якраз і боремося за нашу свободу.

У межах проекту «Світ Сковороди» можна здійснити 3D-тур селом Сковородинівка, що на Харківщині, де розташований Національний літературно-меморіальний музей Г. Сковороди. На виставці представлено

вцілілу статую мислителя зі зруйнованого російськими обстрілами музею, що стала легендарною.

Також тут можна побачити портрети Сковороди – від єдиного прижиттєвого до сучасних експериментальних, – спеціально створені для експозиції комікси від українських художників, послухати барокову музику й зіграти в інтерактивну гру-тест на планшетах.

Володимир та Олена Зеленські подякували організаторам за реалізацію цього проекту. Вони також придбали повний корпус творів мислителя «Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів», підготовлений колективом харківських науковців під керівництвом Леоніда Ушкалова.

Сьогодні перше судно в межах гуманітарної програми «Зерно з України» доправило до Ефіопії 25 тис. тонн української пшениці ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перше судно в межах української гуманітарної програми «Зерно з України» третього грудня прибуло до Ефіопії, доправивши до порту Дорале 25 тис. тонн української пшениці.

Президент Володимир Зеленський оголосив про гуманітарну програму «Зерно з України» 15 листопада, під час саміту «Групи двадцяти».

26 листопада ініціатива Глави держави, спрямована на допомогу продовольством країнам Африки та Азії, що потерпають від голоду, була офіційно започаткована на установчому International Summit on Food Security, у межах якого до програми долучилися понад 30 країн і міжнародних організацій.

Минув тиждень, і програма вже реалізується на практиці.

Загалом у межах гуманітарної ініціативи «Зерно з України» наша держава планує відправити понад 60 суден до Ефіопії, Судану, Південного Судану, Сомалі, Конго, Кенії, Ємену тощо.

Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Естонія, ЄС, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, Катар, Латвія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, США, Туреччина, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція, НАТО й ООН, інші партнери підтримали українську програму.

На її реалізацію залучено понад 180 млн доларів США.

Друге судно, завантаження якого завершується в українському порту Чорноморськ, наступного тижня попрямує до Ефіопії з 30 тис. тонн пшениці на борту.

Третє судно в межах ініціативи Президента Володимира Зеленського «Зерно з України» доправить 25 тис. тонн гуманітарної пшениці у Сомалі (завантаження в Одеському порту).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів чергове засідання Ставки. Командувачі доповіли про ситуацію на конкретних напрямках – на найважливіших напрямках.

На Донеччині – Бахмут, Соледар – зараз, як і раніше, найбільш гаряче, найбільш болісно. Робимо все, щоб допомогти нашим хлопцям на цьому напрямку. Нашим героям, які тримають там оборону. Кожен, хто там, заслуговує найвищої подяки!

А зараз окремо подякую прикордонникам Чопського загону, які воюють саме на Бахмутському напрямку і сьогодні «приземлили» черговий літак окупантів.

Луганщина й Харківщина – зміцнюємо наші сили. Південь – продовжуємо «мінусувати» можливості окупантів. Кордон – укріплюємо весь периметр. Чорноморська акваторія – працюємо, щоб у підсумку «Калібри» могли бути хіба що на дні.

Звичайно, обговорили подальші кроки в напрямку повної духовної незалежності України й захисту нашої держави від неформальних мереж впливу держави-терориста.

Окрема розмова на Ставці – щодо енергетики. Перебіг відновлення й захист об'єктів. Працюємо над цим постійно.

Зараз у світі завершилась – на жаль, без серйозних рішень – дискусія щодо прайс-кепів, тобто щодо обмеження експортної ціни російської нафти. Бо не назвеш серйозним рішенням встановити таку межу для російських цін, яка цілком комфортна для бюджету держави-терориста.

Росія вже завдала колосальних збитків усім країнам світу свідомою дестабілізацією енергоринку. А світ ніяк не може наважитися на її справжнє енергетичне роззброєння. Це слабка позиція.

І лише питання часу, коли все одно доведеться застосовувати сильніші інструменти. Шкода, що цей час буде втрачений.

Логіка очевидна: якщо обмеження ціни на російську нафту – 60 доларів замість, наприклад, 30, про які говорили, зокрема, Польща та країни Балтії, то російський бюджет отримає на рік близько 100 мільярдів доларів.

Ці гроші підуть не тільки на війну й не тільки на подальше спонсорювання Росією інших, інших терористичних режимів та організацій.

Ці гроші підуть і на подальшу дестабілізацію якраз тих країн, які намагаються зараз уникнути серйозних рішень.

Провів сьогодні нараду з очільниками нашого зовнішньополітичного блоку.

Підсумували тиждень і готуємо нові заходи на грудень і січень. Дуже потужні заходи. Позиція України звучатиме, інтереси України будемо реалізовувати попри все.

І ще одне. Учора я спілкувався зі студентами університетів: Університету Сковороди в Переяславі, Києво-Могилянської академії, Харківського національного педагогічного університету імені Сковороди. Три інституції з багатьох, які бережуть пам'ять про Сковороду та й бережуть саму українськість.

А сьогодні відвідав ще виставку в Українському домі в Києві «Світ Сковороди».

І це правильно, що в таких умовах, у такий рік по всій країні відбуваються заходи до 300-річчя Сковороди. Це правильно, що є сили, є енергія, щоб дбати про українське в усіх його проявах.

Бо наша перемога здобувається силою зброї й силою духу. Силою воїнів і силою народу. Силою держави й силою культури. Силою нашої єдності – нашого вміння працювати разом заради українських інтересів і вміння підтримати одне одного. Підтримати, бо ми – українці, і сили одного цього аргументу має бути нам усім достатньо. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська у Лондоні взяла участь у Конференції із запобігання сексуальному насильству під час конфліктів і зустрілася з представниками уряду Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Великої Британії перша леді України Олена Зеленська взяла участь у Конференції із запобігання сексуальному насильству під час конфліктів (PSVI Conference). Дружина Президента виступила в межах панелі «Підтримка врятованих» і присвятила свою промову допомозі тим, хто пережив сексуальне насильство під час війни, розв'язаної Росією в Україні.

PSVI Conference відбувається в Лондоні 28-29 листопада 2022 року. Вона має чотири основні теми: посилення глобального реагування, профілактика, справедливість та відповідальність, підтримка врятованих і дітей, народжених унаслідок сексуального насильства, пов'язаного із конфліктом.

У дискусійній панелі разом із дружиною Президента взяли участь Її Королівська Високість Графиня Весекська, доктор Деніс Маквеге, виконавча директорка Глобального фонду тих, хто вижив, Естер Дінгеманс, спеціальний представник Прем'єр-міністра з питань запобігання сексуальному насильству в конфліктах Айна Джасік, державний міністр Великої Британії (Близький Схід, Північна Африка, Південна Азія та ООН) лорд Ахмад Вімблдонський.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це особливо болюча для нас тема. Розв'язана Росією в Україні війна принесла насильство різних видів. Через російські ракети кожен українець не знає, чи повернеться з роботи, чи прокинеться в себе вдома. Десятки тисяч наших громадян пережили страх і відчай, тортури та втрати в окупації. Але те насильство, про яке поговоримо ми, – особливо тяжке. Бо постраждалим завжди важко про нього говорити й свідчити. Жертвам зґвалтувань говорити про це найважче.

Вона наголосила, що нині Офіс Генерального прокурора України задокументував понад 100 випадків сексуального насильства. Наймолодшій жертві – всього 4 роки, а найстаршій – 85.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наші слідчі ретельно збирають і документують усю інформацію. Це лише ті випадки, коли жертви знайшли в собі сили давати свідчення. На думку психологів, людина, яка пережила насильство, може свідчити, лише коли почувається в цілковитій безпеці. Тож нам треба створити таку безпеку для наших постраждалих.

Дружина Президента закликала світову спільноту допомогти у підтримці жертв російського насильства.

Дружина Президента Олена Зеленська:

В Україні створюються центри допомоги врятованим, зокрема жертвам насильства. Але наші громадяни зараз рятуються від війни не лише в Україні, а й по всьому світу. Серед українців на ваших вулицях ви можете побачити жертв насильства і навіть не здогадуватися про це, а вони побоються просити про спеціальну допомогу. Тож тепер нам потрібна підтримка у створенні центрів допомоги врятованим за кордоном. Ми хочемо почати з Німеччини, Чехії та інших країн Європи. Ми бачимо чотирикутник організаторів, які могли б це втілити: Українська держава (плюс наше консульство або посольство в країні), міжнародна організація-донор, уряд країни, українська громадська організація в країні, яка допомагає переселенцям.

Перша леді зазначила, що сексуальне насильство з боку росіян в Україні – не випадковість чи тимчасове відхилення.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це різновид їхньої зброї, якою вони воюють з Україною та нашими людьми. І нам потрібна допомога в донесенні цієї інформації до світу.

Напередодні Конференції відбулася вечеря для її учасників на запрошення Графині Весекської.

Крім того, у перший день візиту Олена Зеленська провела зустріч із державним секретарем у закордонних справах і справах Співдружності націй та розвитку Великої Британії Джеймсом Клеверлі. Перша леді подякувала державному секретарю за його нещодавній візит в Україну, а також британському уряду – за вагому військову та гуманітарну підтримку України протягом усіх місяців російського вторгнення.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ми в Україні дуже цінуємо надану Великою Британією оборонну підтримку, яка допомагає нам вистояти у війні. Я знаю, що ви детально обговорювали питання про зброю з Президентом Володимиром Зеленським під час вашого візиту в Україну. Єдине, про що я хочу вас попросити, – допоможіть нам якнайшвидше створити «повітряний щит» над Україною. Щоб урятувати життя мирних українців, забезпечити критичну інфраструктуру.

Перша леді розповіла про наслідки російських ударів по критичній інфраструктурі України й закликала британських урядовців визнати Росію країною-терористом.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Я хочу подякувати Великій Британії за підтримку українців, які вимушено покинули свої домівки через російську війну. Ми знаємо, наскільки питання міграції є чутливим для Сполученого Королівства. Після початку руйнування Росією об'єктів нашої критичної інфраструктури українці знову почали розглядати можливість тимчасового переїзду до

Європи, зокрема до Великої Британії. Сподіваюся, що ваш уряд продовжить надавати їм підтримку протягом цієї зими та до завершення російської війни.

Під час зустрічі перша леді України подякувала за підтримку Лондоном резолюції Генасамблеї ООН щодо механізму компенсації збитків, завданих Україні агресією РФ, та закликала Велику Британію визнати Росію державою-терористом і підтримати ініціативу України зі створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Як жертви сексуального насильства мають бути впевнені, що на їхніх кривдників чекає відповідальність, так і все українське суспільство має знати, що всіх, хто віддавав злочинні накази, буде покарано.

Олена Зеленська також провела зустріч із Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком і його дружиною пані Акшатою Мурті.

Вона запросила дружину Прем'єр-міністра до участі в Саміті перших леді та джентльменів, започаткованому в Києві у 2021 році. Другий саміт відбувся 23 липня 2022-го в українській столиці й зібрав удвічі більшу кількість учасників. Його темою було відновлення нашої країни: «Україна і світ: майбутнє, яке (від)будуємо разом».

Дружина Президента Олена Зеленська:

Зі свого та нашого спільного з колегами досвіду тепер точно знаю: перші леді – більше, ніж м'яка сила. Це цілком потужна сила, яка теж може багато зробити для перемоги над агресією та встановлення справедливості.

Під час зустрічі було обговорено культурні та освітні проекти для дітей вимушених переселенців, зокрема проект «Українська книжкова полицка», який передбачає наповнення бібліотек світу українською літературою в оригіналі та перекладах.

Перша леді України розповіла про роботу Olena Zelenska Foundation та три основні напрямки діяльності Фондації (гуманітарна допомога, медицина та освіта), за якими громадяни Великої Британії та інших країн світу можуть долучитися до відбудови України й допомоги постраждалим від російської агресії.

Крім того, Олена Зеленська провела зустріч із командою української служби BBC та познайомилася з керівництвом корпорації. Вона відзначила провідну роль світових медіа в донесенні правди про повномасштабне вторгнення Росії.

Дружина Президента Олена Зеленська:

У щоденній боротьбі з російською пропагандою нам дуже потрібна підтримка професійних журналістів світу, які не дадуть загубитися правді.

У Лондоні Фондація Олени Зеленської розпочала збір коштів на відновлення лікарні в Ізюмі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Лондоні відбулася презентація Фондації Олени Зеленської. Фондація займається найгострішими проблемами в Україні. Її діяльність сфокусована на трьох напрямках: допомога у відбудові українських лікарень і забезпечення

доступу кожної людини до медицини, відновлення навчального процесу, подолання гуманітарних проблем. Нині ініціатива активно шукає іноземних партнерів, охочих долучитися до допомоги Україні, та залучає кошти.

Презентацію відкрила ініціаторка створення Фундації – перша леді України Олена Зеленська. Вона наголосила на тому, що внесок Великої Британії у боротьбу України – неоціненний.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ви надзвичайно допомагаєте нам звільняти Україну від горя й страждань, триматися й перемагати.

Дружина Президента додала, що російські війська обстріляли або знищили повністю понад 500 лікарень, зруйнували більш як 300 закладів освіти, а понад 2400 пошкодили. Вона наголосила, що зараз Україна на нічній мапі Європи – темна пляма, адже українці не мають світла, води, тепла та зв'язку.

У заході також взяли участь українці, які героїчно допомагають країні в боротьбі за свободу. Свої історії розповіли волонтерка Тата Кеплер – вона рятує тисячі людей, забезпечуючи медикаментами та предметами першої необхідності, Олександр Лисиця – дитячий онколог і трансплантолог, який продовжує працювати в Україні в умовах війни, та Людмила Тоцина – вчителька з Маріуполя, яка вистояла та мріє про повернення додому, щоб знову навчати дітей.

Особливу увагу на презентації приділили подоланню проблем жителів деокупованих територій, адже зараз їм як ніколи потрібна підтримка.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Коли українські військові звільняли Херсонщину, люди зустрічали їх обіймами. Люди плакали від щастя й діставали українські прапори, які ховали під час окупації. З одного боку, це епізод, який, мабуть, найбільше надихає в цій війні. З іншого – це чергова гуманітарна катастрофа, медичний колапс та освітня прірва як результат російського вторгнення. Наша місія – принести жителям деокупованих територій у цей час розуміння, що з ними не лише український народ – весь світ, зокрема британський народ, також із ними.

Під час заходу провели благодійний збір коштів на відновлення Центральної міської лікарні Піщанської Богоматері в Ізюмі. Це найбільша медустанова на Харківщині, яка є опорною лікарнею.

На аукціон, що відбувся за підтримки Christie's, виставили чотири лоти, серед яких – картина 11-річного Максима Бровченка, уламок російської ракети, що влучила в київську телевежу третього березня, ілюстрація українського художника Сергія Майдукова. Найдорожчим лотом стало полотно британського митця Марка Квінна «Київська Мадонна» – за нього заплатили 100 тис. фунтів. Збір коштів триває.

Фундація Олени Зеленської – благодійна організація, місія якої – відновити людський капітал України, щоб кожен громадянин почувався

фізично й ментально здоровим, захищеним, міг реалізувати своє право на освіту та будувати майбутнє в рідній країні.

У центрі роботи Фундації – людина. Організація зосереджує свої зусилля на трьох основних напрямках: медицина, освіта й гуманітарна допомога. Так, Фундація працює над відновленням і матеріально-технічним забезпеченням медичних та освітніх закладів, повністю або частково зруйнованих під час війни; надає гуманітарну допомогу жителям деокупованих територій, зокрема дитячим будинкам сімейного типу, внутрішньо переміщеним особам та людям з інвалідністю.

Перша леді Олена Зеленська виступила перед парламентом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Великої Британії перша леді України Олена Зеленська виступила перед парламентом Сполученого Королівства. У своїй промові дружина Президента порівняла бомбардування України російським агресором із бомбардуваннями Британії нацистами під час Другої світової війни.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ви не здалися. Ми не здамося. Але нам потрібна не лише перемога. Нам потрібна справедливість. Я приїхала до вас саме по неї – по справедливість, якою має завершитися ця війна так само, як завершилася та війна. Неможливо було уявити, що після всіх злочинів нацистів їх залишать непокараними. Так само цього не уявляємо й ми. Так само й ми прагнемо, щоб була справедливість і для наших людей, проти яких спрямовані російські ракетні рейди.

Під час виступу Олена Зеленська продемонструвала кадри знеструмлених унаслідок російських обстрілів українських міст і світлини людей, які змушені шукати електрику й тепло. Зокрема, вона показала фото дівчинки, яку батьки привезли на київську заправку, щоб мати змогу увімкнути їй інгалятор.

Окремо дружина Президента зупинилася на фактах численних згвалтувань українців російськими загарбниками. Цій темі був присвячений її вчорашній виступ на PSVI Conference щодо запобігання сексуальному насильству під час конфліктів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Всюди у звільнених містах і громадах після втечі російської армії знаходять катівні, влаштовані окупантами. Задokumentовані тисячі їхніх злочинів, зокрема злочини сексуального насильства. Ми знаємо, що наймолодшій дівчинці, яка була звалтована російськими окупантами, – чотири роки. Найстаршій жертві – 85 років. Це встановлені жертви. А скільки тих, про кого ми ще не знаємо?

Перша леді закликала британський парламент та уряд стати лідерами глобальних зусиль щодо створення спеціального трибуналу щодо злочину

агресії Росії проти України. Зокрема, сприяти ухваленню підготовленої Україною резолюції Генеральної Асамблеї ООН про створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії Російської Федерації проти нашої країни – за аналогією із Сент-Джеймською декларацією часів Другої світової війни, коли 13 січня 1942 року був підписаний документ, який фіксував волю притягнути до відповідальності всіх винних у воєнних злочинах, злочинах проти людяності та злочинах проти миру. На цій основі згодом відбувся Нюрнберзький трибунал.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Сьогодні я прошу вас – ні більше ні менше – стати світовим лідером справедливості. Для України, але й для світу! Бо справедливість потрібна не лише нам і всім нашим постраждалим. Вона потрібна, щоб світ продовжував жити відповідно до цінностей гуманізму, а не права сильного, як хотів би загарбник. Справедливість потрібна, щоб вижив увесь світ.

Після виступу перша леді провела зустріч зі спікером Палати громад британського парламенту Ліндсі Гойлом, під час якої подякувала за запрошення та запевнила, що Україна надзвичайно цінує як особисту позицію спікера Палати громад, який рішуче засуджує російську агресію, так і постійну потужну підтримку з боку британських депутатів.

Олена Зеленська стала гостею прийому у Королеви-консорта Камілли, організованого з нагоди Дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У другий день візиту до Великої Британії перша леді України Олена Зеленська стала гостею прийому у Королеви-консорта Сполученого Королівства Камілли, організованого з нагоди Дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Королева-консорт є активною учасницею кампаній проти насильства над жінками.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Для мене почесне особисте знайомство з Її Величністю та можливість розповісти, що відбувалося й відбувається на наших територіях, тимчасово окупованих Росією, які жахливі злочини скоюють окупанти проти наших жінок і дітей. Україна готова зробити свій внесок у міжнародні зусилля, щоб запобігти насильству у конфліктах, із яким стикаються в усьому світі. На жаль, маємо болючий досвід у цьому питанні. Робимо все можливе, щоб гідно його здолати й не толерувати ніколи.

Перша леді України також відвідала виставку Russian War Crimes. Її організували Фонд Віктора Пінчука та PinchukArtCentre у співпраці з Офісом Президента України, Міністерством закордонних справ, виданням «Українська правда» та Українською асоціацією професійних фотографів. Вона вже була представлена у Брюсселі, Києві, Давосі та Нью-Йорку.

На виставці зібрані фото, які були зроблені по всій Україні з початку війни та ілюструють російські злочини, демонструють обличчя та історії постраждалих від них українців.

Перша леді відзначила, що захід слугує тій самій меті, що і її виступ у британському парламенті та на PSVI Conference, – привернути увагу Великої Британії та світу до російських злочинів в Україні й сприяти притягненню винних до міжнародної відповідальності на спеціальному трибуналі, який має бути створений.

Відкриття Russian War Crimes особисто відвідали спікер Палати громад британського парламенту Ліндсі Гойл і бізнесмен та меценат Віктор Пінчук, а керівник Офісу Президента Андрій Єрмак долучився до відкриття виставки в онлайн-форматі.

Олена Зеленська також провела зустріч із міністром охорони здоров'я Великої Британії Стівеном Барклі. Перша леді подякувала за підтримку української медичної сфери та Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, зокрема за проведений нещодавно круглий стіл, присвячений питанням психічного здоров'я. Його було організовано спільно з Королівським фондом Принца і Принцеси Уельських (The Royal Foundation of The Prince and Princess of Wales).

Сторони обговорили подальшу співпрацю, зокрема налагодження прямої взаємодії на рівні міністерств охорони здоров'я України та Великої Британії для обміну досвідом та організації навчання українських фахівців кращих практик у сфері адміністрування сервісів охорони здоров'я.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ми дуже розраховуємо на продовження партнерства, яке сприятиме ефективному мирному відновленню України. Що дуже важливо для спільного руху вперед усього Європейського континенту. Сьогодні Україна потребує підтримки, але водночас накопичує унікальний досвід, вивчення якого може бути корисним для інших країн, зокрема й для Великої Британії. Досвід, за який ми платимо дуже велику ціну.

Крім того, перша леді України провела зустріч із міністром оборони Великої Британії Беном Воллесом. Дружина Президента подякувала за безпрецедентну підтримку України, адже з початком повномасштабної військової агресії Росії Велика Британія стала першою європейською державою, яка почала надавати нашій країні летальну зброю, і підтримка з боку Британії триває. Сполучене Королівство також реалізує програму підготовки українських військових.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Прошу розглянути можливість розширення програм з підготовки наших захисників, щоб вони могли використовувати більш сучасну військову техніку.

Перша леді відзначила важливість продовження такої допомоги, адже вона дала Україні змогу не лише встояти, а й відкинути ворога на окремих напрямках.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Збереження лідерської ролі Британії в постачанні необхідного озброєння є важливим аспектом зміцнення обороноспроможності нашої держави.

Перша леді України зустрілася з Королем Великої Британії Чарльзом III ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Великої Британії перша леді України Олена Зеленська зустрілася з Королем Чарльзом III.

Разом вони відвідали Український католицький собор у Лондоні, на території якого із серпня 2022 року працює Ukrainian Welcome Centre – заснований разом зі Спілкою українців центр допомоги громадянам України, які тимчасово залишили батьківщину через російську агресію.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Уже не вперше Його Величність знаходить час і теплі слова, щоб підтримати вимушених переселенців з України: нещодавно він відвідував їх у Шотландії, ще раніше – у Румунії. Під час кожної зустрічі відчуваю, як міцнішає британська підтримка, а разом з нею – і дружба наших країн.

В Ukrainian Welcome Centre Олена Зеленська та Чарльз III поспілкувалися із представниками української громади й тимчасовими переселенцями, а також з британськими родинами, які прийняли українців. Перша леді наголосила, що під час усіх поїздок зустрічається зі співвітчизниками, які були змушені покинути батьківщину через військову агресію, дізнається про умови їхнього перебування та потреби, які вони мають у новій країні.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Відколи Росія перейшла до тактики енергетичного терору, ми розуміємо, що ця зима буде найважчою за всі роки незалежності. Тож я вдячна за те, що бодай частина українців, особливо літні люди, діти, мають змогу перечекати холодний сезон, не ризикуючи опинитися в умовах блекауту.

Олена Зеленська також відвідала London School of Economics і зустрілася зі студентами кількох місцевих вишів – молоддю з Великої Британії, Франції, інших країн, а також з українськими студентами, які здобувають вищу освіту в Лондоні.

Під час зустрічі вона розповіла про боротьбу України з російськими загарбниками та випробування, через які проходять громадяни, і наголосила, що українським студентам нині доводиться щодня виборювати право на знання, навчатися в бомбосховищах та в умовах відключення електроенергії через російські обстріли критичної інфраструктури.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Від молоді – української, британської, світової – залежить, як ми житимемо через п'ять, десять, двадцять років. Вона визначатиме, яким шляхом підуть наші країни, буде навколо мир чи хаос. Чи порушуватимуть права людини, як це робить зараз Росія, чи, навпаки, вдасться вгамувати

будь-якого агресора. Ми в Україні знаємо, як це важко – жити в підручнику історії. І водночас це можливість власноруч вписати туди людяність, підтримку й цінність людського життя.

Олена Зеленська розповіла британському мовнику Sky News про масові воєнні злочини росіян щодо українців ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Великої Британії для участі у всесвітній Конференції із запобігання сексуальному насильству під час конфліктів (PSVI Conference) перша леді України Олена Зеленська дала інтерв'ю британському мовнику Sky News, присвячене цій темі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Росіяни настільки не приховують свого насильства над українцями, що розповідають про це своїм близьким у телефонних розмовах. Ми знаємо це з численних перехоплень.

Вона наголосила, що така зухвалість і повторюваність згвалтувань (українські слідчі ведуть понад 100 справ щодо насильства над нашими громадянами з боку загарбників, і це лише ті випадки, коли жертви знайшли сили говорити) доводить: це свідомо зброя агресора, схвалена керівництвом Росії.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ось чому під час виступу в британському парламенті я говорила про необхідність створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії Російської Федерації проти України. Бо перемогти у війні – це не все. Важливо покарати тих, хто віддавав накази про злочини та скоював їх.

Перша леді Олена Зеленська відкрила форум «Філософія спроможності» до Міжнародного дня людей з інвалідністю ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у відкритті форуму «Філософія спроможності» з нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю. У межах заходу за участю громадських активістів, представників міжнародних організацій та міністерств відбулися дві тематичні панелі: «Самореалізація через зайнятість» і «Нова формула відновлення».

У виступі Олена Зеленська акцентувала на терміні «філософія спроможності», винесеному в назву форуму.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Спроможність – це здатність до здійснення. І водночас спроможність – це й наявність сприятливих умов, обставин, які допомагають у здійсненні. Мені здається, що це формула нашої сьогоднішньої дискусії: які умови мають бути створені в державі та суспільстві, щоб кожна людина в Україні, зокрема з інвалідністю, була спроможна жити на повну, реалізовувати себе, не мати бар'єрів.

Перша леді нагадала, що саме в цей день, Міжнародний день людей з інвалідністю, два роки тому Глава держави підписав указ про створення Національної стратегії безбар'єрності. Цьому передувала довга дискусія про рівні права та можливості для всіх громадян, що почалася навесні 2020 року.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Під час карантину через ковід кожен з нас отримав досвід повної або часткової ізоляції. Тоді Київський міжнародний інститут соціології провів загальнонаціональне дослідження, що дало розуміння, які бар'єри потрібно здолати першочергово. Два роки тому об'єдналися експерти й представники влади, громадянського суспільства та бізнесу. Спільними зусиллями було сформовано унікальний для України документ – Національну стратегію безбар'єрності – та План дій до неї, що став дорожньою картою для міністерств.

Учасники форуму обговорили нові підходи до самореалізації через зайнятість, реабілітацію та соціальні послуги, відновлення та розвиток спроможності людей з інвалідністю, зокрема з урахуванням викликів війни.

За словами першої леді, повномасштабне російське вторгнення продемонструвало, що Україна рухається в правильному напрямі щодо побудови безбар'єрності та рівності в суспільстві.

Система охорони здоров'я інтегрує принципи Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Це інструмент, який дає план для відновлення людини після травми чи каліцтва. Реалізується проект Superhumans зі створення спеціалізованої клініки з протезування та реконструкції, триває робота над новим алгоритмом отримання водійських прав для людей з інвалідністю, удосконалюються державні будівельні норми, щоб відновлення пошкоджених війною будинків та спорудження нових відбувалося за новими стандартами.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Усі, хто зібрався сьогодні тут, вірю, розуміють, що людина – це наша найвища цінність. Тож я хотіла б, щоб усі присутні, усі, хто ухвалює рішення, хто надає послуги, хто проектує й будує, дивилися в одному напрямі: що ще я можу зробити? Як зробити це краще? Як зробити це доступним? Як відбудувувати нашу країну так, щоб будь-хто в ній почувався гідно. Почувався спроможним. Почувався людиною. (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Країни G7 і Австралія запровадили обмеження ціни на російську нафту ([УНІАН](#)).

Країни «Великої сімки» та Австралія запровадили обмеження ціни на нафту, що постачається морським транспортом з Російської Федерації, на рівні 60 доларів за барель.

Обмеження ціни сприятиме надходженню дисконтної російської нафти на світові ринки та покликане допомогти захистити споживачів і бізнес від глобальних збоїв у постачанні, йдеться в заяві міністра фінансів США Джанет Єллен.

Міністр фінансів США Джанет Єллен:

Це допоможе нам досягти нашої мети – обмежити основне джерело доходу Росії для її незаконної війни в Україні, одночасно зберігаючи стабільність глобальних поставок нафти.

Від обмеження цін особливо виграють країни з низьким і середнім рівнем доходу, які вже постраждали від високих цін на енергоносії та продовольство, зростання яких було спричинене розв'язаною Росією війною проти України. Обмеження цін дозволить таким країнам виторговувати більші знижки на російську нафту та отримувати вигоду від більшої стабільності на глобальних енергетичних ринках.

Сьогоднішня дія також допоможе ще більше обмежити фінанси Росії та обмежити доходи, які вона використовує для фінансування свого жорстокого вторгнення. У зв'язку з тим, що російська економіка вже скорочується, а її бюджет стає дедалі слабшим, обмеження ціни негайно уріже найважливіше джерело доходу Путіна.

У спільній заяві країн G7 і Австралії, оприлюдненій на сайті МЗС Німеччини, зазначається, що обмеження ціни на російську нафту в \$60 за баррель спрямоване на обмеження прибутку РФ, який вона спрямовує на ведення агресивної війни проти України, підтримку стабільності на глобальних енергетичних ринках і мінімізацію негативних економічних наслідків російської агресії, особливо щодо країн із низьким і середнім рівнем доходу, які непропорційно відчували на собі вплив війни Путіна.

У заяві зазначається, що в межах своїх юрисдикцій країни G7 і Австралія забороняють своїм надавати послуги з перевезення морським транспортом російської нафти по всьому світу, за виключенням нафти російського походження, яка купується за ціною, не більшою ніж \$60 за баррель.

«Ми підтверджуємо наш намір поступово відмовитися від нафти та нафтопродуктів російського походження для наших внутрішніх ринків. Це

зобов'язання залишається незмінним із запровадженням граничної ціни. Натомість обмеження ціни призначене для того, щоб дозволити нашим постачальникам послуг підтримувати поставки сирової нафти та нафтопродуктів російського походження в інші країни, забезпечуючи стабільне постачання енергії, але обмежуючи дохід Росії», – наголошується в спільній заяві.

Зазначається, що обмеження ціни на сиру нафту російського походження набуде чинності 5 грудня. Для нафти, яка була навантажена на танкери в портах до цієї дати, діятиме обмежене в часі виключення.

В ЄС домовилися про стелю цін на російську нафту – Reuters (УНІАН).

Уряди країн Європейського Союзу попередньо домовилися про обмеження ціни на російську нафту у розмірі 60 доларів за барель.

Як повідомляє Reuters, ідея країн «Великої сімки» має механізм коригування, що дозволяє утримувати обмеження на рівні 5 % нижче ринкової ціни.

За словами європейського дипломата, Польща, яка наполягала на тому, щоб обмеження було якомога нижче, повинна погодитися на угоду, яка має бути схвалена всіма урядами ЄС в письмовій формі до п'ятниці.

«Межа ціни встановлена на рівні 60 доларів з умовою, що вона буде на 5 % нижче ринкової ціни на російську нафту», – сказав дипломат ЄС.

За словами дипломатів ЄС, перегляд рівня цінової межі буде проводитися кожні два місяці.

«Польща повинна дати згоду. Якщо це станеться, до завтра буде письмова процедура затвердження рішення», – сказав дипломат.

Польські дипломати заявили, що консультації з Варшавою тривають.

Литва і Естонія, які підтримали прагнення Польщі встановити якомога нижчу стелю, також погодилися з лімітом в 60 доларів.

Байден звернувся до Конгресу за додатковим пакетом у \$37 мільярдів для України – Держдеп (УНІАН).

У Держдепі наголосили, що Путін не має досягти своєї мети, зануливши українців у темряву й холод.

Заступниця Державного секретаря США з політичних питань Вікторія Нуланд:

Штати стоятимуть поруч з Україною стільки, скільки знадобиться.

Під час Київського безпекового форуму вона розповіла, що президент США Джо Байден звернувся до Конгресу за додатковим пакетом у \$37 мільярдів для України.

Буквально щойно, президент Байден звернувся до Конгресу за додатковим пакетом у \$37 мільярдів для того, аби Україна не лише пережила ці випробування, а й розквітла як суверенна, захищена й демократична країна, а Володимир Путін зазнав стратегічної поразки.

США не допустять, щоб Путін досягнув своєї мети, зануливши українців у темряву й холод.

Група сенаторів США внесла до Конгресу двопартійний законопроект про визнання російської приватної військової компанії «Вагнер» іноземною терористичною організацією ([УНІАН](#)).

Сенатор від штату Міссісіпі Роджер Вікер:

Документ внесли до Конгресу 1 грудня. Проект закону «Про притягнення до відповідальності російських найманців» містить вимогу до держсекретаря США визнати найманців «Вагнера» і будь-які афілійовані з цією ПВК групи, а також її наступниць іноземною терористичною організацією (ФТО). Зазначається, що це закликають зробити протягом 90 днів з дня набрання Законом чинності.

Володимир Путін і його поплічники не зупиняться ні перед чим для досягнення своїх цілей, включаючи використання найманців, таких як група Вагнера, для вчинення звірств від їх імені. США повинні називати цю тіньову армію тим, чим вона є: іноземною терористичною групою. Ми повинні притягнути їх до відповідальності разом з усіма, хто їх підтримує.

Співавтор законопроекту, сенатор від штату Меріленд Бен Кардін:

Найманці з цієї ПВК достовірно пов'язані з незліченними звірствами в Україні, в Сирії і на всьому африканському континенті.

США повинні негайно визнати групу Вагнера іноземною терористичною організацією. Це зменшить чисельність російських збройних сил і допоможе притягнути до відповідальності порушників прав людини.

Конгресмен Річард Хадсон:

ПВК «Вагнер» становить загрозу для інтересів і безпеки США, а також їх партнерів і союзників.

Ми повинні притягнути до відповідальності тих, хто несе відповідальність за розв'язану Путіним війну проти України і звірства в інших місцях. Оголошення цієї групи найманців іноземною терористичною організацією надішле сильний сигнал тим, хто знаходиться в Росії, і всім, хто прагне заподіяти шкоду всьому світу.

У Латвії пропонують витурити «Дождь» через підтримку російської армії ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Латвії Артис Пабрікс:

Я вважаю, що «Дождь» повинен виїхати на роботу в Росію, а дозволи на проживання треба анулювати.

Процес уже пішов.

2 грудня в ефірі телеканалу ведучий новин заявив, що команда продовжить розповідати про «безглузду» путінську мобілізацію, заявивши, що сподівається, що таким чином «багатьом мобілізованим ми допомогли, в тому числі, забезпеченням та елементарними зручностями на фронті».

Латвійський регулятор оштрафував телеканал на 10 тисяч євро, попередивши, що після третього порушення у ЗМІ відберуть ліцензію.

Згодом «Дождь» заявив, що глядачі нібито не так зрозуміли слова ведучого. Самого ж ведучого вже встигли звільнити.

У Франції запустили створення спецтрибуналу для розслідування воєнних злочинів РФ ([УНІАН](#)).

Національна асамблея Франції – нижня палата парламенту – ухвалила «дуже потужну» резолюцію на підтримку України і схвалила створення спецтрибуналу для президента РФ Володимира Путіна і його найближчого оточення за воєнні злочини в Україні.

Голова української делегації у ПАРЄ Марія Мезенцева:

Резолюція найрішучішим чином засуджує брутальний, невинуватий і незаконний напад, здійснений Російською Федерацією проти українського народу, і злочин агресії, вчинений проти України.

Резолюція також закликає Євросоюз підтримувати Міжнародний кримінальний суд у його роботі з розслідування будь-яких можливих воєнних злочинів або злочинів проти людяності, скоєних на території України з самого початку агресії.

Винуватці таких злочинів можуть розглядатися Міжнародним кримінальним судом або, якщо необхідно, спеціальним трибуналом після закінчення конфлікту.

Французькі парламентарі у документі також привітали рішення уряду країни відправити слідчих Французької національної жандармерії в Ізюм Харківської області і закликали продовжувати збір доказів воєнних злочинів та злочинів проти людяності.

ООН виділить наступного року \$5,7 мільярда для допомоги українцям ([УНІАН](#)).

ООН з початку повномасштабної війни надала допомогу 13,6 млн постраждалих українців. На наступний рік для України планують виділити загалом \$5,7 млрд.

За даними організації, війна між Україною та Росією порушила експорт продовольства. Через це зараз голодують близько 45 мільйонів людей у 37 країнах.

За даними «Глобального гуманітарного огляду» ООН, для надання допомоги 230 млн найбільш уразливих людей наступного року треба зібрати рекордні 51,5 млрд доларів, що на 25 % більше, ніж цього року.

Крім того, у 2023 році допомога буде потрібна ще 65 мільйонам осіб. Для порівняння – це понад 4 % мешканців планети або населення США.

У Єврокомісії застерегли Маска від допуску розпропаганди у Twitter ([Укрінформ](#)).

Віцепрезидентка Єврокомісії Вєра Юрова попередила нового власника Twitter Ілона Маска, що компанія повинна боротися з російською пропагандою щодо війни в Україні:

Якщо не робити активних дій проти пропаганди, що означає видаляти фрагменти пропаганди, дезінформації, то ви активно підтримуєте війну... Це було б дуже складним і, можливо, небезпечним ходом для пана Маска, який хоче, щоб його сприймали як людину, що допомагає Україні.

При цьому вона згадала супутникову систему Маска Starlink, яка забезпечує інтернет-зв'язок як для цивільних громадян, так і військових в Україні.

«Якщо мережа легко використовується російською пропагандою, то ви, швидше за все, порушуєте правила санкцій, тому що ви можете поширювати контент, створений ЗМІ, що перебувають під санкціями, такими як Russia Today і Sputnik», - сказала Юрова.

Також вона наголосила, що Маску, який запрягся повернути «свободу слова» у Twitter, не варто недооцінювати ЄС і значні санкції, на які може наразитися соцмережа, якщо не дотримуватиметься правил Євросоюзу.

«Мені здається, що пан Маск і, можливо, деякі інші люди з його оточення недостатньо розуміють, що Європа є передовою. Після багатьох років ретельного аналізу того, як підходити до цифрової сфери, ми вирішили регулювати, і регулювання мають стосуватися всіх, хто хоче вести бізнес на території ЄС», - сказала віцепрезидентка ЄК.

Більшість країн ОБСЄ підтримують створення спецтрибуналу для росії ([Укрінформ](#)).

Більшість країн-учасниць ОБСЄ підтримують ініціативу України про створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії рф.

Чинний голова ОБСЄ, глава МЗС Польщі Збігнєв Рау:

Звичайно, тут є інституційне питання, яке переважна більшість міжнародної спільноти має вирішити. І я можу сказати, що є консенсус щодо потреби у основних принципах правосуддя. Як ви знаєте, було запущено ініціативи і навіть деякі процедури, як підготувати такий трибунал. І я готовий вас запевнити, що переважна більшість країн-учасниць ОБСЄ підтримують створення такої інституції, а багато з них вже беруть участь у зборі доказів та надають правову допомогу Україні.

Глава МЗС Польщі заявив, що він «оптимістично налаштований щодо фінального результату цієї ініціативи із запуску такого трибуналу».

«Там є інституційна проблема і потрібен консенсус переважної більшості міжнародної спільноти. Але у мене немає сумнівів, що правове рішення буде знайдено», - сказав Рау.

Програму «Зерно з України» підтримали вже понад 30 країн і міжнародних організацій ([Укрінформ](#)).

Про підтримку гуманітарної програми Grain from Ukraine заявили вже понад 30 країн і міжнародних організацій.

«У межах гуманітарної програми Grain from Ukraine, започаткованої Президентом України Володимиром Зеленським 26 листопада, під час установчого саміту International Summit on Food Security, уже понад 30 країн і міжнародних організацій заявили про підтримку цього важливого проєкту», - йдеться у повідомленні пресслужби Президента України.

Зокрема, про приєднання до ініціативи шляхом надання фінансової допомоги заявили Японія та Республіка Корея.

Зробити фінансовий, технічний чи логістичний внесок погодилися Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Естонія, Європейський Союз, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, Катар, Латвія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словенія, США, Туреччина, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція, а також НАТО й Організація Об'єднаних Націй.

рф має відповісти за злочини в Україні: міністри юстиції G7 ухвалили Берлінську декларацію ([Укрінформ](#)).

Зустріч міністрів юстиції країн G7 за участі України завершилася ухваленням Берлінської декларації і домовленістю тісно координувати співпрацю заради розслідування воєнних злочинів в Україні та притягнення винних до відповідальності.

«Воєнні злочини та інші звірства не повинні залишатися безкарними. Переслідування за основні злочини проти міжнародного права - для нас пріоритет... Наша спільна мета – притягнути до максимально можливої кримінальної відповідальності злочинців відповідно до верховенства права та належної процедури, та відновити справедливість щодо потерпілих і загиблих», - йдеться у документі.

Розслідування злочинів міжнародного права, скоєних в Україні, стало основною темою зустрічі.

Міністр юстиції ФРН Марко Бушман:

Ми зустрілися вперше. Злочинна загарбницька війна путіна проти України катапультиувала нас у нову еру. Ми протидіємо історичній несправедливості єдністю та рішучістю.

Він зазначив, що було домовлено координувати діяльність слідчих і прокурорських органів, уникати дублювання. Також вирішено створити центральний національний контактний пункт для переслідування міжнародних злочинців у кожній державі.

Крім суто технічних моментів, за словами Бушмана, із Берліна сьогодні лунає політичний сигнал: «ми чітко показуємо, що держави G7 міцні не лише економічно, ми є спільнотою цінностей, ми відчуваємо свою відповідальність за принципи ліберальної демократії – гуманізм, права людини, повагу до закону. Чіткий сигнал: воєнні злочини не будуть безкарні».

Глава Мін'юсту ФРН визнав, що судовий розгляд злочинів в Україні триватиме роками, а може, й десятиліттями, але друзі України будуть добре підготовлені і терплячі. Окрім України розслідування проводить також німецька федеральна прокуратура, Міжнародний кримінальний суд, органи в інших державах. Лише в Україні, за словами Бушмана, вже задокументовано 45 тисяч злочинів, 2 тисяч підозрюваних ідентифіковані. Це показує масштаб завдання.

Коментуючи українську ідею створення спеціального трибуналу для засудження злочину агресії, Бушман сказав, що важливо не підмінити Міжнародний кримінальний суд. «Є різні опції, ми радімося щодо цього... Спецтрибунал - одна з опцій», - сказав політик.

Конференція із заборони хімічної зброї: росія вперше не потрапила до керівного складу ([Укрінформ](#)).

Уперше в історії Організації із заборони хімічної зброї (ОЗХЗ) росію не обрали віцепрезидентом Конференції держав-членів Конвенції про заборону хімічної зброї.

Посол України в Нідерландах Максим Кононенко:

росію вперше за весь час існування ОЗХЗ не обрали віцепрезидентом Конференції держав-членів Конвенції про заборону хімічної зброї. Вона була віцепрезидентом 21 раз. Сьогодні обрали Хорватію і Латвію від нашої регіональної групи. Це свідчення ставлення Організації до росії як до держави-агресора і спонсора тероризму.

Традиційно, під час роботи сесії Конференції виносились питання щодо обрання представників членів держав-учасниць на заміщення низки політичних та технічних посад робочих органів Організації.

Одним із таких питань є обрання десяти віцепрезидентів Конференції від п'яти регіональних груп.

Згідно з Правилами процедур Конференції передбачено висунення двох кандидатів від кожної регіональної групи. З огляду на неможливість досягнення консенсусу в Східноєвропейській групі, яка запропонувала кандидатури трьох країн, а саме Латвії, Хорватії та росії, була застосована процедура таємного голосування, передбачена Правилами процедур Конференції. За результатами голосування Хорватія отримала 90 голосів, Латвія – 94, росія – 44.

Таким чином, будучи 21 раз на цій посаді, росія позбавлена права вносити деструктив та розкол в роботу Організації.

Німеччина визнала Голодомор геноцидом українського народу ([Українська правда](#)).

Німецький Бундестаг 30 листопада проголосував за резолюцію, яка визнає Голодомор геноцидом українського народу.

Депутати від Соціал-демократичної партії, Зелених, Вільної демократичної партії, а також опозиційного Християнсько-демократичного

союзу підготували позапартійну резолюцію, в якій висловлюються за визнання Голодомору геноцидом

«Від голоду та репресій постраждала вся Україна, а не лише її зерновиробничі регіони. З сьогоднішньої точки зору, історико-політична класифікація як геноцид очевидна. Німецький Бундестаг поділяє таку класифікацію», – йдеться у документі.

Документ наголошує, що примусовий голод також був спрямований на «політичне придушення української національної свідомості». Масові смерті від голоду не були наслідком неврожаю, а є відповідальністю політичного керівництва Радянського Союзу на чолі з Йосипом Сталінім. «Таким чином, Голодомор є злочином проти людства», – заявляють парламентарі.

«Голодомор припав на час наймасовіших злочинів проти людства на європейському континенті, жорстокість яких була немислимою до того часу. До них належать Голокост європейських євреїв в його історичній унікальності, воєнні злочини Вермахту і сплановане вбивство мільйонів невинних цивільних осіб в рамках расистської німецької війни на винищення на Сході, за які Німеччина несе історичну відповідальність», – йдеться у резолюції.

Депутати закликають федеральний уряд пам'ятати про жертв Голодомору та сприяти його міжнародному розголосу - наприклад, через освітні пропозиції. Уряд також має протидіяти «будь-яким спробам запуску односторонніх російських історичних наративів».

Комісія ООН із розслідування порушень в Україні не змогла встановити контакт із росією ([Укрінформ](#)).

Незалежній міжнародній комісії ООН із розслідування порушень в Україні не вдалося встановити контакт із росією.

Член комісії Пабло де Грейф:

Ми намагалися встановити контакт із рф кілька разів – і безрезультатно. Ми сподіваємося, що взаємодія буде встановлена, але без жодного доступу до тимчасово окупованих територій збір доказів дуже складний, і ми намагаємося зробити це за допомогою співбесід з жертвами та свідками, тому цей візит включав візит до Одеси.

Швейцарія заморозила російські активи на €7,2 мільярда ([Укрінформ](#)).

Після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну і введення відповідних санкцій Швейцарія заморозила російські активи на суму 7,2 млрд євро.

Про це повідомляє Державний секретаріат з економічних питань (SECO), передає Укрінформ із посиланням на Swissinfo.

Зазначається, що у липні загальна сума активів, заморожених у Швейцарії, становила 6,5 млрд євро.

Схвалені Федеральною радою Швейцарії в лютому минулого року санкції також передбачають заборону на прийом депозитів від громадян рф або фізичних і юридичних осіб, створених в росії, якщо їх загальна вартість перевищує 100 000 швейцарських франків на одну особу.

Національна асамблея Франції ухвалила резолюцію на підтримку України ([Укрінформ](#)).

Національна асамблея Франції ухвалила резолюцію на підтримку України й наголосила на необхідності притягнення до відповідальності винних у скоєних проти України воєнних злочинах Міжнародним кримінальним судом або спецтрибуналом.

Документ підтримали 303 депутати, один депутат проголосував проти, передає кореспондент Укрінформу.

У резолюції Національна асамблея заявляє про повну підтримку України, її народу, суверенітету та територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів згідно з Будапештським меморандумом 1994 року, водночас найрішучіше засуджує невинуватий і незаконний напад рф на Україну та злочин агресії, скоєний проти України.

У документі засуджуються воєнні злочини, злочини проти людяності, скоєні рф щодо України, її цивільного населення та військовополонених; масові та невибіркові удари росії по цивільному населенню, акти тортур, згвалтування, викрадення дітей, страти та інші злочини, вчинені рф в контексті цієї війни, а також стратегію терору, запроваджену рф.

Водночас Нацасамблея засудила фіктивні "референдуми", які призвели до нелегітимної та незаконної спроби анексії рф українських територій у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях, а також Автономної Республіки Крим та міста Севастополь. У документі засуджується привласнення Запорізької АЕС російською федерацією, яка своїми безвідповідальними діями створює ядерну загрозу для всього регіону, й міститься заклик створити охоронну зону навколо ЗАЕС відповідно до рекомендацій МАГАТЕ.

(...). Асамблея заявила, що Європейський Союз має розгорнути план підтримки для відновлення України, а також привітала надання Україні статусу країни-кандидата на вступ до ЄС.

Військова допомога

Литва передала Україні ще дві відремонтовані гаубиці PzH 2000 ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас:

Ще дві гаубиці PzH2000 відремонтовано та доставлено в Україну. Разом із боєприпасами.

Канада передала українським бійцям 500 тисяч одиниць зимового одягу та 40 бронімашин (Укрінформ).

Канада надаватиме допомогу Україні впродовж зими, аби допомогти як на полі бою, так і в економічному секторі. Зокрема, для потреб ЗСУ надійде 500 тисяч одиниць зимового одягу та спорядження, 40 броньованих машин бойової підтримки.

Амбасадор Канади в Україні Лариса Галадза:

Кілька тижнів тому віцепрем'єр-міністр Канади Фріланд оголосила, що Канада зробить значний внесок у скарбницю коштів, які будуть доступні для України, якщо їй потрібно буде купувати газ на іноземному ринку, якщо їй потрібно буде імпортувати газ, бо це дорого для України. Це — кошти, яких немає в бюджеті України. Отже, Канада зробила свій внесок у цей фонд, загальний обсяг якого – 300 млн доларів. Щоб були гроші, якщо вам потрібно купити газ. На полі бою солдати повинні бути в теплі. І нещодавно оголошена допомога з боку Канади включає 500 тисяч одиниць зимового одягу та спорядження. Тож це спорядження вже в дорозі й допоможе залишатися в теплі на полі бою.

Також вона повідомила, що нещодавній пакет військової допомоги для України містить багато елементів, які допоможуть боротися на фронті. Йдеться про камери для дронів, майже 40 броньованих машин бойової підтримки. Це — машини, які дозволять у небезпечних місцях переміщати із кращим захистом не лише людей, а й матеріально-технічне забезпечення, пояснила Галадза.

За її словами, машини бойової підтримки надійдуть в найближчі пару місяців, і українські військові вже проходять навчання на них.

У Болгарії ухвалили надання військової допомоги Україні (УНІАН).

Парламент Болгарії ухвалив надання військової допомоги Києву.

В.о. міністра економіки та промисловості Болгарії Нікола Стоянов:

Мова йде не про танки, а про стрілецьку зброю і боєприпаси.

Те, чим ми допомагаємо, це саме те, чим ми можемо дозволити собі допомогти в даний момент, щоб громадяни Болгарії не хвилювалися. Болгарська армія залишається повністю здатною реагувати в разі небезпеки.

Німеччина передала Україні надводні безпілотики та пообіцяла нові «Гепарди» (Укрінформ).

Німеччина передала Україні нову партію військової допомоги, що включає надводні безпілотики, мостоукладальні танки та автомобілі.

Так, за останні дні передано 3 мостоукладальні танки BEAVER; 8 надводних дронів (раніше було передано 2); 12 автомобілів прикордонної служби (загалом таких надано уже 65); 4 тисячі спальних мішків (на додаток до 10 тисяч, переданих раніше); запчастини для гелікоптерів Мі-24; 30 машин «швидкої допомоги».

Уся техніка – напряму із запасів промислових підприємств.

Крім того, схвалено рішення про передачу Україні ще 7 зенітних самохідних установок Gerard (у серпні таких було передано 3) та 100 тисяч медичних аптечок.

США можуть перемістити в Україну кілька NASAMS з Близького Сходу ([УНІАН](#)).

Сполучені Штати Америки і союзники працюють з країнами Близького Сходу щодо перекидання декількох зенітно-ракетних комплексів NASAMS в Україну.

Генеральний директор компанії-виробника систем NASAMS – Raytheon Technologies – Грег Хейс:

На Близькому Сході розгорнуті NASAMS, і деякі з наших союзників по НАТО і ми насправді працюємо з парою країн Близького Сходу, які в даний час використовують NASAMS, і намагаємося направити їх в Україну.

За його словами поставити комплекси мають намір протягом наступних 3-6 місяців. При цьому протягом 24 місяців Штати повинні будуть заповнити запаси на Близькому Сході новими установками.

Уряд Італії ухвалив декрет про військову допомогу Україні на наступний рік ([Укрінформ](#)).

Уряд Італії під головуванням **прем'єр-міністра Джорджі Мелоні** одностайно схвалив постанову про продовження постачання зброї в Україну до 31 грудня 2023 року. Так званий «декрет про НАТО» продовжує дію рішень, ухвалених попереднім урядом Маріо Драгі, чинність яких мала закінчитися в останній день наступного року.

Зазначається, що військова техніка та матеріали для боротьби з російським вторгненням надходитимуть до України протягом усього 2023 року.

Допомога, зокрема, буде спрямована на посилення протиповітряної оборони для захисту інфраструктури країни від російських ракетних та авіаційних ударів.

Литва передасть ЗСУ зимовий одяг на суму понад два мільйони євро ([Укрінформ](#)).

У грудні Міністерство оборони Литви забезпечить приблизно 25 тис. українських військових зимовим одягом на суму понад 2 млн євро.

Йдеться про закупівлю на названу суму у трьох литовських виробників теплового верхнього одягу та спідньої білизни. Одна з цих компаній, Audimas Supply, вирішила додати українській армії 1 тис. флісових светрів безкоштовно, на додачу до закупленого міністерством одягу.

Міністр оборони Арвідас Анушаускас:

Ми дякуємо литовському бізнесу за солідарність із країною, яка захищається від агресії окупантів і бореться за свою свободу. Усі люди

доброї волі Литви у цей непростий час разом із Україною. Може бути життєво важливою навіть невелика допомога.

Пентагон уклав мільярдний контракт на виробництво систем NASAMS для України ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони США уклало контракт на виробництво й закупівлю передових систем протиповітряної оборони NASAMS для України.

«Компанія Raytheon Co., м.Тьюксбері, штат Массачусетс, отримала контракт з фіксованою ціною на суму \$1,216 мільярда на закупівлю передових зенітно-ракетних систем, а також відповідного обладнання, послуг і запчастин для підтримки зусиль для України», – зауважується в повідомленні.

Країни НАТО й партнери надали Україні зброї на \$40 мільярдів ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Ми посилюємо нашу безпекову, гуманітарну та економічну підтримку для України. Союзники по НАТО й наші партнери вже надали Україні зброї на 40 мільярдів доларів, і ще більше вже в дорозі. Сполучені Штати надали більше 19 мільярдів доларів безпекової допомоги, і ще 15 мільярдів доларів – у вигляді прямої економічної та гуманітарної підтримки. Ми також продовжуємо піднімати ціну війни для кремля та для тих, хто підтримує цю війну президента путіна. Ми вітаємо зусилля Європейського Союзу, який готує 9-й пакет санкцій, щоб зменшити спроможності кремля до ведення своєї жорстокої війни.

Іспанія передасть Україні системи ППО та генератори ([УНІАН](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба

Я зустрівся зі своїм іспанським колегою, справжнім другом України Хосе Мануелем Альбаресом. Вдячний за надання систем ППО та генераторів. Він підтвердив, що буде доставлено більше вантажів.

Парламент Чехії дозволив навчання українських військових в країні ([Укрінформ](#)).

Нижня палата парламенту Чехії погодила навчання військових ЗСУ на території країни. Зокрема, парламентарії більшістю голосів схвалили перебування українських військових на полігоні Лібава.

Так, до кінця 2023 року має бути організовано п'ять місячних курсів, які пройдуть до 800 військовослужбовців.

Міністр оборони Чехії Яна Чернохова заявила, що такий досвід буде корисним і для чеської армії. Наприклад, вони дізнаються, як воюють росіяни, які у них слабкі та сильні сторони, наголосив міністр.

Окрім того, депутати дозволили чеським інструкторам брати участь у підготовці українських військ в інших країнах Євросоюзу, але їхня кількість не повинна перевищувати 55.

Швеція надасть Україні новий пакет військової допомоги Україні на 500 мільйонів крон ([УНІАН](#)).

Прем'єр-міністр Швеції Магдален Андерссон заявила, що Швеція надасть Україні ще 500 мільйонів крон (\$46,75 мільйонів) військової допомоги для захисту від російського вторгнення.

Вона не навела подробиць, що увійде до військового пакету, але сказала, що він буде подібний до попередньої допомоги, яка включала протитанкову зброю, засоби індивідуального захисту та обладнання для розмінування.

Україна отримала від Франції далекобійну систему залпового вогню ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Олексій Резніков:

Четвертий брат в Long Hand Family, LRU з Франції прибула до України. Українська армія тепер ще потужніша для стримування та знищення ворога.

РСЗВ LRU – це французька модифікація американської реактивної системи залпового вогню M270. РСЗВ побудована на гусеничній базі БМП «Бредлі». Пускові установки оснащені Європейською системою управління вогнем (EFCS). Залежно від модифікації LRU має дальність польоту снарядів не менше 80-85 км.

Словаччина передала Україні 30 бойових машин піхоти БМП-1 ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Словаччини Ярослав Надь:

Радий підтвердити, що 30 словацьких БМП-1 були передані Україні у рамках угоди Ringtausch з Німеччиною. Дякую Крістін Ламбрехт за чудову співпрацю.

Глава МЗС Швеції заявив, що привіз до Києва «проривний» пакет допомоги ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Швеції Тобіас Біллстрьом:

Ми привезли найбільший в історії наших відносин пакет допомоги – наземні системи ППО, боєприпаси, транспортні засоби, різне зимове обладнання та однострої, панцерники і 270 млн євро. Це такий пакет. Це на 100 млн більше, ніж усі попередні. Це – прорив, зовсім інший ступінь підтримки.

Він додав, що фінансова допомога, безперечно, дасть змогу Україні знайти більше потрібного їй на міжнародному ринку.

Британія надасть Україні нову підтримку у питанні ППО ([УНІАН](#)).**Глава британського уряду Ріші Сунака:**

Ми будемо підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. Ми збережемо або збільшимо нашу військову допомогу наступного року.

Сунак оголосить також, що Лондон надасть нову підтримку Києву в питанні протиповітряної оборони.

Станом на вересень, Велика Британія надала Україні у 2022 році допомоги на 2,3 мільярда фунтів стерлінгів (2,8 мільярда доларів).

Німеччина передала Україні нову партію військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Німеччина за минулий тиждень передала для українських військових партію автомобілів спеціального призначення.

Так, до України доставлено ще 2 великовантажні тягачі Oshkosh, загалом їх передано вже 10 одиниць; а також 14 автомобілів для прикордонної служби (до цього таких було надано 39 одиниць).

З нових зобов'язань – 14 гусеничних машин з дистанційним керуванням для виконання завдань підтримки.

Уся ця техніка надається не з запасів Бундесверу, а від виробників.

Загальна вартість індивідуальних ліцензій на експорт озброєнь, виданих федеральним урядом у період з 1 січня 2022 року по 21 листопада 2022 року, становить 1,637 млрд євро.

Партнери мають забезпечити ефективну роботу переданої Україні зброї – Столтенберг ([Укрінформ](#)).

Про це сказав **генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг** під час дискусії на Берлінському безпековому форумі.

Україні постачається дуже багато сучасних систем, які насправді допомагають змінити ситуацію на фронті, і треба продовжувати обговорювати те, які додатково системи ще можна передати, зокрема, це стосується і бронетехніки, сказав Столтенберг. «Але вкрай важливо забезпечити, щоби всі системи озброєнь, які надані Україні, ефективно працювали», – підкреслив він. Йдеться про боєприпаси, запасні частини, ремонт і тому подібне, це величезний виклик, зокрема, з точки зору логістики, пояснив генсек.

Він нагадав, що союзники постійно оцінюють ситуацію і приймають рішення у тісному діалозі з українськими партнерами. Столтенберг додав, що «не буде називати конкретні озброєння, які розглядаються наразі», але зауважив, що анонс щодо бронетехніки був зроблений цього тижня.

Варто розділяти поставки Patriot у Польщу та допомогу із ППО для України – Столтенберг ([Укрінформ](#)).

Союзники по НАТО будуть продовжувати допомогу для України в організації багаторівневої системи повітряної оборони проти російських атак,

але це питання не варто поєднувати із пропозицією про поставки систем Patriot до Польщі.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Німеччина вже доставила в Україну критично важливі системи протиповітряної оборони, зокрема, IRIS-T. Союзники мають намір наростити ці зусилля, та надати ще більше засобів ППО для України. Але важливо розуміти – йдеться не лише про доставку нових систем, але також про те, що вже доставлені системи мають діяти. Вони повинні мати боєприпаси, запасні частини та можливості для обслуговування. Тож ми маємо розділяти пропозицію про поставки трьох батарей Patriot для Польщі та більш широке питання забезпечення поставок союзниками засобів протиповітряної оборони в Україну.

Відповідаючи на запитання журналістів про готовність союзників постачати в Україну більше боєприпасів, керівник Альянсу зауважив, що союзники поставляють та будуть продовжувати поставляти в Україну велику кількість боєприпасів, оскільки жорстока війна росії проти України потребує їх у дуже великих обсягах, про що раз за разом нагадує Україна.

«Союзники роблять це, використовуючи власні, вже існуючі склади (боєприпасів – ред.). Але це не може тривати протягом тривалого періоду. Тому Німеччина, як і інші союзники, вже розпочали взаємодіяти із оборонною промисловістю, щоб збільшити виробництво боєприпасів. Частково це буде використано для поповнення існуючих запасів НАТО, а також для того, щоб забезпечити продовження доставки боєприпасів в Україну», - наголосив Столтенберг.

Він зауважив, що всі союзники по Альянсу погоджуються із терміною необхідністю допомогти Україні зброєю, включаючи поставки протиповітряних систем. Столтенберг також відзначив зусилля Німеччини та її пропозицію щодо поставок трьох батарей Patriot для посилення повітряної оборони Польщі.

«Це демонструє провідну роль та величезний внесок, який Німеччина робить для захисту союзників по Альянсу. Діалог з Польщею триває, я думаю, що цей процес невдовзі буде завершений. Але це різні обговорення – про поставки цих трьох Patriot, які Німеччина запропонувала, щоб допомогти захистити польський повітряний простір, і ширше та більш масштабне питання щодо поставки більшої кількості засобів повітряної оборони для України», - зауважив Столтенберг.

Уряд Німеччини хоче передати Україні більше установок Gepard ([Українська правда](#)).

Уряд Німеччини хоче передати Україні більше самохідних артилерійських установок Gepard для захисту від російських атак.

Прессекретар уряду Штеффен Хебестрейт:

Канцлер Олаф Шольц у розмові з президентом України Володимиром Зеленським дав зрозуміти, що ми можемо знову відправити Україні деяку кількість танків «Gerard».

Подробиці про постачання зброї стануть відомі тільки після того, як відбудеться передача.

«Оскільки у бундесверу немає "Gerard" з 2012 року, вони не з бундесверу», - сказав Хебестрейт.

Таким чином, залишається тільки можливість із запасів компанії-виробника або з Катару, де стадіони чемпіонату світу з футболу захищені від можливих терористичних атак з повітря німецькими Gerard.

Норвегія передала Україні військові медичні автобуси через механізм НАТО ([Українська правда](#)).

Норвегія передала Україні п'ять військових автобусів швидкої допомоги після того, як Київ попросив міжнародної допомоги через Євроатлантичний координаційний центр НАТО з реагування на стихійні лиха (EADRCC).

Пожертвування вартістю три мільйони євро координував центр EADRCC на основі угоди про фінансування з Норвегією.

Центр визначив потреби в автобусах швидкої допомоги та сприяв доставці цієї медичної допомоги Міністерству оборони України.

Бундесвер зацікавлений, щоби Patriot залишалися в системі НАТО ([Укрінформ](#)).

Німеччина вважає, що всі її системи протиповітряної оборони Patriot, де б вони не були розташовані, мають залишатися в інтегрованій системі НАТО.

Представник Міноборони Арно Коллац:

Є великий інтерес у тому, щоби ці системи (Patriot - ред.) залишалися в системі НАТО...

Він зазначив, що глава відомства Крістіне Ламбрехт уже дала зрозуміти, що системи Patriot є інтегрованою невід'ємною частиною захисту НАТО, що це – внесок ФРН у систему ППО альянсу, що Німеччина має вирішувати, як їй виконувати зобов'язання щодо запровадження ближчими роками сил швидкого реагування. Отже Німеччина потребує цих систем також для того, щоби мати можливість виконати свої зобов'язання перед партнерами, сказав офіцер.

Він підкреслив, що Німеччина, запропонувавши Польщі допомогу, хоче допомогти союзнику захистити свій повітряний простір від зовнішніх загроз - як системами Patriot, так і посиленням повітряним патрулюванням. «Обидві пропозиції залишаються у силі», - зазначив представник МО.

Гуманітарна та фінансова допомога

Австрійський Червоний хрест доставив в Україну 21 генератор (Укрінформ).

Австрійський Червоний хрест доставив до Львова 21 потужний генератор у рамках допомоги Австрії для України.

Естонія відправила на Харківщину дев'ять автобусів із гумдопомгою (Укрінформ).

Посол України в Таллінні Мар'яна Беца:

2 грудня естонська сторона за сприяння посольства України в Естонії направила в Харківську область чергову партію гуманітарної допомоги – 9 автобусів. Дякуємо нашим естонським друзям за міцну підтримку України.

Україна отримала грант від США на \$1,5 мільярда (Укрінформ).

До Державного бюджету України надійшла частина гранту від США у розмірі 1,5 млрд дол., які буде спрямовано на забезпечення пенсійних виплат та окремих програм державної соціальної допомоги.

«Це перший транш грантових коштів з 4,5 млрд дол. США, які були надані Сполученими Штатами Америки через Цільовий фонд Світового банку у межах проєкту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні», - йдеться в повідомленні.

Зазначається, що залучені грантові кошти від Цільового фонду багатьох донорів буде спрямовано на забезпечення пенсійних виплат та окремих програм державної соціальної допомоги, таких як оплата житлово-комунальних послуг, підтримка малозабезпечених сімей, дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства, ВПО, а також на оплату медичних послуг за програмою медичних гарантій тощо.

Уряд Австрії спрямує понад €600 млн на медичну інфраструктуру України (Укрінформ).

Верховна Рада ратифікувала Рамкову угоду з урядом Австрії щодо створення Національного реабілітаційного центру у Львові та будівництва й оснащення НДСЛ «Охматдит» і сучасної університетської клініки у Києві.

Очільник МОЗ Віктор Ляшко:

За час війни ворог пошкодив 1157 об'єктів закладів охорони здоров'я, 144 знищено повністю. Ворог намагається зруйнувати наші плани, але ми не тільки тримаємось, але в співпраці з міжнародними партнерами запускаємо нові амбіційні проєкти. Ратифікація Рамкової угоди між урядами України та Австрії про економічне співробітництво у розвитку проєктів дозволяє запустити реалізацію чергових наших планів.

Німеччина вже надала Україні €100 мільйонів для боротьби з холодом ([Укрінформ](#)).

Німеччина вже надала українцям 100 млн євро на підтримку у боротьбі з холодом. До кінця року планується забезпечити близько 300 000 осіб ковдрами, матрацами та зимовим одягом, 75 000 домогосподарств – обігрівачами та ще 50 000 домогосподарств – пальним.

Окрім цього, також планується підготувати до зими громадські притулки для 40 000 осіб та утеплити 18 000 квартир.

Австралія надала вже \$420 мільйонів допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Посол Австралії в Австрії, постійний представник країни при ООН та інших міжнародних організаціях у Відні Річард Садлейр:

Поза всяким сумнівом, російське вторгнення в Україну є найбільшою загрозою для європейської безпеки з часів Другої світової війни. Але й не тільки. Світ настільки взаємопов'язаний, що загроза для Європи такого масштабу та такого рівня зневаги встановлених правил та норм міжнародної поведінки є загрозою для усіх нас, незалежно від того, де ми знаходимося у світі.

За словами посла, Австралія тісно співпрацює з нашими міжнародними партнерами з метою підтримки України та притягнення росії до відповідальності за її дії. Він повідомив, що Австралія надала 655 млн австралійських доларів (420 мільйонів доларів США) у якості оборонної, економічної та гуманітарної підтримки України.

Норвегія передала Україні п'ять військових санітарних автобусів ([Укрінформ](#)).

Норвегія передала Україні п'ять військових санітарних автобусів, вартість допомоги становить 3 млн євро.

Цей дарунок є частиною безпрецедентної підтримки, яку союзники по НАТО надають Україні, яка продовжує відбивати російську агресію, зауважили у Генштабі ЗСУ.

Нідерланди виділять мільйон євро на програму підтримки України ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:

Нідерланди виділять 1 млн євро на програму підтримки України, що фінансується донорами.

Нідерланди, Естонія та Норвегія передають Україні польовий госпіталь ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрен:

Прийшла зима, боротьба за територію України триває. Тому разом з Естонією та Норвегією Нідерланди передають Україні мобільний польовий

госпіталь. Цей польовий госпіталь допоможе рятувати життя людей поблизу лінії фронту.

За інформацією Міноборони, госпіталь складається з кількох контейнерів, там є відділення інтенсивної терапії та операційна.

Відділення інтенсивної терапії розраховане на 4 ліжка. Воно оснащено моніторами, дефібриляторами та іншим обладнанням. В операційній одночасно можуть працювати не більше 7 осіб.

Контейнери надає Естонія, а Нідерланди та Норвегія роблять фінансовий внесок.

Естонія навчає українських фахівців використовувати польовий госпіталь. Нідерланди забезпечують підтримку. Країни також передають 8 військових машин для транспортування поранених.

Ірландія прийняла понад 65 тисяч вимушених переселенців з України ([Укрінформ](#)).

Міністр у справах дітей, рівності, інвалідності, інтеграції та молоді Ірландії Родерік О'Горман:

Як міністр Ірландії у справах дітей, рівності, інвалідності, інтеграції та молоді, я на власні очі бачив труднощі, з якими стикаються понад 65 тис. громадян України, які були змушені втекти до Ірландії, рятуючись від війни в Україні. Я також був свідком їхньої неабиякої рішучості та цілеспрямованості перед жорстокими випробуваннями. Ірландія сьогодні, як і завжди, стоїть поруч з ними.

ЄС відправляє до України ще 40 електрогенераторів ([Укрінформ](#)).

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

На зустрічі G7 ми координуємо нашу підтримку. ЄС надсилає (Україні — ред.) 40 електрогенераторів на додаток до 550, які вже були надані через Механізм цивільного захисту ЄС.

Боррель також додав, що росія намагається зламати моральний дух українців, атакуючи енергетичну інфраструктуру та використовуючи зиму як зброю війни проти цивільного населення.

Литва дає на підтримку України додаткові €13 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд Литви у середу схвалив виділення додаткових 13 мільйонів євро підтримки для України.

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас:

Сьогодні литовський уряд схвалив 13 млн євро підтримки для України. 5 млн євро до фонду Світового банку для України. 4 млн на відновлення енергетичної інфраструктури України. 2 млн для українських воєнних біженців у Молдові. 2 млн для ініціативи «Зерно з України».

Чехія планує продовжити українським біженцям візи тимчасового захисту до березня 2024 року ([Укрінформ](#)).

Уряд Чехії підтвердив можливість продовження українським біженцям віз тимчасового захисту до кінця березня 2024 року.

Проект поправки має ще розглянути парламент, повідомив журналістам **міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан**. На думку МВС, стан війни в Україні не свідчить про те, що біженці зможуть повернутися додому найближчим часом.

Статус тимчасового захисту дає біженцям можливість користуватися в Чехії системою охорони здоров'я та освіти і надає вільний доступ на ринок праці.

Для продовження візи громадяни України мають пройти реєстрацію спочатку в електронній формі, а потім і особисто. За словами Ракушана, це дозволить державним структурам з'ясувати, скільки біженців постійно перебуває на території Чеської Республіки.

Вінниччина отримала 9 вагонів гуманітарної допомоги від меценатів з Німеччини ([Укрінформ](#)).

Вінниччина отримала 9 вагонів допомоги від меценатів з Німеччини – найбільший гуманітарний вантаж з початку активної фази бойових дій.

«Сьогодні область отримала черговий гуманітарний вантаж з Німеччини, який організували і доставили позаштатні радники Начальника ОВА Сергія Борзова – меценати Павло Михайлов та Віталій Костюк. Цього разу для потреб Вінниччини вони передали більше трьох вагонів медикаментів на загальну суму понад 1 млн євро, а також продовольчі товари, засоби гігієни вартістю близько 100 тисяч євро», – йдеться у повідомленні Вінницької ОВА.

Заступник начальника ОВА Андрій Кавунець:

Це найбільший гуманітарний вантаж, який Вінниччина отримала від початку активної фази бойових дій. Найцінніше, що надійшло у цьому вантажі – це медикаменти і обладнання, зокрема, сучасний апарат для гемодіалізу.

За словами посадовця, важливо, що ця гуманітарна допомога формувалася за потребами, які були визначені обласною військовою адміністрацією спільно з профільними департаментами ОВА.

Щодо розподілу отриманої допомоги, то Андрій Кавунець повідомив, що продукти будуть в першу чергу надаватись для ВПО, яких наразі в області понад 180 тис. осіб, а також формуватимуться у продовольчі набори для родин військових по всій території області.

Окрім того, Вінниччина отримала дорогівартісні антибіотики, противірусні, знеболюючі, кровоспинні засоби та медикаменти для онкохворих.

Австрія надала понад 217 тонн гуманітарної допомоги українським енергетикам ([Укрінформ](#)).

Міністерство енергетики за результатами розмови **міністра енергетики України Германа Галущенка** із **міністром з питань клімату, навколишнього середовища, енергетики, мобільності, інновацій та технологій Австрії Леоноре Гевесслер** заявило, що Австрія вже надала понад 217 тонн допомоги українським енергетикам і планує й надалі підтримувати відновлення енергосистеми України після російських атак.

Зі своєї сторони, Гевесслер запевнила, що Австрія буде і надалі підтримувати український енергосектор. Міністри обговорили напрямки співпраці для забезпечення першочергових потреб українських енергокомпаній в матеріалах та обладнанні.

Сербія передала Україні два авто швидкої допомоги ([Укрінформ](#)).

Уряд Сербії передав Україні дві карети швидкої допомоги, які тепер поїдуть до Харківського та Черкаського центрів екстреної допомоги.

ФРН передала громаді на Миколаївщині генератори, свердловинні насоси та мініекскаватор ([Укрінформ](#)).

Німеччина передала Шевченківській громаді на Миколаївщині 20 генераторів, 10 свердловинних насосів та мініекскаватор для відновлення пошкоджених водогонів.

На Буковину доправили гумдопомогу з Румунії ([Укрінформ](#)).

На Буковині отримали гуманітарну допомогу від асоціації адвокатів Румунії: тисячу ковдр та стільки ж подушок передали для лікарень області та переселенцям краю. Частина його також вирушить на деокуповані території України.

Чехія передала Україні 2 металевих мости, які встановлять на Херсонщині ([Укрінформ](#)).

Адміністрації державних матеріальних резервів Чеської Республіки передала Україні два металеві мости, які встановлять у Херсонській області.

«Укравтодор дякує Адміністрації державних матеріальних резервів Чеської Республіки, котра напередодні передала ще 2 металеві мости. Завдяки попередньо надісланим 4 конструкціям вдалося запустити рух на Київщині, Харківщині та Черкащині», – йдеться в повідомленні.

У службі зазначили, що досвід з 4 мостами допоможе встановити п'ятий і шостий мости максимально швидко та відновити транспортне сполучення там, де потреба найгостріша – у Херсонській області.

Литва вже відправила в Україну 114 трансформаторів із запланованих 250 ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас:

За останні дні з Литви до України було відправлено 6 вантажівок зі 114 трансформаторами. Загалом Литва має намір поставити 252 трансформатори.

За його словами, литовські енергокомпанії вже надали Україні підтримку для реконструкції енергетичного сектору на 3 мільйони євро. Зараз направляється ще 2 мільйони євро.

У Німеччині зареєстрували вже понад мільйон українських біженців (УНІАН).

За даними агентства ООН у справах біженців, з 24 лютого близько 7,9 млн осіб з України шукають захисту за кордоном через війну.

У Німеччині зареєстровано майже 1,03 млн українських біженців з початку російського повномасштабного вторгнення в Україну.

Найбільше українських біженців прийняла Польща - понад 1,5 млн осіб. Чехія також прийняла багато українців по відношенню до кількості жителів (близько 10,7 млн осіб), а саме близько 463 тис.

У Франції зареєстровано близько 119 тис. біженців, в Італії близько 173 тис. і в Іспанії близько 154 тис.

Плани врегулювання. Переговорний процес

У Папи Римського нагадали, що Ватикан хоче бути посередником у переговорах України та РФ ([Obozrevatel](#)).

У Ватикані заявили, що «завжди доступні» для того, щоб як посередники допомогти провести переговори між Україною та Росією. Святий Престол готовий надати місце для такої зустрічі.

Про це в коментарі ЗМІ заявив архієпископ Пол Річард Галлахер, голова зовнішньополітичного відомства Ватикану, передає TgCom24.

Церковник сказав, що «досі жодної конкретної відповіді не було», але Ватикан завжди готовий допомогти. Якби це місце «було б доречно» зробити майданчиком для переговорів, то Папа Франциск «сприйняв би це дуже позитивно, якби запит виходив від обох сторін із добрими намірами й у душі пошуку миру, діалогу та припинення війни».

Галлахер заявив, що в минулому Святий Престол уже виступав у подібній ролі посередника (...).

«Не затребувана платформа»: Песков відкинув пропозицію Папи Римського стати посередником у переговорах «через Україну» ([Obozrevatel](#)).

У Кремлі відреагували на пропозицію Папи Римського Франциска стати посередником у переговорах між Росією та Україною. Прессекретар російського диктатора Дмитро Песков сказав, що вітає ініціативу Ватикану, проте додав, що втілити її зараз у життя неможливо, у чому звинуватив Україну.

Про це пише Reuters. Заяву Пескова, яку він зробив у понеділок, 28 листопада, також поширили пропагандистські ЗМІ РФ.

«Сідайте за стіл»: Лукашенко заявив, що Україна має почати переговори з «гігантською Росією» без попередніх умов ([Obozrevatel](#)).

Самопроголошений президент Білорусі Олександр Лукашенко заявив, що Україна нібито має розпочати переговори із країною-терористом Росією. При цьому він видав, що Київ не повинен висувати Москві жодних попередніх умов.

Понад те, Лукашенко додав, що з РФ нібито потрібно шукати «компроміси». Про це він заявив у ефірі російського пропагандистського телеканалу.

Лукашенко заявив, що Київ робить «помилку», висувуючи попередні умови для переговорів із Росією. Він стверджує, що «такі попередні умови не дозволяють розпочати переговори».

Крім того, політик повторив пропагандистський наратив про «один народ» і цинічно на тлі регулярних обстрілів Росією мирного населення України додав, що «не треба вбивати своїх» (...).

Експосол США сказав, коли найкращий час для України вести переговори з РФ ([Obozrevatel](#)).

Колишній посол США в Україні Вільям Тейлор вважає, що Києву зараз не варто вести переговори з Москвою. Він упевнений, що діалог з агресором буде виправданий лише після того, як російські війська вийдуть із території нашої країни.

Своєю думкою дипломат поділився в ефірі телеканалу Freedom. Він наголосив, що Україна має сама вирішувати, коли варто розпочинати переговори з РФ (...).

Тейлор вважає, що після поразки на полі бою росіяни самі прийдуть із проханням про серйозні переговори. А зараз агресор прагне діалогу через те, що хоче виграти час і втриматися на захоплених територіях.

Сполучені Штати Америки не тиснуть на українське керівництво щодо проведення переговорів із росією до певних дат чи термінів та вважають, що Президент Володимир Зеленський має сам визначати, коли і за яких умов він буде готовий до такого діалогу ([Укрінформ](#)).

Постійна представниця США при НАТО посол Джуліан Сміт наголосила, що всі питання, пов'язані з такими переговорами, мають бути рішенням України й Президента Зеленського особисто.

Вона підкреслила, що в українському питанні Сполучені Штати залишаються на тій же позиції, як і до російського вторгнення в лютому: «Нічого про Україну без України».

Дипломат також висловила впевненість, що США – так само як і решта країн-членів Північноатлантичного альянсу – зосереджені на тому, щоби забезпечити для України найбільш потужні позиції для таких переговорів (...).

Перемир'я зараз не є можливим, адже означатиме, що росія залишить собі окуповану територію ([Укрінформ](#)).

Президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр:

Усі рекомендації укласти перемир'я зараз, звичайно, несерйозні, тому що перемир'я на даному етапі виправдало б несправедливість, яка вже сталася. Перемир'я зараз означатиме, що росія залишить собі окуповану територію. Це означає, що порушені кордони, зневажається міжнародне право і відбувається захоплення земель – що все це буде дозволено.

Я думаю, що це частина воєнної стратегії, яку ми тут бачимо. Ми маємо не просто жорстоку, агресивну війну, яка ведеться проти української

армії. Але ми маємо – і це стає помітніше, чим ближче до зими – жорстоку атаку на критичну інфраструктуру і, звичайно, на мирне населення.

Ми бачили, з чим можуть зіткнутися люди в Україні: труднощі, темрява та холод.

«Переговори стали складнішими»: глава МЗС Туреччини зробив нову заяву про війну в Україні та контакти з Києвом та Москвою ([Obozrevatel](#)).

Міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу заявив, що зі збільшенням людських жертв у війні, розв'язаній Росією, переговорний процес стає складнішим. Щоб забезпечити мир в Україні, треба діяти.

Про це турецький чиновник говорив у своєму виступі на 11-му Бухарестському форумі Інституту Аспена, пише ДНА. Він відзначив посередницьку політику Туреччини у війні між Україною та Росією та заявив, що союзники мають підтримати Туреччину у боротьбі з тероризмом.

Як приклади успішного посередництва він навів впровадження Стамбульської угоди щодо зерна, зустріч МАГАТЕ та Росатому в Запоріжжі, обмін полоненими та роль Туреччини в дипломатичних переговорах, включно з прийомом сторін для переговорів віч-на-віч (...).

У Кремлі заявили про «неможливість» переговорів з Україною і знову звинуватили Київ ([Obozrevatel](#)).

У Володимира Путіна вкотре звинуватили Україну в небажанні вести переговори з Росією. Прессекретар президента РФ Дмитро Песков нагадав, що російська сторона виставила низку вимог, для обговорення яких потрібні «політична воля й готовність».

На цю тему представник кремлівського диктатора висловився 29 листопада, спілкуючись із журналістами. Чиновника попросили прокоментувати заяви президента ФРН Франка-Вальтера Штайнмаєра про те, що переговори на цьому етапі війни вести не можна (...).

Міжнародна спільнота, надаючи Україні військову та іншу допомогу, посилює позиції нашої держави на майбутніх перемовинах з росією ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі:

росія взагалі не йде на перемовини. Тому наша мета наразі - посилити позицію України на полі бою шляхом надання військової допомоги, розвідувальних даних та фінансової підтримки. Коли ми так чинимо, то посилюємо її позицію за столом перемовин. Врешті-решт буде дипломатичне вирішення.

Нам слід забезпечити, щоб українці змогли пройти цю складну зиму.

«Путін і Гітлер – це сіамські близнюки»: Данілов пояснив, чому Україна не буде вести переговорів з РФ ([Obozrevatel](#)).

Україна не вестиме переговорів із Росією, оскільки країна-агресор – це варвари, які намагаються залякувати весь світ. Українці показали, що окупантів не треба боятися.

Про це заявив **секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов** на Київському безпековому форумі. Зокрема, він зазначив, що президент РФ Володимир Путін і лідер нацистської Німеччини Адольф Гітлер є сіамськими близнюками.

Секретар РНБО додав, що Україна показала всьому світу, що не треба боятися тих, хто вже 30 років (а останні 20 – в активній фазі) лякає світ і заявляє, що їхню позицію треба враховувати. Насправді РФ має припинити існування в нинішніх кордонах (...).

Він також наголосив, що Україна не має жодного стосунку до Росії, яка постійно крапа чиюсь історію та недостойна, щоб із нею «у світі взагалі хтось спілкувався».

Сі Цзіньпін закликав до припинення війни в Україні шляхом мирних переговорів ([Obozrevatel](#)).

Лідер Китаю Сі Цзіньпін закликав до зусиль щодо припинення війни в Україні шляхом мирних переговорів. За його словами, врегулювання війни політичними засобами відповідає інтересам Європи та спільним інтересам усіх країн Євразії.

Також Сі заявив, що необхідно уникати ескалації та розширення кризи, але не уточнив, до кого адресоване це посилання. Про це повідомляє видання Bloomberg.

Глава Китаю закликав до дипломатичних зусиль під час зустрічі з головою Європейської ради Шарлем Мішелем. Він зі свого боку сказав Сі Цзіньпіну, що ЄС розраховує на те, що Китай зробить свій внесок у припинення жорстоких руйнувань та окупації з боку Росії (...).

Сі також посилив свою незгоду із застосуванням ядерної зброї в Україні під час переговорів із президентом США Джо Байденом на G-20.

Макрон: тільки українці мають визначити час і умови, на яких вони будуть вести переговори з Росією ([Obozrevatel](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що лише українці мають вирішувати, вести їм переговори з країною-агресором Росією чи ні. Він запевнив, що не намагатиметься змусити уряд нашої держави домовитися про врегулювання конфлікту.

Про це повідомляє The Guardian. Макрон назвав українців сильними та сміливими людьми.

Також він додав, що Франція очолила дипломатичні зусилля, щоб уникнути вторгнення Росії у лютому.

Глава Франції подякував США за підтримку України, зазначивши, що це безпосередньо впливає на Європу (...).

Підсумовуючи, він зазначив, що Франція збільшила військову, гуманітарну підтримку та економічну підтримку України.

Лавров заявив, що РФ не просила переговорів із Україною, але готова вислухати Київ ([Obozrevatel](#)).

У Росії стверджують, нібито ніколи не просили про переговори з Україною, проти якої розпочали війну. Але на десятий місяць бойових дій, коли втрати живої сили путінської армії підбираються до позначки в 90 тис. осіб, Москва вже «готова вислухати» Київ.

Про це заявив міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров. Як передають росЗМІ, він виступив на пресконференції щодо проблематики європейської безпеки.

За його словами, не було такого, щоб росіяни просили про якісь переговори, аби виграти час для того, щоб зібрати додаткові сили для породження бойових дій (...).

Він заявив, що «ніколи про жодні переговори» Кремль не просив, але нібито завжди говорив, що, «якщо хтось має інтерес до переговорного рішення, ми готові вислухати».

Водночас Лавров видав, що РФ завдає ударів по інфраструктурі України, яка «допомагає вбивати росіян». Він знову звинуватив НАТО.

Еммануель Макрон переконаний, що Володимир Зеленський має законне право на умови для переговорів з росією ([Укрінформ](#)).

Про це президент Франції сказав на пресконференції у Вашингтоні, відповідаючи на запитання журналістів, чи не обумовить Україна початок переговорів з РФ поверненням Криму?

Макрон зазначив, що він протягом кількох років відповідав за моніторинг Нормандського формату, отже, й за виконання Мінських угод. Він також нагадав, що єдина зустріч Зеленського з путіним була у грудні 2019 року (...).

Макрон повторив свою позицію щодо переговорів з путіним, адже метою, за його словами, є уникнення ескалацій і досягнення конкретних речей.

Байден буде готовий зустрітися з путіним для переговорів про мир в Україні, якщо РФ продемонструє готовність покласти край війні - причому будь-яка дипломатія передбачатиме участь України й НАТО ([Укрінформ](#)).

Так пояснив позицію Сполучених Штатів на брифінгу в п'ятницю, 2 грудня, **речник Держдепартаменту Нед Прайс**.

Він уточнив, що Сполучені Штати робитимуть це в тісній координації із союзниками по НАТО і, звісно, з Україною (...).

Прайс окремо підкреслив, що Сполучені Штати ніколи не визнають спроб незаконної анексії росією українських територій, які вона окупувала після 2014 року.

Водночас, за його словами, зараз росія дуже чітко дає зрозуміти, що вона не налаштована на конструктивний діалог та дипломатію. Це підтвердили й останні коментарі кремля, і дії рф упродовж останніх тижнів (...).

Путін може використати «мирні» переговори, щоб поповнити запаси своєї армії, Україна не має на це йти, – глава МСЗ Британії ([Obozrevatel](#)).

Російський диктатор Володимир Путін може використати ймовірні переговори з Україною для того, щоб заморозити війну, розпочату ним проти держави. Є ризик, що за цей час він хоче поповнити запаси своєї армії перед початком наступної атаки.

Про це сказав **міністр закордонних справ Британії Джеймс Клеверлі** в інтерв'ю The Telegraph в п'ятницю, 2 грудня. За його словами, глава Кремля може вдавати, що бере участь у переговорах, а насправді навчатиме більше військ і надсилатиме більше боєприпасів на фронт (...).

За його словами, рішення України про ймовірні переговори з країною-агресором має бути «стійким, значущим та реальним».

Міністр закордонних справ Британії сказав, що ті, хто підтримує Україну, мають бути «дуже і дуже обережними» при підході до теми «мирних» переговорів, попередивши, що Путін не діє «сумлінно» (...).

Білий дім: Росія не демонструє жодних ознак прагнення завершити війну за столом переговорів ([Obozrevatel](#)).

Держава-терорист Росія не виявляє жодних ознак готовності завершити розв'язану нею війну в Україні дипломатичним шляхом. Країна-агресор не готова до переговорів.

Про це заявив **координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки США Джон Кірбі**, повідомляє USA Today. Заява прозвучала після того, як речник Кремля Дмитро Песков сказав, що президент РФ Володимир Путін «завжди був, є і залишається відкритим для переговорів з метою забезпечення інтересів Росії».

Разом з тим, Песков заявив, що Москва відкидає умову виведення військ із України (...).

За словами Кірбі, найкращою демонстрацією переговорів було б те, якщо Путін вивів свої війська з України та припинив обстріл об'єктів української інфраструктури (...).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що має спільну позицію з президентом США Джо Байденом стосовно російської війни проти України ([Укрінформ](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон:

Ми на одній лінії (з Байденом, - ред.): допомагати українцям, чинити опір перед обличчям обстрілів їхньої цивільної інфраструктури, здійснювати тиск на росію з метою повернення за стіл переговорів, забезпечити відсутність ескалації в питаннях цивільної ядерної енергетики і, нарешті, думати про нову архітектуру безпеки, яка включатиме гарантії для росії.

Ви думаєте, що коли нам довелося пережити захоплення Ельзасу і Лотарингії (Німеччиною, - ред.), ми б хотіли, аби світовий лідер казав нам робити те чи інше?.. Український народ має сам вирішувати, за яких умов, як, коли, а не ми.

Ми повинні продовжувати допомагати військово. Я знову поговорю з президентом путіним після того, як у мене буде генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії.

Плани повоєнного відновлення України

Українські фермери зможуть безкоштовно отримати насіння для весняної посівної ([Укрінформ](#)).

Перший заступник міністра аграрної політики та продовольства України Тарас Висоцький:

Звернулися з запитом і є попередні підтвердження щодо надання Україні насіння основних культур як гуманітарної допомоги фермерами. Допомогу планується роздати до проведення весняних польових робіт.

Висоцький зазначив, що розподіл буде проводитися через Державний аграрний реєстр.

Єврокомісар - про відбудову України: Потрібні майже €350 мільярдів, і ця сума зростає щодня ([Укрінформ](#)).

Єврокомісар з питань юстиції Дідьє Рейндерс нагадав, що попередня оцінка руйнувань, завданих російським агресором Україні, яка була проведена Світовим банком у взаємодії з Україною і ЄС, становила 97 мільярдів доларів; ще не менше 349 мільярдів євро мають бути спрямовані на відновлення та відбудову країни.

«Тож зараз ми потребуємо суму, що є не набагато меншою за 500 мільярдів євро, і цей рахунок зростає щодня і щогодини, тому що просто зараз продовжуються російські обстріли Києва та інших міст України. Я бачив це на початку жовтня, коли ці обстріли розпочалися. Я провів три години у бомбосховищі і я бачив стійкість цих людей. Я бачив, як негайно після цих російських ударів на вулиці міст повертається «нормальне» життя, якщо взагалі можна говорити про якусь «нормальність» в умовах війни», - сказав Рейндерс.

«До цього часу було можливим заморозити більше 18 мільярдів євро, що належать російським та білоруським олігархам та установам. Водночас ми зарезерували 300 мільярдів євро з резервів центробанку росії. Так, дуже важливо шукати шлях для відбудови України, але водночас ми маємо подумати про те, що російська влада має заплатити за це відновлення. Ми шукаємо, як найкраще це організувати правовим шляхом», - сказав єврокомісар.

В Україні відновили понад 50% об'єктів теплопостачання, які постраждали від обстрілів ([Укрінформ](#)).

В Україні станом на сьогодні вже відновлено 316 об'єктів теплопостачання, які зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій. Це 53,3% від загальної кількості уражених об'єктів.

Про це повідомляє НАК «Нафтогаз України» за результатами засідання Штабу з підготовки до осінньо-зимового періоду (ОЗП), що проходило під головуванням Олексія Чернишова.

"Попри постійні обстріли, Україна розпочала опалювальний сезон – запущено 99,7% котелень, забезпечено опаленням 99,6% житлових будинків, 97,9% садочків, 98,9% шкіл та 99,9% закладів охорони здоров'я", – йдеться у повідомленні.

Повідомляється також, що на сьогодні вже відновлено 316 об'єктів теплопостачання, які зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій. Це 53,3% від загальної кількості уражених об'єктів.

Зазначається, що особливі зусилля зараз спрямовуються на налагодження роботи теплогенеруючих підприємств на звільнених територіях Харківщини та Херсонщини, де поки зберігається важка ситуація з доступом до комунікацій.

ЄС виділив €25 мільйонів на програму «ВідновиДІМ» ([Укрінформ](#)).

Для відновлення пошкоджених війною будинків за програмою «ВідновиДІМ» вже доступні 25 мільйонів євро, які Європейський Союз перерозподілив для Фонду енергоефективності.

Глава Представництва Євросоюзу в Україні Матті Маасікас:

Фонд енергоефективності зосереджувався на багатоквартирних будинках, і ЄС перерозподілив до 25 мільйонів євро на цю нову програму «ВідновиДІМ». Угода була підписана вчора і, як пояснив в. о. міністра, гроші вже прийшли. Ми, як Євросоюз, займаємося цим спільно з урядом України, з Німеччиною і IFC (Міжнародною фінансовою корпорацією).

Маасікас відзначив, що кошти є на 100% грантами, тому ОСББ немає жодної необхідності витратити власні гроші і вони доступні відразу.

«Ми переорієнтувалися від фундаментальної термомодернізації будівель на те, щоб зробити будинки придатними до життя вже цієї зими. Ми всі маємо пристосовуватися. Як і українці, які пристосовуються до цієї жахливої війни, партнери теж пристосовуються і це найкращий приклад такої адаптації», – зауважив дипломат.

Очільник Представництва додав, що 25 мільйонів євро є не єдиною підтримкою українців з проблемами з житлом від ЄС, також є програма з прямих грантів у розмірі до 100 мільйонів євро для муніципалітетів на житло для внутрішньо переміщених осіб.

В Україні запускають програму «ВідновиДім» для ремонту пошкоджених обстрілами будинків ([Укрінформ](#)).

Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ), чії будинки пошкоджені через російську агресію, можуть отримати грант до 76 мільйонів на відновлення житла через держустанову «Фонд енергоефективності».

В.о. міністра розвитку громад і територій Василь Лозинський:

На сьогодні це є дієвий інструмент, який може дійсно швидко і без великої бюрократії за 15 днів отримати 70% коштів від потреб. Є певні обмеження, максимально це 6 млн грн на один проект. Ми очікуємо, що суми будуть значно меншими: з того, що ми побачили, це близько 1-1,5-2 млн грн.

Поки що програма діятиме у чотирьох областях – Київській, Житомирській, Сумській та Чернігівській – для будинків, у яких вціліли несучі конструкції. Учасниками програми можуть стати лише ОСББ, адже для них є законний механізм прийняття спільних рішень.

Фонд енергоефективності, який є розпорядником коштів за програмою, фінансуватиме наступні роботи: заміна або ремонт пошкоджених віконних блоків, блоків балконних дверей, зовнішніх дверей; ремонт пошкоджених фасадів, даху; ремонт пошкодженого обладнання дахових котелень та інженерних мереж. Держустанова надаватиме авансом 70% від виділеного гранту на закупівлю матеріалів, решта коштів виплачуватиметься за актами виконаних робіт.

Грант надаватиметься безповоротно і без залучення співфінансування від ОСББ. Кошти на запуск програми «ВідновиДім» виділив Європейський Союз, наразі це 25 млн євро.

Голова наглядової ради Фонду енергоефективності Юлія Сабатюк наголосила, що «ВідновиДім» наразі є пілотною програмою, на якій будуть відтестовані всі процедури для подальшого відновлення всіх багатоквартирних будинків, пошкоджених унаслідок бойових дій.

Прем'єр Норвегії анонсував багаторічну підтримку у відбудові України ([Укрінформ](#)).

Норвегія планує надавати всебічну підтримку нашій державі протягом тривалого часу.

Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стьоре:

російський терор триває, і ми повинні зробити все можливе, щоб допомогти Україні пережити холодну зиму.

Він зазначив, що Норвегія візьме участь у відбудові України. «Про це буде оголошено наступного року, і це має тривати багато років. Це історична спроба, і ми хочемо, щоб багато країн зробили свій внесок», – наголосив очільник уряду Норвегії.

Прем'єр нагадав, що його країна посприяла, аби Україна могла купувати газ на зиму. Цю ініціативу координує Європейський банк розвитку.

Європейський інвестиційний банк розробляє концепцією ініціатив для відбудови України ([Укрінформ](#)).

Європейський інвестиційний банк працює над концепцією ініціатив, які повинні допомогти відновленню України в короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Старший радний з інвестицій Європейського інвестиційного банку **Оксана Ремига:**

Необхідно думати вже зараз про відновлення України. Європейський ініціативний банк працює над новою концепцією ініціатив, які повинні підтримати відродження України в короткостроковій та довгостроковій перспективі. Це частина більш широкої архітектури, яка буде запропонована Європейським Союзом, щоб забезпечити довгострокове зростання України з огляду на майбутній вступ України до Євросоюзу.

Зокрема, зараз ЄІБ розвиває проекти «зеленого» фінансування в Україні. Це проект з енергоефективності в лікарнях у Луцьку, проект з управління твердими побутовими відходами у Львові, робота з реабілітації водопостачання у Миколаєві, яка призупинена та переформатована через обстріли, але планується її відновлення.

Крім того, наразі існують дві кредитні лінії допомоги. Одна з них тільки починає роботу, а інше уже працює. Перша – проект «Енергоефективність громадських будівель в Україні», обсягом 300 млн євро. Це програма розвитку муніципальної інфраструктури.

«Зараз ми впроваджуємо довгоочікуваний проект. Можливість подачі нових заявок досить обмежена, але ми сподіваємося, що ті проекти, які уже підтримуються, зможуть показати ефект, на який ми очікували. Саме такі проекти зроблять свій внесок у сталий розвиток України і її відновлення від шкоди, яку завдає війна», – резюмувала радниця.

США допоможуть Україні відновити енергосистему: що буде закуплено ([УНІАН](#)).

Американська влада виділить десятки мільйонів доларів на відновлення енергосистеми нашої держави.

Влада США надасть Україні 53 млн доларів для того, щоб терміново було закуплено обладнання, яке потрібне нашій державі для відновлення енергетичної системи, яка була пошкоджена унаслідок масованих атак з боку РФ.

Кошти надано додатково до 55 млн доларів екстреної підтримки енергетичного сектору української держави, повідомляє CNN з посиланням на відомості американського Держдепу. Гроші мають піти на купівлю обладнання, необхідного для відновлення електромереж.

У Держдепі додали, що в пакет допомоги увійдуть транспортні засоби, трансформатори, роз'єднувачі, пристрої захисту від стрибків напруги, автоматичні вимикачі та інше дуже важливе обладнання.

Обладнання мають доставити в Україні якомога швидше.

Франція допомагає відновити три мости на Чернігівщині ([Укрінформ](#)).

«Центр з подолання криз та надання підтримки (CDCS), який є французьким державним оператором гуманітарної діяльності, передав

Україні три мости компанії Matière, яка виготовила їх під необхідні Україні параметри. Подаровані мости допоможуть швидко забезпечити сталий рух транспорту на важливих гуманітарних транспортних артеріях у Чернігівській області. Поки що локації, де їх будуть встановлювати, тримаємо в таємниці», - йдеться в повідомленні Служби автомобільних доріг у Чернігівській області.

Зазначається, що монтаж конструкцій будуть здійснювати українські дорожники під кураторством французьких фахівців та під контролем Служби автомобільних доріг у Чернігівській області.

Уряд наразі виділив понад 5 млрд грн регіонам, які зазнали найбільшого впливу від бойових дій ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Наразі уряд виділив регіонам, які зазнали найбільшого впливу від бойових дій, більше 5 млрд грн. Це кошти саме для відновлення критичної інфраструктури та інших пріоритетних речей, які дають змогу повертати життя в наші громади, міста та села.

За його словами, влада працює над тим, щоб кожна родина була зі світлом, теплом, водою та зв'язком.

«Відновлюємо критично важливі дороги, мости та переправи. Ця робота ведеться щодня останні пів року. Станом на зараз в Україні розчищено більше 2 тис. км доріг і зведено понад 70 переправ. Відновлено вже не сотні, а тисячі об'єктів», - підкреслив Шмигаль.

Коментарі європейських та американських політиків

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Ми будемо підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. Ми збережемо або збільшимо нашу військову допомогу наступного року. І ми надамо нову підтримку протиповітряної оборони.

([Укрінформ](#))

Спікерка Сейму Литви Вікторія Чміліте-Нільсен:

Ми не маємо сумнівів, що єдиний можливий і раціональний результат цієї агресивної війни в Україні – це поразка росії і відновлення Україною територіальної цілісності. Україна має стати повноцінним членом Європейського Союзу і потенційно також країною-учасницею НАТО та інших організацій, до яких Україна прагне долучитися.

(...). Ми всі відстежуємо ті події, які розвиваються щодня, усі співчуваємо українському народу. Я думаю, що це має бути той «клей», який забезпечує нашу єдність. Попередні місяці показали, що ця єдність іноді призводить до безпрецедентних рішень, зокрема, Україна отримала статус кандидата в члени ЄС, впроваджуються санкції проти росії.

Чміліте-Нільсен додала, що цей процес ще не завершений, а кожний день війни демонструє дедалі більшу потребу в посиленні санкцій і наданні більше зброї Україні.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Він, путін, продовжує бомбити Україну. путін продовжує свої спроби перетворити Україну на чорну діру – без світла, без електрики, без тепла, – щоб приректи українців на темряву та холод. Тож ми маємо продовжувати нашу підтримку, надавати Україні більше матеріалів для того, щоб зустріти цю зиму без електроенергії. Це означає багато речей: від електричних установок до усього, що може бути необхідним, щоб пережити цю зиму без електрики. Це важко собі уявити, але саме це трапляється. Тож сьогодні ми маємо поглянути на (російську - ред.) війну в Україні з точки зору гуманітарної кризи.

([Укрінформ](#))

Єврокомісар з питань юстиції Дідьк Рейндерс:

Після 24 лютого ми бачили багато втрат життів, жахливі руйнування в Україні внаслідок цієї неспровокованої не неприйнятної агресії росії. На європейському рівні ми почали надавати підтримку для України з першого

дня... Але, як сказав мер (Віталій Кличко), ми маємо думати про майбутнє, про місце України в європейській родині. Ми визнали статус України як країни-кандидата, це було важливим та історичним рішенням Європейської Ради за пропозицією Єврокомісії. Навіть зараз ми продовжуємо намагатися працювати над різними реформами, крок за кроком, щоб рухати у вірному напрямку, просуватися у процесі входження до ЄС.

(...). Дуже важливо забезпечити в Україні верховенство права, боротися проти корупції, вдосконалювати судову систему та створювати кращу адміністративну систему. Але питання майбутнього – це не лише про відновлення. Це шлях для розбудови дуже сучасної країни, з дуже сучасними муніципалітетами та містами. Безумовно, ми будемо намагатися долучати Україну до тих самих процесів, які ми організуємо для європейських муніципалітетів. Йдеться про цілі 2030 та до 2050 років, про зелену та цифрову трансформацію, про реформу побутового сектору.

(...). Для того, щоб допомогти Україні подолати очевидну нестачу у фінансуванні в 2023 році, 19 листопада Єврокомісія представила пропозицію щодо запровадження нового інструменту макрофінансової підтримки (МФД+ - ред), який дозволить спрямувати до 18 мільярдів євро для України у формі дуже вигідних кредитів. Ми сподіваємося досягти згоди щодо цього в рамках Ради ЄС так швидко, як це буде можливим, щоб розпочати сплачувати ці гроші для України вже з 1-го січня.

(...). Від самого початку ми намагалися забезпечити повну інтеграцію всіх муніципалітетів у процес відновлення та відбудови України. Дуже важливо продовжувати працювати над реформою децентралізації, щоб забезпечення долучення до цих програм на місцевому рівні. Це означатиме також ширший нагляд та більшу прозорість. Залучення місцевих адміністрацій буде відбуватися одночасно із реалізацією підходів ЄС щодо зміцнення доброчинності та для зменшення простору для корупції.

За його словами, український приватний сектор, поряд із державним сектором, також має відігравати суттєву роль у відновленні та у відбудові країни. Зокрема, приватний сектор може повною мірою долучатися до процесів приватизації, до державно-приватного партнерства у ключових проєктах, зокрема, із відновлення системи послуг, у відбудові житла та у створенні житла для внутрішньо переміщених осіб в Україні, для відновлення критичної інфраструктури та для інших.

(Укрінформ)

Президент Румунії Клаус Йоганніс:

Ірраціональна війна, розпочата росією 24 лютого, є не лише агресією проти України, а й фронтальним наступом на фундаментальні цінності та принципи, які підтримують євроатлантичну архітектуру безпеки. Євроатлантична спільнота виходить із цієї кризи сильнішою та міцнішою. Ми згуртованіші, рішучіші в захисті наших фундаментальних цінностей: демократії, прав людини, верховенства права та права кожної нації обирати

собі друзів і союзників. Єдність також означає солідарність. Наша солідарність із Україною має продовжуватися скоординовано. Усі партнери мають запропонувати Україні те, що їй потрібно для захисту свого суверенітету та демократії, скільки це буде потрібно.

(..). Нам потрібно розробити довгострокову політику підтримки України, Молдови та Грузії. Наша підтримка має забезпечити, щоб ці країни стали самодостатніми та здатними протистояти гібридним викликам. У рамках сміливих рішень щодо підтримки наших партнерів Україна та Республіка Молдова отримали статус кандидата в Європейський Союз, а також визнано європейську перспективу Грузії. Румунія традиційно є одним із найбільших прихильників тісніших зв'язків між Європейським Союзом і цими країнами.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Президент путін намагається зруйнувати енергетичну й газову інфраструктуру та зупинити надання базових послуг українцям. Чинячи так на початку зими, він демонструє, що хоче використати зиму як зброю проти України. Це – жахливо, й ми повинні бути готовими до подальших атак.

(...). Союзники надають сучасні системи протиповітряної оборони та інші системи, які можуть реагувати на загрози, які становлять різні типи дронів, керованих та балістичних ракет. Я очікую, що одним із меседжів зустрічі глав МЗС країн НАТО у Бухаресті буде потреба подальшого нарощування поставок як протиповітряних систем, так і запасних частин, навчання та боєприпасів до різноманітних систем протиповітряної оборони, оскільки нам треба допомогти Україні захиститися від такого жахливого типу війни.

(Укрінформ)

Координатор з питань стратегічних комунікацій Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

По-перше, ми продовжимо забезпечувати Збройні сили України засобами, зброєю, можливостями й тренуваннями, яких вони потребують для того, щоби мати успіх на полі бою.

(...). По-друге, ми працюємо з нашими союзниками й партнерами по всьому світу та, безумовно, працюємо зсередини з іншими установами цієї адміністрації, щоби надати (українцям – ред.) запчастини, обладнання, трансформатори – ті речі, яких вони потребують, щоби відновити роботу своїх систем та поновити подачу електроживлення.

За його словами, цей список великий. Водночас, Кірбі зауважив, що не все обладнання надходить зі США. Зокрема, електромережі та електрообладнання в Україні мають європейські стандарти. Тож, зазначив він, США «працюють над цим дуже й дуже тісно із союзниками й партнерами».

Тим часом представник Білого дому назвав огидним те, що робить путінський режим в Україні, який спочатку використовував продовольство в якості зброї, потім залякування, а зараз – зимові холоди. Кірбі підкреслив, що майже всі останні ракетні удари рф були націлені на цивільну інфраструктуру, зокрема, об'єкти енергетики, водо- й теплопостачання.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький укотре закликав надати Україні ЗРК Patriot, які Варшаві запропонував Берлін після інциденту у Пшеводуві:

Звертаємо увагу на те, що, врешті-решт, ніхто не хоче купувати техніку тільки для того, щоб вона стояла.

Він зазначив, що в Україні, зокрема в західних її областях, майже щодня падають бомби й гинуть люди.

«Тому нехай ця зброя, яка надсилається, служить якнайкраще для захисту українського неба. Таким чином, вона також слугуватиме захисту польського неба», – наголосив польський прем'єр.

Моравецький висловив сподівання, що «вдасться організувати весь процес таким чином, щоб західна частина України принаймні мала цей захист через сучасні системи протиракетної та протиповітряної оборони».

(Укрінформ)

Заступник генерального директора Директорату Єврокомісії з питань добросусідства та переговорів з розширення (DG NEAR), в.о. керівника групи підтримки України в складі Єврокомісії Катаріна Матернова:

Справедливо казати зараз, що Україні треба виграти цю війну. І вона має перемогти у цій війні не лише заради себе, але й для всіх нас. Тому що зло, яке зараз наступає на Україну, де-факто, є постійним членом Ради безпеки ООН, і при цьому воно бомбить лікарні, дитячі майданчики, пологові будинки, руйнує електричні мережі перед початком зими. Воно, це зло, не може виграти. Це в наших інтересах, не лише в інтересах України.

Продовжується активна війна, є багато короткострокових потреб, на яких варто зосередитися. Зараз ми дивимося, як доставити в Україну генератори, трансформатори, обладнання для відновлення ліній електропередач, як зробити так, щоб вода не закінчувалася й світло не гасло. Ми навіть обговорюємо закупівлю LED-ламп замість звичайних, щоб стабілізувати електромережі. Думаю, що на третій конференції по Україні, яка має відбутися в Парижі 30 грудня, ми говоритимемо не лише про короткострокові, але про негайні потреби України.

Вона відзначила прагматичні зміни у ставленні міжнародного співтовариства до шляхів допомоги для України. Якщо конференція у Лугано на початку липня розглядала далекоюсяжні проєкти відновлення України, то наступна конференція з допомоги Україні, що відбулася в Берліні місяць

тому, була більш практичною – учасники зосередилися на тому, щоб допомогти уряду України вижити, щоб дозволити бізнесу діяти далі, щоб поновити зруйновану інфраструктуру та надати достатньо військового обладнання для Української армії, щоб вона могла перемагати. Тож конференція у Парижі, за її словами, сконцентрує увагу на тому, що Україна потребує просто зараз.

«Мій другий пункт. Тут, на Київському інвестиційному форумі, і я хочу сказати: Європейська Комісія, весь ЄС, разом з усіма країнами-членами, є найбільш переконаними прихильниками децентралізації. Я думаю, що це одна із найбільш дієвих реформ, через які пройшла Україна до війни. Це забрало кілька років. Ми мали величезні проекти та фінансування понад 100 мільйонів євро у грантах саме для децентралізації. Часи війни показали дієвість цих зусиль», – наголосила заступниця керівника DG NEAR.

Вона відзначила, що завдяки реформі децентралізації вдалося значно підвищити активність громадянського суспільства, збільшити повноваження та довіру людей до місцевих органів влади. Саме тому саме ці місцеві адміністрації стали осередками громадського спротиву та громадської ініціативи після того, як розпочалася російська агресія. Єврокомісія дуже швидко переорієнтувала кошти, що були призначені для програм в рамках децентралізації, на проекти надзвичайної допомоги. Зараз вони спрямовуються на ремонт міської інфраструктури, на негайні заходи із захисту людей від зимових холодів.

«Мій третій пункт – я хотіла визначити, що може бути дійсно цінною пропозицією для інвесторів, для всіх нас, коли ми дивимося на Україну. Найпершим є людський капітал. Стійкість, яку показали ви та ваші громадяни – вона просто неймовірна. Її важко порівняти з чимось ще у Європі. Друге – це ваш величезний аграрний потенціал. Третє – це ваша сировина: Україна має більшість таких матеріалів, яких потребує нова економіка. Четверте – Україна вже зараз є однією з найбільш цифровізованих країн в Європі, і війна лише прискорила цей процес. Як і зелену трансформацію. Відновлення України буде «зеленим» оскільки іншого шляху не існує», – наголосила Матернова.

Вона окремо наголосила: однією із величезних переваг України є наявність армії, яка є однією із найбільш боєготових та найкращих армій в Європі.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Швеції Тобіас Більстрем:

Ми готові робити більше і більше – зрештою, ми допомагаємо Україні, а Україна допомагає нам усім – перемогти росію. Тільки перемігши її у війні, ми забезпечимо мир і стабільність у майбутньому. Територіальна цілісність України має бути відновлена. І в усьому цьому останнє слово має сказати Уряд України. Але врешті-решт єдине, що вирішить цей конфлікт – це військова поразка росії.

За його словами, останній пакет військової допомоги Швеції для України був дорожче за сукупну вартість усіх попередніх.

Міністр зауважив, що поразка України була б сигналом для всіх авторитарних країн, що війна, хоч і застарілий, однак можливий спосіб досягнення політичних цілей.

«Це було б абсолютно неприйнятно. Швеція... дійсно дуже миролюбна країна. Але ми відразу розпізнаємо війни, в яких необхідно перемогти», - наголосив Більстрем.

([Українська правда](#))

Голова правлячої партії Польщі «Право та справедливість» Ярослав Качинський знову висловився за передачу Україні німецьких систем Patriot:

Ці ракети будуть корисні в цій війні, але вони будуть корисні там, де їх використовуватимуть. Поки що позиція Німеччини не дає підстав вважати, що вони вирішать стріляти по російських ракетах.

За його словами, ракети на заході України дуже добре захистили б Польщу, захищаючи як інфраструктуру, так і громадян України.

«Звідси ця пропозиція, яка, здається, принаймні варта розгляду німцями. Якщо вони хочуть дати якусь зброю, досить стару, але ще сучасну, то її треба використовувати, а не просто ставити», - сказав Качинський.

Він додав, що ставлення Німеччини поки що не вказує на те, що ця країна буде готова стати першою країною НАТО, яка вступить у війну.

«Раціональним рішенням є те, що я запропонував спочатку. Такого роду рішення ніколи не приймаються без участі прем'єр-міністра. Ракети, які тут стоять для прикраси – це рішення, яке може мати естетичні переваги. Військово-політичних переваг в цьому немає», - додав він.

([Укрінформ](#))

Постійна представниця США при НАТО посол Джуліан Сміт:

Відчуття у Вашингтоні в тому, що це (визнання Росії державою-спонсором тероризму, - ред..) насправді наразі непотрібно, і насправді може бути контрпродуктивно в тому плані, що це може зашкодити нашій можливості, наприклад, привозити гуманітарну допомогу Україні.

(...). Тому зосереджуємося на поєднанні санкцій, експортних обмежень та іншого.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Моє послання колегам-міністрам закордонних справ на сьогоднішньому засіданні НАТО просте: зберігайте спокій і дайте танки.

([Укрінформ](#))

У Бухаресті відбулося засідання Північноатлантичної Ради.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми зустрічаємося тут, у Румунії, і це є дуже важливим та своєчасним. Тому що Румунія є сусідом України, і ми бачимо, як там вирує війна. Та війна, де президент путін зазнає поразки, але відповідає на це ще більшою жорстокістю, атакує українські міста, критичну інфраструктуру. Путін перетворює зараз зиму на зброю в його агресії проти українського народу.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

НАТО нині є сильнішим і об'єднанішим за всі часи, що я пам'ятаю, а це вже майже 30 років. Ми підтвердимо нашу підтримку для України та будемо просуватися вперед (у її наданні). Ми підтвердимо намір зміцнити наш власний Альянс, продовжити роботу, що була розпочата під час саміту в Мадриді та буде продовжена у Вільнюсі наступного року.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Ми бачили, як володимир путін намагався використати енергопостачання як зброю з самого початку цього конфлікту. Ця атака на цивільну енергетичну інфраструктуру, очевидно, спрямована на те, щоб спробувати заморозити українців і змусити їх підкоритися.

([Укрінформ](#))

У Бухаресті відбулося засідання Північноатлантичної Ради.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Під час нашої зустрічі ми також обговорили євроатлантичні прагнення України. Міністри закордонних справ підтвердили підтримку права України обирати свій шлях, вони визнали та висловили повагу до українського прагнення до членства. Разом з цим, фокус нашої уваги нині – на наданні негайної допомоги, щоб Україна могла захистити себе від російської агресії.

(...). Щодо України – ми зосереджені на наданні негайної допомоги, як для того, щоб вони могли захистити себе, так і для відновлення й ремонту пошкодженої інфраструктури. Ми обговорюємо, як ми можемо надалі зміцнити політичне партнерство, яке є дуже близьким до членства.

На його переконання, існують різні шляхи для розвитку такого партнерства, зокрема, проведення більшої кількості зустрічей та змістовних обговорень.

«По-друге, ми зараз нараджуємо практичну допомогу, і ця практична допомога є важливою. Ми надаємо їм (українцям) пальне, генератори, зимовий одяг, засоби для боротьби з дронами та багато іншого. Політична й практична підтримка йдуть поряд одна з одною. Це стосується також розвитку спроможностей, щоб допомогти Україні у переході від обладнання та доктрин радянської ери до стандартів та доктрин НАТО, щоб бути більш взаємосумісними з силами Альянсу», – заявив Столтенберг.

За його словами, таке політичне та практичне співробітництво з Альянсом просуває Україну вперед на шляху до членства в НАТО.

([Українська правда](#))

Міністр закордонних справ Фінляндії Пекка Хаавісто:

Так, Росія – ядерна держава. Але якщо подивитися у минуле, там було багато війн, у яких брали участь ядерні держави – і ці ядерні держави не виходили з них переможцями. Достатньо згадати ту ж В'єтнамську війну. Тому це не записано на долі, що ви точно програєте, якщо воюєте з ядерною державою. Ядерна держава не завжди говорить останнє слово у конфлікті.

(...). Доки ядерна зброя існує – ядерна ескалація є можливою. Звичайно, при цьому держави мають свої ядерні доктрини і утримуються від використання ядерних потужностей та погроз ядерною зброєю, але ми не можемо виключити також і ядерної війни. І це одна з важливих задач людства – намагатися уникнути ядерної ескалації, адже у ядерній війні переможців не буде.

([Укрінформ](#))

Постійний представник США при ОБСЄ посол Майкл Карпентер:

На відміну від багатьох інших країн у Європі, ми маємо дуже конкретний закон щодо визначення держави-спонсора тероризму (State Sponsor of Terrorism, SST – англ.).

(...). Ми вважаємо, що це формальне визначення (рф як держави-спонсора тероризму - ред.) не дасть нам жодних додаткових інструментів, щоби підвищити ціну для росії, чого ми не змогли би зробити й без того, але це може перешкоджати нашій можливості поставляти гуманітарну та інші види підтримки в Україну, зокрема, в регіони, що наразі контролюються силами РФ.

Крім того, за його словами, після застосування статусу SST проти росії США не зможуть сприяти зерновій угоді щодо безпечного вивезення продовольства з українських портів.

Водночас, він підкреслив, що всередині адміністрації Байдена ніхто не має жодних сумнівів, що нинішні дії РФ є огидними та «мають на меті посіяти страх по всій Україні із застосуванням брудних і жахливих методів». Карпентер наголосив, що спроби РФ навмисно позбавити цивільне населення електропостачання й тепла, особливо в зимовий період, вважаються воєнними злочинами.

«Уже було задокументована причетність російських сил до скоєння різних воєнних злочинів впродовж останніх понад дев'яти місяців», – нагадав посол.

Він зауважив, що тиск Заходу на РФ продовжуватиметься в будь-якому разі.

«Отже, що ми робитимемо далі – це посилюватимемо тиск санкцій на росію, продовжувати розглядати розширення експортного контролю та усувати будь-які існуючі лазівки в плані (обходу росією – ред.) санкцій і експортних обмежень», – зауважив Карпентер.

Крім того, він підкреслив, що Сполучені Штати продовжать забезпечувати Україну всім необхідним, щоби вона могла захистити себе в умовах жорстокого вторгнення РФ.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Це (обговорення з Україною – ред.) частково стосується надання нових систем, таких, наприклад, як Patriot, навколо яких триває обговорення просто зараз. Але це також про те, щоб ті системи, які вже були поставлені, були функціональними та ефективними. Ми маємо бути впевненими, що ми можемо поставити запасні частини, щоб вони (українці – ред.) могли забезпечувати дієздатність цих систем, а також мали боєприпаси до них. Це один із найбільших викликів, перед якими ми постаємо сьогодні.

Він нагадав, що союзники по НАТО вже надали Україні найбільш розвинуті системи, такі як норвезькі NASAMS або німецькі IRIS-T. Ці системи демонструють високі результати, про що свідчить ефективність оборони України під час російських ракетних атак та атак дронів. Наразі дуже важливо забезпечити ці системи боєприпасами, а також запасними частинами для їх обслуговування та ремонту.

(...). Він підтвердив, що союзники наразі розглядають можливість надання Україні широкого спектру додаткових систем повітряного захисту, але водночас вживають негайних заходів, щоб вже надані системи такої зброї працювали так, як від них очікують.

(Укрінформ)

Голова підкомітету з безпеки й оборони Європейського парламенту Наталі Луазо:

Ми перебуваємо в ситуації, коли росія веде незаконну та неспровоковану агресивну війну проти України, і так, вкрай необхідно надати Україні необхідне обладнання, щоб вона могла реалізувати своє законне право на самооборону.

Глава підкомітету наголосила, що росія застосовує зброю проти цивільного населення та інфраструктури, а також отримує озброєння від інших держав, наприклад, дронів-камікадзе з Ірану. Луазо підкреслила, що все це і надалі буде ретельно документуватися.

«Саме в цьому контексті через механізм Європейського фонду миру відбуваються постачання в Україну. Фонд став основною платформою для підтримки українських збройних сил для передачі обладнання», – зазначила глава підкомітету ЄП, додавши, що з початку війни через цей інструмент Євросоюз виділив Україні 3,1 млрд євро.

Стосовно контролю над зброєю, Луазо зауважила, що постачання військового обладнання здійснювалися під світові гарантії, включаючи, зокрема, зобов'язання одержувачів поважати принципи прав людини та

міжнародного гуманітарного права, також передбачений механізм, що дозволяє ЄС відстежувати та контролювати доставлене обладнання.

При цьому Луазо зазначила, що мобілізація держав ЄС для надання військової підтримки Україні показала як переваги спільного підходу, так і його обмеження, оскільки країни зробили дуже різний вибір у своїх рішеннях.

Луазо додала, що окрім обладнання, надісланого за допомогою Європейського фонду миру, низка європейських держав вирішила відправити обладнання в Україну на двосторонній основі.

Вона також згадала Швейцарію, яка «в ім'я нейтралітету відмовляється постачати Німеччині боєприпаси, призначені для України. Чи це не особливо розширена концепція принципу нейтралітету? Чи не є це позиція, яка ризикує завдати шкоди Швейцарії у її відносинах з її партнерами?», – наголосила Луазо.

Зауваживши, що Євросоюз робить для України те, чого ніколи не робив раніше, Луазо підкреслила: «Перш за все ми всі маємо бажання продовжувати допомагати Україні в безпрецедентній війні, яка має також безпрецедентне значення для нашої безпеки».

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Фінляндії Сання Марін:

Нам потрібна жорстка сила, коли йдеться про Україну... Їм потрібна зброя, їм потрібна фінансова підтримка, їм потрібна гуманітарна підтримка, і ми також повинні переконатися, що всі біженці, які втікають з України, будуть прийняті в Європі.

За її словами, для Фінляндії війна має дуже конкретне значення через 1300-кілометровий кордон з росією. Вона сказала, що Фінляндія вже передала Україні десять партій зброї.

«Ми маємо бути певні, що вони переможуть», – сказала прем'єр Фінляндії.

Вона також наголосила, що західні країни також мають забезпечити «жорсткіші санкції проти РФ», тому що війна торкається всіх, не лише безневинних цивільних осіб, які гинуть в Україні, а й людей у всьому світі.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр закордонних справ Італії Антоніо Таяні:

Стабільність на Західних Балканах важлива для миру. Ми повинні зупинити росіян на Західних Балканах, нам потрібно більше Європи.

За його словами, потрібно захистити всі країни на Західних Балканах і поруч з Україною, тому що в цей момент важливо працювати разом, єдність важлива, і це сильний сигнал для росії.

(Укрінформ)

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

росія має заплатити за свої жахливі злочини. Ми будемо працювати з МКС та допоможемо створити спеціалізований суд для розгляду злочинів росії. Разом з нашими партнерами ми забезпечимо, щоб росія заплатила за руйнування, що вона скоїла, з використанням заморожених активів олігархів та резервів її центробанку..

(...). російська агресія проти України принесла смерть, руйнування та невимовні страждання. Ми всі пам'ятаємо жах Бучі. По-перше, росія має заплатити за свої жахливі злочини, включаючи злочин агресії проти суверенної держави. Саме тому ми продовжуємо підтримувати Міжнародний кримінальний суд. Ми пропонуємо створити спеціалізований суд, за підтримки Об'єднаних Націй, для розслідування та покарання російського злочину агресії. Ми готові розпочати роботу із міжнародною спільнотою, щоб залучити якомога ширшу міжнародну підтримку для цього спеціалізованого суду.

Президент Єврокомісії підкреслила, що росія також має заплатити фінансово за руйнування, які вона спричинила. Шкода, якої зазнала Україна, оцінюється у 600 мільярдів євро. Росія та її олігархи мають компенсувати Україні цю шкоду та покрити вартість відбудови країни.

«І ми маємо засоби, щоб примусити росію заплатити. Ми заблокували 300 мільярдів євро резервів російського центрального банку та заморозили 19 мільярдів євро грошей російських олігархів. За короткий час ми можемо створити, разом із партнерами, структуру для розпорядження цими ресурсами та для їх інвестування. Після цього ми могли б скористатися процедурами для (допомоги) Україні. Тож після того, як санкції будуть скасовані, ці ресурси будуть використані таким чином, щоб росія сплатила повну компенсацію за шкоду, яку вона завдала в Україні», – заявила фон дер Ляєн.

Вона зауважила, що європейська сторона разом із партнерами буде працювати над спеціальною міжнародною угодою, щоб здійснити такі дії.

«Разом ми можемо знайти правовий шлях, щоб досягти такого результату. російські жахливі злочини не залишаться безкарними», – додала президент Єврокомісії.

(Укрінформ)

Державний секретар МЗС Норвегії Елвінд Вад Петерссон:

Вживання України як нації і майбутнє Європи тісно пов'язані, тому наша колективна підтримка України повинна продовжуватися.

Він переконаний, що неспровокована війна росії проти України зробила необхідним фундаментальне переосмислення європейської безпеки. Так, безпрецедентні безпекові занепокоєння викликали безпрецедентні політичні наслідки, зокрема те, що держави, які раніше були проти постачання озброєнь Україні, почали це робити. Серед них Норвегія і

Німеччина, які повністю змінили свою політику через кілька днів після вторгнення.

За словами Петерссона, спроби рф послабити ЄС шляхом свавільного скорочення постачання газу збіглися в часі з низкою техногенних НП і кібератак. Метою їх було провокування соціальної нестабільності всередині суспільств, створення почуття нестабільності та, відповідно, скорочення допомоги Україні, сказав Петерссон. В усьому цьому путін не досяг своєї мети, підкреслив норвезький дипломат. Президент рф, за його словами, недооцінив як рішучість українців дати відсіч, так і готовність трансатлантичних партнерів реагувати солідарно, сильно і рішуче.

«На кону стоїть дуже багато, на кону – наша безпека, тому ми повинні дати українцям шанс захистити себе», – заявив Петерссон, додавши, що після початку повномасштабної російської агресії союзники почали надавати Україні безпрецедентну підтримку.

Він запевнив, що Норвегія стане частиною «зміни часів», про яку оголосив канцлер ФРН. Це допоможе посилити колективну безпеку. російське вторгнення в Україну вимагає посилення політики стримування, сказав представник МЗС. Петерссон зауважив, що Норвегія, яка має найбільші в Європі запаси газу, «чудово розуміє безвідповідальні, ризиковані ігри, в які грає росія». Це потребує підвищеної активності НАТО, такої як навчання на півночі Європи на тлі непередбачуваності рф.

[\(Укрінформ\)](#)

У Бухаресті відбулося засідання Північноатлантичної Ради.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Ми посилимо нашу безпекову, гуманітарну та економічну підтримку для України. Союзники по НАТО й наші партнери вже надали Україні зброї на 40 мільярдів доларів, і ще більше вже в дорозі. Сполучені Штати надали більше 19 мільярдів доларів безпекової допомоги, і ще 15 мільярдів доларів – у вигляді прямої економічної та гуманітарної підтримки. Ми також продовжуємо піднімати ціну війни для кремля та для тих, хто підтримує цю війну президента путіна. Ми вітаємо зусилля Європейського Союзу, який готує 9-й пакет санкцій, щоб зменшити спроможності кремля до ведення своєї жорстокої війни.

Він нагадав: коли росія почала посилювати атаки проти цивільної інфраструктури України, міністри закордонних справ G7 погодилися створити нову координаційну групу з метою поєднання зусиль із захисту українських енергетичних мереж, за прикладом процесу «Рамштайн», що дозволяє координувати зусилля союзників по НАТО та країн-партнерів у поставках озброєння для України.

«Вчора ми зібрали цю групу тут, у Бухаресті. Я оголосив, що США виділять більше 53 мільйонів доларів, щоб надіслати в Україну необхідне обладнання, допомогти у стабілізації енергетичних мереж України та підтримати дієздатність українських енергетичних систем. Ми також

направили запит до Конгресу на виділення 1,1 мільярда доларів для забезпечення енергетичного сектору України й Молдови, та для відновлення їх енергетичного постачання», - повідомив Блінкен.

«Ми будемо вживати потужні та скоординовані дії, щоб президент путін не міг перетворювати енергію на зброю та утримувати в заручниках решту світу. Навесні Європейський Союз має намір повістю відмовитися від російського природного газу. Сполучені Штати допомагають прискорити цей перехід. Ми поставили 53 мільярда кубічних метрів LNG (скрапленого газу) у цьому році для наших європейських друзів та союзників, що майже вдвічі більше, ніж торік. Ми хочемо побудувати для них міст у вільне майбутнє, вільне від російського впливу», - додав державний секретар США.

([Укрінформ](#))

У Бухаресті відбулося засідання Північноатлантичної Ради.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Ми зустрілись у критичний момент, коли Україна продовжує утримувати ініціативу на полі бою, а президент путін звернув свій погляд і спрямував вогонь проти цивільного населення України. Протягом минулих тижнів росія розбомбила понад третину енергетичної системи України, прирікаючи мільйони людей на холод і темряву з огляду на зниження температури. Тепло, вода, електрика для дітей, старих, хворих - саме це і є новими цілями президента путіна, саме по них він завдає жорстоких ударів. ... Це є варварством.

(...). Президент путін думає, якщо він зможе підняти ціну достатньо високо, то світ може залишити Україну захищатися наодинці. Але його стратегія не спрацювала і вже не спрацює. Ми будемо доводити це, і я чув таку позицію, голосно і чітко, від кожної країни тут, у Бухаресті. Так, стояти поряд з Україною означає приймати важку ціну, особливо для наших європейських союзників. Але ціна бездіяльності була б набагато вищою.

(...). Тож головне послання від нашої зустрічі в Бухаресті таке: наша колективна рішучість підтримувати Україну непохитна і залишатиметься такою зараз, цієї зими, і так довго, як це буде необхідно, щоб Україна досягла успіху.

([Українська правда](#))

Міністр юстиції Німеччини Марко Бушманн:

З урахуванням того, що ми робимо сьогодні, рішення про реалізацію «Північного потоку-2» після анексії Криму в 2014 році було внеском Німеччини у розв'язання війни в Україні. Вважаю, що наш обов'язок – дивитися правді в очі і робити з неї правильні висновки.

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Найбільш негайним та невідкладним завданням є переконатися, що Україна переможе, та збережеться як суверенна, незалежна демократична країна в Європі. Для цього ми маємо мобілізувати, скільки зможемо, військову, економічну, фінансову, гуманітарну підтримку для України, – і це точно те, що ми робимо. Якщо Україна не збережеться як незалежна суверенна країна, – тоді питання про членство взагалі зникне. Тож, щоб ми не думали, коли Україна зможе стати членом НАТО, передумовою для цього є її перемога. І ми допомагаємо їй у цьому просто зараз.

(...). Столтенберг зауважив, що у двосторонніх відносинах існує величезна дистанція між поняттями «нічого» та «повноцінне членство», і цей простір має заповнюватися розвитком практичного партнерства.

«Це означає, що ми маємо розвивати дедалі тісніше партнерство з Україною, як політичне, так і суто практичне. Йдеться про зміцнення її (безпекових – ред.) інституцій, про перехід обладнання та стандартів ще радянської ери на сучасне обладнання, зброю та доктрини НАТО. Це є добрим для України, щоб підвищити її взаємосумісність, але це також допоможе Україні ближче підійти до членства. Зараз важливо рухатися цим шляхом крок за кроком. І найбільш важливим та невідкладним кроком є забезпечити, щоб Україна перемогла», – додав керівник НАТО.

(Укрінформ)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Атаки росії проти українського цивільного населення є ще однією демонстрацією того, що президент путін не зацікавлений у змістовній дипломатії. Щоб підірвати незалежність України, він буде намагатися примусити Україну до заморожування конфлікту, фіксуючи свої «здобутки», надаючи відпочинок та поповнюючи свої війська, а потім у певний момент атакуватиме знову. Ця тактика не може вести до справедливого та тривалого миру. Президент путін має бути позбавлений сподівань, що може досягти успіху у цьому.

Він погодився із позицією Президента України Володимира Зеленського, що єдиним шляхом для завершення російської агресивної війни та досягнення справедливого і тривалого миру є дипломатія. При цьому спільна відповідь союзників та партнерів НАТО надала Україні нового імпульсу на полі бою, що дозволяє створити найкращі для Києва умови за столом переговорів у майбутньому.

«Найкращим шляхом відкрити перспективи для реальної дипломатії є продовжувати підтримку України, і ми будемо й далі схилити ситуацію на полі бою на її користь. Це також забезпечить Україні більш потужну позицію за столом переговорів, коли виникне така можливість. росія має зупинити агресію, і це єдиний шлях для миру, який має бути як справедливим, так і тривалим», – підкреслив Блінкен.

(Укрінформ)

Координатор з питань стратегічних комунікацій Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Звісно, росіяни не демонструють жодних ознак, що вони збираються припинити або зменшити свої атаки по цивільній інфраструктурі (в Україні – ред.), які вони проводять впродовж останніх кількох тижнів.

У цьому зв'язку Кірбі підкреслив, що Сполучені Штати разом із союзниками й партнерами мають намір продовжувати надсилати допомогу в Україну з метою відновлення постраждалої критичної інфраструктури. Крім того, фокус США зосереджений на забезпеченні України засобами ППО, а також зимовим екіпіруванням для військових ЗСУ.

Тим часом, за оцінкою Білого дому, інтенсивність боїв на фронті в Україні зменшиться впродовж зимових місяців.

«Ми звісно, очікуємо, що впродовж зими наземні операції зокрема, а також повітряні операції будуть ускладнені», – зазначив Кірбі, пославшись на погодні умови, які обмежують простір для маневрів.

Водночас, за його словами, «це не означає, що, на нашу думку, все просто стане – ми абсолютно вважаємо, що військові операції продовжуватимуться у зимові місяці».

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Ми продовжимо підтримувати Україну, скільки буде потрібно: економічно, фінансово, гуманітарно, через відбудову зруйнованої енергетичної інфраструктури – а також зброєю.

Україна, за його словами, має отримати можливість реалізувати своє законне право на самооборону. Але це також служить для захисту європейської архітектури безпеки, зауважив Шольц. Він переконаний, що росія не може виграти і не виграє розв'язану нею війну.

«Невпинні атаки на життєво важливу інфраструктуру, на водо- та енергомережі, на українські міста та села – це жахлива і водночас відчайдушна стратегія випаленої землі», – вказав глава уряду ФРН.

Поведінка росії в Україні призвела до зміни безпекового середовища в усій Європі, констатував канцлер. Він запевнив, що Німеччина винесла з цього уроки для власного захисту та підтримки союзників.

(Укрінформ)

Лідер КНР Сі Цзіньпін:

Вирішення української кризи (війни - ред.) політичними засобами відповідає інтересам Європи та спільним інтересам усіх країн Євразії.

Він також додав, що «необхідно уникати ескалації та розширення кризи», а також сприяти мирним переговорам.

Президент Європейської ради Шарль Мішель своєю чергою звернувся до Сі, що ЄС розраховує на те, що Китай «зробить свій внесок у припинення жорстокого руйнування та окупації, яку здійснює росія».

Обидва лідери під час розмови також підкреслили, що «ядерні загрози є безвідповідальними та дуже небезпечними».

(Укрінформ)

Високий представник ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки Жозеп Боррель:

Ми також підтримуємо пропозицію щодо створення спеціального трибуналу, призначеного для розслідування воєнних злочинів в Україні.

Він наголосив, що росія повинна заплатити за відновлення України, на що має бути витрачено значні суми.

Високий представник ЄС нагадав, що Євросоюз заморозив близько 20 млрд євро російських олігархів і 300 млрд євро фінансових ресурсів центробанку росії.

«Ці кошти має бути використано на відновлення України», - наголосив Боррель.

Він звернув увагу, що між замороженням і використанням коштів є велика різниця. Тому Захід повинен вивчити усі легальні можливості розблокування цих коштів, які потім можна було би використати для відбудови зруйнованої росією інфраструктури України.

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда:

Немає жодних сумнівів, що сьогоднішня росія – це злочинна країна, з політикою якої не можна погоджуватися і словам якої не можна вірити.

Не можна оминати увагою сплановані вбивства мирних жителів чи викрадення українських дітей, яких потім вивозили вглиб росії. У жодній країні світу не можна допускати таку демографічну політику, оскільки дітей, по суті, викрадають, щоб поліпшити демографічну ситуацію в росії.

Він висловив побоювання, що коли світ почне ставитися до російських звірств як до чогось нормального, то це буде рівносильно перемозі ідеї «руського міра», що означає жорстокість, агресію, війну, бідність і смерть.

(...). Дуда зазначив, що з боку Польщі не буде згоди на жодну угоду з росією, що санкціонуватиме силову зміну кордонів у Європі.

«Усілякі мирні переговори мають відбуватися за добровільною згодою українською влади. Виключно самі українці мають вирішувати майбутнє своєї країни», - підкреслив польський лідер.

Він додав: немає жодних сумнівів, що будь-яке порозуміння, яке будь-яким чином визнаватиме воєнні здобутки росії в Україні, «буде бомбою, підкладеною під європейську систему безпеки, яка рано чи пізно вибухне».

(Укрінформ)

**Заступниця державного секретаря США з політичних питань
Вікторія Нуланд:**

Спроби путіна завоювати Україну, його воєнні злочини, ядерний шантаж, голодні ігри, а тепер і спроби заморозити українців мають бути відбиті, в іншому випадку світ буде набагато небезпечнішим.

Нуланд додала: якщо путін переможе, то «згасне не лише світло України як суверенної і демократичної нації, що бореться за своє майбутнє, тоді будь-яка невеличка і середнього розміру нація поряд буде наступною».

Вона також підкреслила, що США повели за собою світ, надавши безпрецедентні обсяги військової, економічної і гуманітарної допомоги Україні й українцям.

«путін не повинен досягти своєї мети, зануливши людей у темряву і холод, після того, як він не досяг мети на полі бою. Він зазнав поразки завдяки стійкості, хоробрості й силі українського народу. Не НА Україні знаходиться край його якоїсь фантазійної імперії – в Україні знаходиться вільна, горда і дедалі успішна європейська держава», - зазначила Нуланд.

(Укрінформ)

Відбувся Київський безпековий форум.

Президент Парламентської асамблеї НАТО Жоель Гарріо-Майлям:

Останні успіхи українських Збройних сил на полі бою не повинні викликати в нас почуття самозаспокоєння. Нам потрібно продовжувати і нарощувати надання Україні військової допомоги, розвідданих, а також фінансової підтримки, продовжувати допомогу в гуманітарній сфері і на багатьох інших фронтах, одним з яких є кіберпростір.

Вона зауважила, що від західних суспільств та їхніх лідерів часто можна почути про «втому від України».

«Дозвольте мені чітко заявити, що наша рішучість непохитна, ми - з вами і будемо з вами стільки, скільки буде потрібно, аби перемогти. І надалі ми також стоятимемо з Україною, коли настане час її відбудовувати.

Саме тому Парламентська асамблея НАТО закликала започаткувати широку програму допомоги для відбудови Україна. Важливо, аби після закінчення війни і настання миру Україна стала більш заможною і демократичною, ніж до того», - акцентувала вона.

(...). Сьогодні, коли ми відзначаємо 31-шу річницю референдуму про Незалежність України, я хочу адресувати вам такі слова: ви боретесь за свою ідентичність, свій суверенітет, за своє майбутнє і своїх дітей. Але ви також боретесь за наші спільні цінності... Ваша боротьба є справедливою, і саме тому Україна переможе. І саме тому ми стоятимемо разом з Україною, допоки вона не переможе.

На завершення виступу президент ПА НАТО процитувала українською слова Кобзаря: «Борітеся - поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава. І воля свята!»

(Укрінформ)

У Лодзі відбулося 29-е засідання Ради міністрів ОБСЄ.

Чинний голова ОБСЄ, глава МЗС Польщі Збігнєв Рау:

Ми передаємо головування в ОБСЄ в абсолютно інших умовах, ніж воно було передане нам 1 січня. І це не питання філософії чи пріоритетів керівництва ОБСЄ, а спроби росії взяти ОБСЄ в заручники.

За його словами, «дуже дивно» чути від російської сторони звинувачення на адресу Польського головування у нібито упередженості, «руйнуванні засад ОБСЄ» та порушенні процедурних питань. У відповідь на це чинний голова ОБСЄ навів кілька фактів щодо руйнівної поведінки РФ в Організації.

«Це була росія, яка у лютому відхилила Оновлений діалог щодо європейської безпеки. Це була росія, яка у березні відкинула продовження мандата СММ в Україні. Це була росія, яка у травні заблокувала консенсус щодо зустрічі ОБСЄ з питань людського виміру. Це була росія, яка у червні відхилила продовження мандата Офісу координатора проєктів в Україні. Це була росія, яка заблокувала призначення головування в 2024 році без наведення жодних причин, чому Естонія не може бути прийнятним кандидатом. І нарешті – протягом всього року росія постійно блокувала прийняття бюджету ОБСЄ. Що ще росія заблокує?» - заявив Рау.

Чинний голова ОБСЄ наголосив, що з 24 лютого міжнародна спільнота та її інституційна мережа «постійно випробовується агресивною росією, яка підтримується підконтрольним їй автократичним режимом у Мінську». Водночас голосування в ГА ООН та в інших міжнародних організаціях продемонструвало засудження російської агресивної поведінки.

«ОБСЄ також має дотримуватися свого курсу та принципів. Наша відповідь на таку неповагу до наших правил має бути негайною, жорсткою та чіткою», - підкреслив він.

Рау зазначив, що Польське головування в ОБСЄ намагалося зберегти роботу та досягнення ОБСЄ і захистити її принципи, пропонувало різні ініціативи, але їх було відкинуто через російські імперські амбіції. «Через ці амбіції не залишилося місця для переговорів. російський план був розпочати війну, і вони це здійснили. А коли їхній бліцкриг не вдався, російська агресія стала дедалі більш жорсткою та нелюдською, призвівши, на жаль, також до воєнних злочинів», - заявив він.

У цьому зв'язку чинний голова ОБСЄ наголосив, що не лише юридичним, а й моральним зобов'язанням є притягнення до відповідальності як виконавців цих злочинів, так і осіб, які приймали рішення.

За словами Рау, базоване на консенсусі прийняття рішень в ОБСЄ «працює лише в мирні часи». Він наголосив на необхідності «реорганізації зі збереженням пріоритетного фокусу на війні в Україні».

«ОБСЄ все ще є потрібним і ефективним, хоча й обмеженим форумом. Переконали, що у майбутньому вона стане знову важливою всеохоплюючою інституцією у питанні збереження мирного співіснування,

але це – у віддаленій перспектив. Наразі довіру зруйновано вщент», – заявив глава польського МЗС.

(Укрінформ)

Заступниця державного секретаря США з політичних питань Вікторія Нуланд:

Є дуже чіткий спосіб зупинити цей вогонь, і зупинити вже сьогодні: росія має зупинити свою жорстоку війну проти України, військові атаки та підступні напади на цивільне населення, а білорусь має припинити надавати майданчик для цих жорстоких атак.

Водночас заступниця держсекретаря зауважила, що Сполучені Штати загалом оптимістично налаштовані, адже путіну не вдалося ні зламати Україну, ні зруйнувати ОБСЄ: «Ця організація, як і ООН, сказала ні спробам москви розділити її, паралізувати та зруйнувати».

На переконання Нуланд, під керівництвом чинного голови - глави МЗС Польщі Рау та генсека Гельги Шмід вдалося вдихнути нове життя в ОБСЄ, яка «стала сильнішою та більш стійкою, створила нові робочі механізми для захисту спільних універсальних цінностей, безпеки, демократичних інституцій та прав людини». У цьому зв'язку вона згадала запуск Програми підтримки для України попри зусилля рф заблокувати роботу ОБСЄ в Україні.

(Укрінформ)

Президент Європейської Ради у 2014-2019 роках Дональд Туск:

У нас будуть вибори. Я знаю, що путін та його адміністрація розраховують на те, що в Європі і уряди, і народи почнуть між собою сваритися, що з огляду на ціни на енергію, економічну кризу, втому від війни дійде до політичної дестабілізації.

Але можу вас запевнити, що ми, поляки, будемо надзвичайно послідовні у підтримці України. Так само й на міжнародній арені.

Колишній президент Євроради висловив переконання, що він та нинішня влада у Польщі зроблять усе, щоб світ не втомився від цієї війни, щоб Захід, ЄС, усі сусіди весь час послідовно підтримували Україну.

Туск зазначив, що у Польщі чудово розуміють, що Україні «потрібна амуніція, а не оплески, потрібна сучасна зброя, всебічна підтримка: політична, логістична, фінансова і підтримка зброєю».

«Хочу вас запевнити, що на Польщу ви можете розраховувати незалежно від ситуації і аж до самої перемоги», – резюмував він.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Словенії Таня Файон:

російська агресією проти України є грубим порушенням статуту ООН та міжнародного права. Ми вчергове найрішучішими чином її засудуємо. І моя країна, Словенія, продовжуватиме підтримувати та надавати допомогу

Україні, яка бореться з наслідками агресії на шляху в напрямку євроінтеграції.

Файон засудила російські атаки на цивільне населення, застосування сексуального насильства та завдання ударів по цивільній та критичній інфраструктурі.

«Ми повинні притягнути до відповідальності усіх винних у вчиненні звірств», – наголосила глава МЗС Словенії.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Казахстану Мухтар Тлеуберді:

Нам дуже потрібна політична воля просто зараз, передусім для того, щоб завершити руйнівний військовий конфлікт між росією та Україною.

За його словами, для врегулювання потрібні скоординовані зусилля, й «усі країни-учасниці мають стати разом і продемонструвати відданість цінностям ОБСЄ».

Заступник прем'єр-міністра Мальти Кріс Фйорн:

Ця позбавлена жодного сенсу війна має бути зупинена. росія має повністю залишити українську територію. Саме так можна зупинити вогонь.

Фйорн наголосив, що своєю невинуватою, неспровокованою та незаконною агресивною війною проти України, здійснюваною за підтримки білорусі, росія «порушила всі фундаментальні основи ОБСЄ». «Ця війна поставила під загрозу нашу спільну європейську безпекову архітектуру», – сказав він.

Мальтійський урядовець наголосив, що найбільше страждає українське населення, та водночас «уперше за останні десятиліття люди в нашому регіоні стикнулися з продовольчою та енергетичною кризами». Крім того, загроза застосування ядерної зброї в Європі «ще ніколи не була такою реальною».

За словами заступника прем'єр-міністра Мальти, ця війна, яку росія веде проти України, також «спричинила екзистенційну кризу для ОБСЄ». Водночас він заявив про важливість збереження ОБСЄ як «унікального майданчика для діалогу».

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:

Неспровокована, невинувата і незаконна війна, яку веде росія, впливає на всіх нас. Звичайно, це впливає на нашу безпеку, але також і на нашу економіку і на інші сфери. Незважаючи ні на що, ОБСЄ має служити важливою платформою для спільної обізнаності та взаємного обміну думками.

(...). Особи, винні у воєнних злочинах та злочинах проти людяності, будуть притягнуті до відповідальності за свої дії. Відповідальність має першорядне значення як у цій справі, так і в інших, і тому нещодавно засудження трьох осіб у справі про катастрофу рейсу МН17, внаслідок якої 8

років тому загинуло 298 осіб, є важливим етапом на шляху до досягнення справедливості.

(...). Сьогодні, як зазначали багато учасників, ОБСЄ опинилася у скрутному становищі. І очевидно, чия це провина. рф не лише розтоптала принципи Гельсінської угоди та Паризької декларації, але й блокуючи рішення, в тому числі щодо бюджетів, перешкоджає роботі цієї організації. Попри нинішні виклики, ми не повинні забувати досягнення ОБСЄ принаймні з огляду на майбутнє.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Румунії Богдан Ауреску:

Ми повторюємо наш заклик до росії негайно та безумовно зупинити свою агресію і вивести свої війська та техніку з усієї території України у межах її міжнародно визнаних кордонів. Також закликаємо білорусь припинити сприяння російській агресії та виконувати свої міжнародні зобов'язання.

Румунський міністр наголосив, що «цілеспрямовані атаки на цивільну інфраструктуру, включаючи електроенергетичну інфраструктуру, вбивства цивільних осіб є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права, можуть вважатися воєнними злочинами і повинні негайно припинитися».

«Ми закликаємо росію припинити усі її дії проти ядерних об'єктів в Україні, звільнити весь затриманий персонал та дозволити компетентними українським органам влади відновити повний контроль на цими об'єктами», - додав глава румунського МЗС.

Поруч з цим Ауреску засудив використання росією енергетики та продовольства як зброї. Він додав, що Румунія також залишається відданою тому, щоб усі відповідальні за скоєння злочинів в Україні були притягнуті до відповідальності.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС із питань закордонних справ і політики безпеки Жозеп Боррель:

росія повернула війну в Європу. Зараз росія перетворює її на суто каральну кампанію, намагаючись завдати якомога більше болю Україні та її громадянам, використовуючи зиму як зброю війни. Російська армія цілеспрямовано обстрілює інфраструктуру, від якої залежить нормальне життя українських громадян.

Боррель також наголосив, що, розпочавши свою агресивну війну проти України, росія знехтувала не лише конкретними зобов'язаннями в рамках ОБСЄ, але й «порушила ключові принципи, на яких будується європейська безпека і які закріплені в Гельсінському Заключному акті та Паризькій хартії й підкріплені Статутом ООН».

«Ми маємо чітко говорити про найважливіший елемент нашої відповіді: не може бути якоїсь поваги до цінностей ОБСЄ, доки росія, за

співучасті білорусі, продовжує свою агресивну війну проти України», - наголосив високий представник ЄС.

На цьому тлі він підкреслив, що відданість Європейського Союзу територіальній цілісності, безпеці та свободі України є непохитною. "ЄС та його держави-члени перебувають в авангарді зусиль із солідарності з українським народом. Ми вже мобілізували понад 19 млрд євро допомоги Україні. Додатковий пакет у розмірі 18 млрд євро вже запропоновано на 2023 рік. Військова допомога ЄС та його держав-членів оцінюється у понад 8 млрд євро", - заявив він.

Боррель додав, що ЄС підтримує новостворену Програму підтримки для України та взяв на себе зобов'язання надати 1,2 млн євро на діяльність ОБСЄ з розмінування в Україні.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Ця катастрофа закінчиться лише тоді, коли росія припинить свою варварську війну та повністю і беззастережно виведе свої війська з території України. До того, як настане цей день, Сполучене Королівство стоятиме поруч з Україною і надаватиме гуманітарну, економічну, дипломатичну та військову підтримку, доки наші друзі не переможуть, а вони неминуче переможуть, і їхня хороbra країна знову стане вільною.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент і головний виконавчий директор Атлантичної Ради (США) Фредерік Кемп звернувся до учасників Київського бешпекового форуму:

Україна постала перед холодною і темною зимою, найважчою за всі 30 років незалежності від росії. Тепер ми маємо в цьому також підтримати Україну. Ми розуміємо, що треба надавати зброю більшої дальності. Я впевнений, що якби хтось вдерся до мого будинку, то я просто стріляв би в них. Це те, що робите ви для своєї країни, свого дому. Відтак ми маємо надавати більш потужну зброю, більше її, щоб Україна могла боротися з російською агресією якомога швидше та ефективніше. Якщо хочете миру для України, надсилайте зброю зараз.

Він додав, що Україна показала видатні здобутки на полі бою заради тривалого і стійкого миру в майбутньому.

«Саме тому росія посилює свої обстріли цивільної критичної інфраструктури і артилерійські обстріли українських мирних міст і сіл. Тому Україні потрібна інфраструктурна і фінансова підтримка, щоб допомогти їй пережити цю зиму», - зазначив Кемп.

Президент Атлантичної Ради також заявив, що західним країнам треба не надавати путіну можливість врятувати своє обличчя, а всіляко допомагати Україні вистояти під час цієї агресії.

«І чим швидше ми це зрозуміємо, тим швидше ми застосуємо більш жорсткі санкції і надамо Україні більш далекобійну і потужну зброю», - переконаний він.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Швеції Тобіас Біллстрьом:

Агресія росії проти України є явним порушенням Статуту ООН. росія несе повну відповідальність за цю війну, яка поставила європейську безпеку у надзвичайно складне становище... Якщо росія захоче, вона може закінчити цю війну вже сьогодні.

Шведський міністр також нагадав, що «білорусь, дозволяючи росії використовувати свою територію для нападів на Україну, несе самостійну відповідальність за акти агресії проти України».

«Ми маємо бути послідовними і довгостроковими у нашій допомозі Україні. Швеція, на двосторонній основі та через ЄС, надає широку гуманітарну, економічну, військову та правову підтримку. Українці борються за захист як своєї країни, так і принципів, які лежать в основі ОБСЄ та нашої спільної безпеки», - зазначив Біллстрьом.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі зазначила, що «жага амбіцій і контролю російського президента замінила його совість» і що він завдав надто великих втрат і насильства цивільному населенню України.

«Згвалтування, тортури, знищення цивільної інфраструктури, знищення культури, смерть - ніщо не зупиняє цього президента та його експансіоністські цілі», - сказала Жолі, наголосивши, що «ніхто не може залишитися байдужим до того, як кремль зневажає основні норми міжнародного права».

За її словами, руйнівна війна росії проти України є також великою атакою на ОБСЄ та на її комплексний підхід до безпеки.

Вона також зазначила, що всупереч твердженням російського міністра сергія лаврова під час його сьогоднішньої пресконференції, які повторила білорусь, саме росія відмовилася від діалогу.

«росія порушила довіру не лише між державами-учасницями цієї організації, а й у всьому світі», - наголосила Жолі.

За її словами, зараз постав вибір між тим, чи об'єднатися навколо принципів ОБСЄ, які донедавна забезпечували відносну безпеку, але зараз є під серйозною загрозою, чи дозволити панувати терору.

«Ніхто не погоджується з тим, що наші мрії розбиті без наслідків, що брехня замінює чесність і що насильство та несправедливість можуть бути скоєні безкарно. росія має понести відповідальність», - наголосила Жолі.

(Укрінформ)

Заступник гендиректора МЗС Норвегії Ларс Рагнар Гансен:

Норвегія стоїть з Україною. Норвегія не визнає і ніколи не визнає незаконну анексію української території. Ми залишаємося непохитними у нашій відданості міжнародному праву, суверенітету та територіальній цілісності України. (...). У світі, що змінюється, ми повинні коригувати нашу політику, а не наші цінності.

Заступник гендиректора МЗС засудив шокуюче порушення росією принципів і зобов'язань в рамках ОБСЄ та підкреслив, що найважливіший внесок, який Організація може зробити в регіональну безпеку, «полягає в тому, щоб покласти край війні в Україні та іншим невирішеним конфліктам».

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:

Сьогоднішня ОБСЄ відрізняється від тієї, якою вона була рік тому. Агресія росії проти України розтоптала головні фундаментальні принципи, на яких була заснована організація. Я закликаю росію припинити війну і повністю вивести свої війська з території України.

(...). Я також закликаю всіх вас підтримати створення Спеціального міжнародного трибуналу для переслідування злочинів агресії, скоєних росією.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

Моє послання російському керівництву є дуже чітким та однозначним: припиніть стріляти, виведіть свої війська з України та поверніть за стіл переговорів.

Він указав на жахливі порушення росією міжнародного права, включаючи атаки на цивільне населення та застосування продовольства й енергії як зброї. «Воєнні злочини у Бучі та в інших місцях залишаються у нашій колективній свідомості. Одне є зрозумілим: безкарності не може бути», - наголосив австрійський міністр.

За словами Шалленберга, зараз ідеться про «найбільшу геополітичну кризу нашого покоління». «Немає жодного принципу Гельсінського Заключного акта, якого росія не порушила б в останні місяці: повага до суверенітету, непорушність кордонів, територіальна цілісність держав, мирне врегулювання суперечок тощо», - заявив він.

(Укрінформ)

Глава Мюнхенської безпекової конференції Крістоф Гойсен:

Крим, безумовно, є частиною України, і Україна має повне право відвоювати і повернути свою територію. Тому рішення має ухвалювати Україна.

За словами Гойсгена, Німеччина намагалася розв'язати проблему з росією дипломатичним шляхом після початку її агресії проти України у 2014 році через переговори та мінські угоди.

«Тепер росія відсунула усі ці зусилля на другий план - росія поводить себе дуже агресивно, росія несе відповідальність за загибель десятків тисяч людей. Погляньте тільки на Маріуполь, на те, як вони його зруйнували! Вони зруйнували його так само, як Грозний. Тож ми повинні надавати всебічну підтримку українцям, і якщо Україна може повернути Крим, її необхідно підтримати», - заявив він.

Також Гойсген наголосив, що за останні кілька років ми стали свідками того, як росія використовує гібридну війну для просування своїх інтересів.

«Іноді просто боляче бачити, що люди вихваляють росію і навіть проводять демонстрації на її підтримку в країнах, де найважливішим інвестором, найважливішим торговельним партнером є ЄС... Нам потрібно посилити активність у тих країнах, де популярна росія і де не засуджують її дії в Україні. Однак потрібно бути більш активними і за межами Європи», - зауважив він.

«І я вважаю, що ми повинні чітко заявити: те, що росія робить в Україні, - це не продовження конфлікту між Сходом і Заходом, а кричуще порушення міжнародного права. Згідно зі Статутом ООН, росія знехтувала засадами цивілізації, і потрібно ясно дати це зрозуміти. Однак зробити це можна лише у тому разі, якщо ми як Європейський Союз, як окремі держави будемо набагато активніше діяти в країнах від Західних Балкан до Азії, Африки, Латинської Америки», - сказав він.

Гойсген наголосив, що розуміє українців, які кажуть, що не можуть підписати договір із росією, оскільки в Москві не дотримуються жодних домовленостей.

«Саме росія підписала Будапештський меморандум у 1994 році та сказала: якщо Україна відмовиться від ядерної зброї, розташованої на її території, то ми гарантуємо територіальну цілісність України. Тоді нинішній міністр закордонних справ росії сергій лавров був представником РФ в ООН і наполягав на тому, щоб Будапештський меморандум став документом Ради Безпеки. Ми не можемо просити українців підписати угоду з лавровим, тому що ми знаємо, що він брехун", — сказав Гойсген.

За словами дипломата, українці мають взяти на себе ініціативу, щоб вони вирішували, коли настане час укласти угоду. «І коли вони просять гарантії безпеки, я думаю, ми повинні надати їм ці гарантії», - сказав він.

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Дозвольте мені розпочати з пошани спротиву, який український народ чинить російській агресивній війні. Ці жахливі звірства та воєнні злочини не можуть та не будуть залишатися безкарними. ЄС залучений до роботи з Україною та із міжнародними партнерами, щоб забезпечити відповідальність

за злочини, що були скоєні під час російської війни проти України. Він зауважив, що ця робота має три головні напрями.

Перший стосується підтримки Міжнародного кримінального суду та його центральної ролі у розслідуванні воєнних злочинів та злочинів проти людства. За словами Високого представника ЄС, ті, хто бачив жахи у Бучі та в інших містах, що перебували під російською окупацією, знають, що це є найважчими та найтемнішими злочинами. Виходячи з цих обставин, Боррель висловив пошану роботі Головного прокурора МКС.

«По-друге, ми надаємо підтримку Офісу Генерального прокурора України, у зборі доказів, у тренуваннях для слідчих. Ми робимо це через наші представництва, Дорадчу місію ЄС в Україні, Євроюст та Дорадчу групу із особливо важких злочинів (АСА)», - сказав Боррель.

Третій напрямок – це підтримка зусиль України для забезпечення відповідальності за злочин агресії. Зокрема, це стосується заклику Президента Володимира Зеленського щодо встановлення Спеціального трибуналу зі злочину агресії. ЄС вважає за важливе, щоб усі, хто причетний до цього злочину, понесли відповідальність, і щоб щодо них було застосовано правосуддя.

ЄС, разом з Україною та міжнародними партнерами, та у повній координації із роботою МКС, працюватиме для підтримки зусиль у створенні такого трибуналу із розслідування та покарання злочину агресії.

«Наше фінальне слово щодо відповідальності - це фінансова відповідальність. (...). На цей час країни-члени заморозили близько 19 мільярдів євро активів, що належать російським олігархам та іншим прихильникам президента путіна. Близько 300 мільярдів євро резервів російського центробанку були заблоковані. Хоча слова «заморожені» та «заблоковані» не означають «конфісковані», ми вивчимо правові шляхи, щоб переконатися: росія заплатить за відбудову України», - наголосив Високий представник ЄС.

(Укрінформ)

Президент Сербії Александр Вучич заявив, що ніхто не зможе через Сербію обійти запроваджені Євросоюзом санкції проти росії за її агресію проти України.

«Ми реагували на випадки реекспорту певних товарів і наші державні органи затримували людей з компаній, які займалися обходом санкцій проти РФ», - сказав Вучич після зустрічі з єврокомісаром з питань Європейської політики сусідства та переговорів з розширення Олівера Варгея.

В свою чергу єврокомісар привітав позицію Вучича про те, що його країна допоможе ЄС реалізовувати санкції проти росії, щоб покласти край цій російсько-українській війні.

Зазначається, що сама Сербія офіційно ще не запровадила санкції проти росії за її вторгнення в Україну 24 лютого.

Реакція представників української громадськості

У готелі Waldorf Astoria Berlin у столиці Німеччини відбувся аукціон українських художників Харкова, кошти з якого спрямують на підтримку Харківської міської галереї, яка була пошкоджена під час російських обстрілів, але її підвал дає прихисток харківським родинам під час повітряних атак рф ([Укрінформ](#)).

На аукціоні було запропоновано 59 робіт Сергія Алімова, Станіслава Гедзевича, Володимира Кочмара, Олега Калашнікова, Олени Лісничої, Наталії Мироненко, Євгенії Моргулян, Валерія Пірогова, Володимира Старікова та Едуарда Яшина.

Очільниця району Шарлоттенбург-Вільменсдорф Кірстін Баух і Державний секретар Сенату Берліна Анна-Марія Траснея у своїх промовах розповіли про проекти підтримки українських переселенців і важливості захисту української культури в умовах російської агресії.

Окрасою події були виступи балетних артистів та українські композиції у виконанні скрипок Ангеліни Серафімович, Діани Янушкевич, саксофоніста Едуарда Ткаченка та піаніста Олега Янушкевич. Українськими традиційними стравами пригощали кулінарні ентузіасти Food Cultura».

Прикарпатська художниця Марта Пітчук передала для ЗСУ 345 тисяч гривень, які виручила з продажу картини із серії «Мотанка» ([Укрінформ](#)).

За ці кошти придбали автомобіль для бійців 8-го полку спецпризначення. Про це художниця повідомила у Фейсбучі.

Вона зауважила, що за кошти, які залишились, а це 95 тис. грн, волонтерка Анжела Підхомна придбала для військових ноутбук, біноклі, зимові черевики та інше.

Відомо, що стартова ціна картини «Мотанка наречена. Західне Поділля» становила 15 тис. грн (...).

Донат дня. Франківець Євген Казаков збирає на автівку для тактичної групи ([Репортер](#)).

Франківець Євген Казаков, пивовар та волонтер, у свій день народження оголосив про збір грошей на бус для військових з частини А1788. Автівка потрібна тактичній групі 8 полку спецпризначення, де служить його друг. Усіх, хто хоче привітати Євгена з 40-річчям, просить задонатити на автівку.

Аби придбати автівку, потрібно зібрати 310 тис. грн.

Київська муніципальна книгарня «Сяйво книги» збирає речі для українських військовослужбовців, які перебувають у госпіталі під Бахмутом Донецької області ([Укрінформ](#)).

Одяг необхідний будь-яких розмірів. Перевага - темним кольорам. Потрібно все: футболки/майки, кофти, штани (на резинках, не джинси), куртки, шкарпетки, білизна. Речі не обов'язково нові (окрім білизни та шкарпеток), але обов'язково чисті, адже там немає можливості їх прати.

У Києві пройшла презентація виставки сучасної української карикатури «100 поглядів на війну» ([Укрінформ](#)).

Голова Всеукраїнської організації інвалідів війни, Збройних сил та учасників бойових дій Олександр Маматов зауважив, що така виставка зараз просто необхідна, адже за допомогою карикатури можна сказати про наболіле за допомогою інших форм та образів.

Експозицію складають роботи на тему російсько-української війни, виконані 11-ма карикатуристами - професіоналами з різних міст, зокрема з Києва, Ірпеня, Вишневого, Запоріжжя, Харкова, Дніпра, Здолбунова, Бережан.

(...) За словами карикатуриста, живописця і куратора Муніципальної галереї мистецтв Олега Смаля, на тлі воєнних подій для митців стало випробуванням працювати у жанрі, який має поліпшувати людям настрої.

Світоліна збрала 170 тисяч євро на благодійній гала-вечері ([Укрінформ](#)).

Зібрані кошти підуть на купівлю генераторів для України.

Зіркова українська тенісистка Еліна Світоліна провела благодійну гала-вечерю в Монако.

Під час заходу було зібрано 170 тисяч євро на генератори українських лікарень.

Захід у Монако, організований благодійним фондом Світоліної, відвідали відомі українські спортсмени Андрій Шевченко, Леся Цуренко, Марта Костюк, чотириразовий чемпіон НБА Тоні Паркер, співак Олег Скрипка.

Серед лотів були фліска та український прапор із автографом президента України Володимира Зеленського, за які виручили 15 тис.євро та 37 тис.євро відповідно.

Лісівники Черкаської області з початку року передали для Збройних Сил України 52 автомобілі ([Укрінформ](#)).

«Загалом 52 одиниці транспортних засобів, серед яких вантажівки, легкові автівки, фургони, пікапи, мікроавтобуси були передані на передову. Також у 2022 р. для потреб ЗСУ та обороноздатності держави держлісгоспами Черкащини передано 6150 кубометрів деревини та

пиломатеріалів», - йдеться в повідомленні Черкаського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Неодноразово були відправлені гуманітарні вантажі лісівникам та їхнім родинам із тих областей, які постраждали від військових дій та російських окупантів – із Запорізької, Донецької, Сумської, Київської, Чернігівської областей. Передавали найнеобхідніше – продукти харчування тривалого зберігання, медикаменти, предмети медичного призначення, непродовольчі побутові товари.

Лісівники активно підтримують Херсонщину – вже передано 60 кубометрів дров'яної деревини та 27 кубометрів дров колотих для однієї з громад.

Український чемпіон Олімпіад Чебан пожертвує «золото» на благодійність ([Укрінформ](#)).

Дворазовий олімпійський чемпіон у веслуванні на каное Юрій Чебан виставить на аукціон свої золоті медалі, які він виграв на Олімпіадах 2012-го та 2016 років. Усі отримані кошти підуть на допомогу жертвам війни в Україні.

Дворазовий олімпійський чемпіон Юрій Чебан:

Цей олімпійський фінішний ривок залишив спогади назавжди у світовій історії та серцях українців. Я хотів би щоб ці медалі принесли користь Україні ще раз.

Українським героям передали на передову понад 1,5 тисячі дитячих малюнків ([Укрінформ](#)).

Благодійний фонд «Ціль» за підтримки співачки, зіркового амбасадора проєкту «Малюнок Герою» Світлани Тарабарової передав командуванню Головного управління розвідки Міністерства оборони України понад 1,5 тисячі дитячих малюнків.

Президент БФ «Ціль» Юліан Побурко:

Ідея проєкту зародилась ще в перші дні війни. Відправляли гуманітарну допомогу, однак неодноразово чули прохання військових передати разом з нею дитячі малюнки. У нас ідея в тому, що наступний етап — ми маємо зробити 500 NFT і зібрати кошти на ремонт дитячого садочка в Чернігівській області, який постраждав від російської агресії й на сьогоднішній день розбитий, розбомблений. Ідея в тому, що дитячі малюнки мають допомогти відбудувати дитячий садок для тих дітей, які не мають можливості в цей садок ходити.

Зіркова амбасадорка проєкту «Малюнок Герою» Світлана Тарабарова:

Рада приєднатися до такої ініціативи, вона дуже потрібна, тому що це позитивна енергія. Нашим захисникам і захисницям інколи дуже важко, і ці малюнки нагадують, яка мотивація, заради кого вони ризикують своїм

життям. А діти в цей же момент розуміють, в якій країні вони зростають і як саме треба любити і як треба дякувати.

Капелан ГУР МОУ Костянтин Холодов:

У кожному наметі, в кожному бліндажі є дитячі малюнки, вони нагадують нашим воїнам, нашим лицярам про те, що ми боремось. Ми боремось за наших дітей, за тих, хто не може себе захистити, ми боремось за наше майбутнє. Діти — це те, що залишиться після нас.

Гурт Kalush Orchestra передав понад 300 тисяч на відновлення музею Сковороди ([Укрінформ](#)).

Гурт Kalush Orchestra передав понад 300 000 гривень на відновлення музею Григорія Сковороди на Харківщині, знищеного ракетним ударом росіян.

Лідер гурту Kalush Orchestra Олег Псюк:

Під час наших концертів за кордоном ми намагаємося збирати кошти для України. Ось на одному з наших концертів у Вашингтоні у нас з'явилась ідея влаштувати додатково благодійний аукціон. Вдалося продати новенький контрабас, на такому зазвичай грає наш Сашко Кондратюк, і отримати чималу суму. Ми вирішили передати її до фонду Міністерства культури та інформаційної політики. Окрім того, це не перший такий благодійний аукціон. Ми плануємо й надалі проводити подібні аукціони, щоб зібрати якомога більше грошей для допомоги українцям.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Литовські волонтери організували у парламенті Польщі експозицію про допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Литовська громадська організація Blue/Yellow організувала у польському парламенті експозицію, в рамках якої розповіла про війну в Україні і показала, яка допомогу вона надає українській армії.

В рамках виставки представлено фотографії з підтримки організацією розмінування Харківської області, а також елементи нелетального озброєння, яке передається ЗСУ, передає кореспондент Укрінформу.

Керівник Blue/Yellow Йонас Охман (позивний «Панда») в коментарі агентству підкреслив, що його фундація з 2014 року допомагає українській армії, оскільки «ця війна не лише України».

«Ми допомагали Україні, допомагаємо і допомагатимемо надалі. Ми будемо з Україною до переможного кінця і ще трошки довше», - підкреслив Охман.

Він наголосив, що перемога України у війні з росією дуже потрібна не лише Києву, але й усьому світу. Він зауважив, що такі виставки як в польському Сеймі допомагають формувати міжнародну підтримку для України. Відповідна адвокаційна робота на підтримку України ведеться у Брюсселі, Вашингтоні та інших країнах світу.

«Це – наша війна. Ми повинні бути разом з Україною і перемогти», - констатував він.

Представниця фундації Blue/Yellow Валерія Голубцова повідомила, що на цій виставці представлено те, що фундація передає бойовим підрозділам ЗСУ, зокрема безпілотники, оптику, засоби захисту, а останнім часом – генератори. Вона звернула увагу, що декілька днів тому велика вантажівка повезла від їхньої організації до Херсона 54 генератори.

«Ми допомагаємо тим, хто в гарячих точках. Спочатку це був херсонський напрямок. Зараз ми за нашими військовими трохи зміщуємося на схід і зараз це – Бахмут в Донецькій області, Дніпропетровщина і Харківщина», - наголосила Голубцова.

Вона зазначила, що під час Парламентської асамблеї ОБСЄ у Варшаві представники організації змогли безпосередньо поспілкуватися з делегатами з багатьох різних країн і висловити свою точку зору щодо необхідності усунення росії від будь-якої співпраці, доки вона не припинить агресію проти України.

Алею біля посольства рф у Варшаві перейменували на «Жертв російської агресії» ([Укрінформ](#)).

Алею біля посольства росії у Варшаві перейменували на честь жертв російської агресії.

Віце-маршалок Сейму Польщі Малгожата Госевська зазначила, що назву алеї надано за сприяння й активності депутата Ради Варшави від правлячої партії «Право і Справедливість» (PiS) Філіпа Фронцковяка.

«Це важливий жест щодо українців, які щодня відчувають варварство та звірство з боку росії. Розташування алеї не було випадковим», - підкреслила Госевська.

Вона подякувала депутату Ради Варшави за ініціативу та сприяння у прийнятті відповідної резолюції.

«Стоп російській агресії! Стоп російському геноциду! Нехай живе вільна Україна!», - написала Госевська.

Посол України в Польщі Василь Зварич подякував Польщі за перейменування алеї.

Французьке місто Лібурн та Кагарлик на Київщині стали партнерами ([Укрінформ](#)).

Французьке місто Лібурн та місто Кагарлик на Київщині стали партнерами завдяки ініціативі «Мости довіри» від Програми «U-LEAD з Європою».

Мер Лібурна Філіп Буїссон розповів про укладене партнерство з містом Кагарлик в Україні в рамках ініціативи «Мости довіри» від U-LEAD. Лібурн простягнув руку допомоги Кагарлику на Київщині, що приймає тисячі біженців зі столиці.

«Ця ініціатива спрямована на налагодження співпраці між українськими та європейськими муніципалітетами. Важливо запитати себе, як продовжувати допомагати громадам, які є опорою національного опору», - зазначив Буїссон.

Темами першої зустрічі між Лібурном та Кагарликом стали місцева демократія та економічний розвиток. Також, за словами мера Лібурна, на зустрічі обговорили і актуальні потреби населення перед важкою зимою.

«Кагарлицькій громаді потрібні ліки та генератори. Ідея в тому, щоб найближчими тижнями бути готовими доставити все необхідне нашим парнерам», - уточнив Буїссон.

Архієпископ Кентерберійський прибув із візитом до Києва ([Укрінформ](#)).

Архієпископ Кентерберійський Джастін Велбі прибув до Києва з триденним візитом, аби висловити солідарність з народом і церквами України.

Архієпископ Кентерберійський Джастін Велбі:

Народ України продемонстрував надзвичайну мужність перед обличчям незаконного, несправедливого та жорстокого вторгнення росії.

Метою цього візиту є вияв солідарності з ними, оскільки вони стикаються з надзвичайно важкою зимою. Я з нетерпінням чекаю зустрічі з лідерами церков і місцевими християнами в Києві та дізнаюся, як ми можемо продовжувати їх підтримувати серед триваючих спустошень, втрат і руйнувань цієї війни.

Також архієпископ Кентерберійський закликав усіх християн продовжувати молитися за народ України і пропонувати підтримку всіма можливими способами.

У Чехії пропонують відключити посольство РФ від електрики, щоб там «відчули на смак власні ліки» ([Українська правда](#)).

Чеська громадська ініціатива «Подарунок для Путіна» опублікувала петицію з пропозицією відключити електроенергію будівлям, які належать посольству Російської Федерації.

Петиція є відповіддю на системне руйнування енергетичної інфраструктури України російськими окупантами.

«Росія вочевидь вирішила зламати Україну темрявою і морозами. Як вищий моральний принцип, просимо відповідні державні та приватні енергетичні компанії дати російським дипломатам у Празі відчутти на собі смак власних ліків. Вимагаємо відключити всі будівлі, що належать Російській Федерації, від газу, води та електроенергії», – йдеться у тексті петиції.

У петиції згадується про масовані російські ракетні обстріли України, які протягом останніх тижнів були спрямовані на електро-, тепло- та водопостачальні підприємства.

«Ця нова фаза війни має катастрофічний, і до того ж щоденний, вплив на життя цивільного населення. Без світла і води залишилися не тільки квартири, школи і дитячі садки, магазини і виробничі підприємства, а й, наприклад, лікарні», – пишуть автори.

Проект «Подарунок для Путіна» спрямований на підтримку України, яка з лютого протистоїть повномасштабному російському вторгненню. У його межах нещодавно чехи передали танк Т-72 для української армії.

УПЛ отримає фінансову допомогу від Асоціації європейських футбольних ліг ([Укрінформ](#)).

У португальському місті Порту на генеральній асамблеї Асоціації європейських професіональних футбольних ліг, членом якої з 2009 року є українська Прем'єр-ліга, було погоджено важливе для українського футболу рішення - виділення фінансової допомоги для УПЛ.

Протягом багатьох місяців УПЛ та ЄЛ вели регулярний і продуктивний діалог, а результатом комунікації стали 2,3 млн євро допомоги, які згодом отримає українська Прем'єр-ліга та клуби.

«Цей фінансовий внесок від Європейських ліг має допомогти УПЛ завершити поточний внутрішній чемпіонат і подарувати українському народу надію у нинішні часи», - так прокоментували своє рішення в ЄЛ.

Виконавчий директор УПЛ Євген Дикий звернувся до генасамблеї в Порту із відеозверненням, в якому висловив щиру вдячність за підтримку.

«Українській Прем'єр-лізі у повній та злагодженій співпраці з українським урядом, Українською асоціацією футболу та Профспілкою футболістів вдалося зробити те, що в нинішніх умовах вважалося неможливим розпочати національний чемпіонат, - заявив він. -Звісно, цей сезон несе багато викликів, з якими ми ніколи не повинні були зіткнутися, проте нині увесь світ може переконатися, що завдяки міцній єдності, залученості, відданості та вірі - все можливо. За останні дев'ять місяців стало зрозуміло, як ніколи раніше, наскільки єдиною є наша футбольна родина. Велика подяка всій команді Європейських ліг за всебічну підтримку УПЛ, за нескінченні години консультацій і постійні спроби знайти спосіб зберегти український футбол. Завдяки цій підтримці ми зможемо завершити найбезпрецедентніший футбольний сезон, який лише можна було собі уявити».

Експертні оцінки

([Новое время](#))

Співзасновник та директор економічних програм Ukrainian Institute for the Future Анатолій Амелін:

Цього тижня голосують закон, що починає втілювати в життя «Економічний паспорт»

На законодавчому рівні створюються умови його появи. Нагадаю, згідно з Конституцією всі надра в країні належать народу — громадянам України. Але громадяни й близько не розуміють, що у них є, хто і як цим керує.

Три запитання до всіх українців:

1. Ви знаєте, скільки коштує ваша частка у загальній сумі активів, що вам належать?
2. Чи знаєте, наскільки ефективно держава управляє вашою власністю?
3. Вам хоч би копійка доходу від цього перепадає?

Упевнений, на всі три питання буде відповідь «ні». Крім цього, все, що стосується надр, завжди в Україні було інструментом корупції, доступ до них отримували обрані за великі відкупи, де не громадяни були вигодонабувачами, а чиновники і «смотрящіє».

В Україні зосереджено поклади 22 із 30 корисних копалин, що входять до переліку критичних для ЄС.

При цьому Україна посідає:

- 1-е місце в Європі за розвіданими запасами уранових руд;
- 2-е місце в Європі із запасів газу;
- 2-е місце у світі за запасами залізняку;
- 2-е місце в Європі, 10-е місце у світі за запасами титанових руд.

Зі 120 мінералів і металів, які найбільше використовуються людством, на території нашої країни є 117.

Але через корупційну (і диверсійну) політику ми не створювали умови для розвитку та залучення капіталу.

Як наслідок з України пішли транснаціональні видобувні компанії — Shell, Chevron, Eni. Черги інвесторів не спостерігаються від слова «зовсім»...

В підсумку країна, яка має практично всю таблицю Менделєєва у своїх надрах, що оцінюються в трильйони доларів скніє і клянчить у МВФ черговий мільярд.

Що дасть законопроект 4187 від 05.10.2020. Якщо коротко:

1. Інтерактивну карту з корисними копалинами. Для чого створюється електронна база, що дозволяє створити умови й оцінки активів за наявності необхідної геологічної інформації. Нагадаю, аудит природних копалин розпочато за дорученням Зеленського ще торік.

2. Реальну дерегуляцію — зменшення видів спецрозміщень.

3. Спрощення доступу до геологічних даних (повірте, це сьогодні ще той квест)

4. Спрощення отримання спецдозволів на ліцензійному майданчику, якщо в процесі розробки знайшов новий вид корисних копалин (наприклад: хотів добувати граніт, а знайшов бурштин).

4. Відчуження ліцензій.

Як у Канаді чи Австралії, ліцензії стануть активом.

В Україні понад 3 тис. ліцензій не працюють, у тому числі через відсутність ресурсів у бізнесу. Так ось, після ухвалення закону, під ліцензію можна буде отримати кредит. Більше того, такий актив спростить залучення капіталу українськими компаніями за кордоном, зокрема, через IPO.

5. Зменшення корупційних ризиків — роботу з державою в електронному форматі через електронний кабінет.

Поки йде війна — треба починати готуватися до відновлення економіки.

Подібні закони — дуже своєчасний інструмент для створення можливостей вже наступного року (після нашої перемоги) залучити до України найбільших світових гравців та інвестиції, які нам є критично важливими.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Кандидат економічних наук, офіцер групи логістики ТРО, лейтенант Максим Зеленский:

(...). Ви тільки уявіть собі, що сьогодні в Збройних силах України є тільки одна програма обліку майна, яка трохи допомагає з обліком продуктів харчування і продовольчої служби. А такі служби, як паливна, речова, служба РАО та інші - це все досі ведеться в ручну та «записується ручкою». Наприклад начальник і діловод Служби Паливно-мастильних матеріалів, повинні вести щомісяця близько 18 різних журналів та відомостей для обліку декількох тон дизельного палива та бензину. А на пропозицію отримати від Бази ПММ охолоджуючу рідину на штатний транспорт, діловоди паливної служби буквально падають без тями, бо мало хто знає, як це все потім списувати. В батальйонах все це ведеться вручну, і все це, в бойових умовах, створює підґрунтя для помилок, втрат якихось цифр та даних. А коли ти подаєш на перевірки надруковані Роздавальні відомості за сотні рейсів і машин, тобі ще відповідають – «все, що не записано від руки – не встановлені форми документів, та їх у вас не приймуть».

(...). Головна проблема сьогодні в транспорті та паливі в тому, що всі підрозділи ЗСУ функціонують на штатному розписі автомобільної служби, яке закладено ще з радянських часів і включає в себе десятки старих ЗИЛів, ГАЗ-66, УАЗів та інших динозаврів, яких взагалі нині не існує. Але ви не маєте права вводити в штат інші одиниці техніки. І десятки тисяч легкових

автомобілів, джипів, пікапів, легких вантажівок і мікроавтобусів, які сьогодні знаходяться в армії, ведуть бій на два фронти: перший - з загарбниками, а другий бій - з офіцерами автомобільних і паливних служб та ВСП. Дуже важко і складно поставити їх на облік через ВСП, щоб прозоро і офіційно забезпечувати їх паливом. В багатьох випадках ви не можете офіційно прийняти на баланс окремої частини навіть від волонтерів десятків пікапів - така техніка «не передбачена штатним розписом».

(...). І вже в середині жовтня було рішення ЗСУ про те, що є можливість використовувати паливо військових частин для заправлення автомобільної техніки, яка поза штатом цих військових частин - тимчасово наданий транспорт комунальних підприємств для риття окопів, волонтерській, медичний та інший транспорт. Так, до впровадження системи, як це робити, ще пройде не один місяць, щоб ця система запрацювала. Але сам факт такого рішення і наказів вже демонструє, що ми - демократична країна, та в умовах сучасної війни наша армія бажає змінюватись та вдосконалюватись. В нас є шанси на гарні зміни.

(...). Навіть період АТО/ООС не зміг поламати хребет застарілої бюрократії в армії, яку створювали десятки років до того тисячі бюрократів-офіцерів, тільки з однією задачею - робити вигляд, що ти щось робиш та знайти, чим завантажити тисячі офіцерів, сержантів і інших, яких потрібно було забезпечувати всі ті мирні роки за державний кошт. І врешті решт, це породило в українській армії бюрократію рівня 1941 року (кількість паперів, рапортів, журналів обліку, журналів обліку журналів...).

З обережним оптимізмом констатую факт того, що в лавах ЗСУ сьогодні багато підприємців, які з перших днів цієї повномасштабної війни були вимушені залишити свої бізнеси та процеси і стали до лав Збройних Сил, щоб захищати нашу Україну. Навіть журнал Форбс зробив статтю-перелік, куди увійшли 209 засновників та керівників різних успішних та відомих приватних структур. В життєвих принципах і крові цих людей велике обурення постійно викликають процеси, що нераціонально використовують ресурси та час в армії. Дехто з цих людей, окрім виконання своїх службових обов'язків, напрацьовують рішення і методичні рекомендації для спрощення та вдосконалення систем обліку. Вже йдуть тренінги по продовольчій служби, на яких навчають начальників Прод служб та їх діловодів - як простіше та оперативніше виконувати свої обов'язки. Щоб забезпечувати якісно та вчасно харчування особового складу.

(...). Ще американський генерал Джон Першинг казав: «Піхота виграє битви, а логістика виграє війни!».

Один з факторів, чому російські загарбники програють нам значні битви - це недосконала логістика, яка залишає своїх солдатів без БК, харчування, одягу, транспорту.

[\(The Economist\)](#)

«У бою ніщо не буває таким хорошим чи таким поганим, як про це казали перші звіти схвильованих людей», — зауважив Вільям Слім, знаменитий британський фельдмаршал у Другій світовій війні. З того моменту, як російські війська увійшли в Україну 24 лютого цього року, експерти зробили широкі заяви про майбутнє війни. Загибель танка констатували на основі вилучених відеозаписів. Турецькі безпілотники вітали як нестримні кардинальні зміни. Західній протитанковій зброї на ранньому етапі було відведено головну роль. Зараз, через дев'ять місяців війни, з'являються більш зважені роздуми. Західні збройні сили можуть багато чого навчитися.

30 листопада Королівський інститут об'єднаних служб (RUSI), мозковий центр у Лондоні, опублікував детальний звіт про уроки перших п'яти місяців війни, періоду, коли Україна переважно оборонялася. Автори, в тому числі Михайло Забродський, український генерал-лейтенант, і пара аналітиків RUSI, мали широкий доступ до українських військових даних. Їхні висновки малюють більш складну картину, ніж популярне уявлення про те, що російська орда тікає від спритних українців.

Вторгнення зазнало невдачі, але це не було передбачено. Російська армія мала на північному напрямі 12 своїх солдатів на кожного українського, і Росія атакувала з повітря 75% стаціонарних об'єктів протиповітряної оборони України за перші 48 годин війни. Російська кібератака успішно порушила супутниковий зв'язок України. Україна витримала цей початковий удар значною мірою тому, що мала передбачливість розпорозити свої запаси боєприпасів з основних арсеналів за тиждень до вторгнення, причому ці зусилля прискорилися за три дні до війни. Літаки та системи протиповітряної оборони були розсіяні протягом кількох годин після нападу. У результаті було вражено лише десяту частину мобільних об'єктів ППО.

Якби російська розвідка була гострішою та спритнішою, вони могли би вразити все. На щастя, російській військовій розвідці знадобилося два дні, а іноді й більше, щоб надіслати розвідувальну інформацію щодо цілей до командного центру в Москві та завдати удару, повідомляє інший документ RUSI. У війні за Тайвань Америка не могла б розраховувати на те, що Народно-визвольна армія Китаю зробить ті самі помилки. «У сучасній війні немає безпечних місць», — підсумовує звіт. «Противник може завдати ударів на всю оперативну глибину» — іншими словами, далеко за умовною лінією фронту.

Це означає, що армії повинні воювати інакше. Приховування є одним із варіантів, але його «надзвичайно важко підтримувати», підсумовує RUSI, оскільки різні типи датчиків, наприклад оптичні камери, які вловлюють рух, теплові камери, які сприймають тепло, та електронні антени, які вловлюють випромінювання радіостанцій, можуть бути «нашарованими» одне на одне, щоб помітити навіть добре приховані війська. Іншим рішенням є

використання міцних конструкцій, таких як бетонні доти та бункери. Але вони, як правило, прикріплюють солдатів до одного місця. Найкращий спосіб вижити – просто розійтися і рухатися швидше, ніж ворог може вас помітити. Навіть українські спецназівці, які, як правило, діють невеликими групами, помічаються російськими безпілотниками, якщо вони довго залишаються на одному місці.

Всупереч поширеній думці, протитанкові ракети Javelin і nLaw, поставлені Америкою та Великою Британією, не врятували ситуацію, незважаючи на те, що вони часто фігурують у відеоматеріалах першого тижня конфлікту. Як і турецькі безпілотники tb2, які намагалися вижити після третього дня. «Пропагандистська цінність західного обладнання... була надзвичайно високою на початку війни», — зазначив Джек Уотлінг з RUSI, один із авторів звіту, нещодавно в «The Russia Contingency», подкасті про російські військові питання. «Це насправді не мало суттєвого матеріального впливу на хід боїв... до... квітня». Вирішальний фактор був більш прозаїчний, додав він. «Що притупило росіян на північ від Києва, так це дві артилерійські бригади, які щодня стріляли з усіх своїх стволів».

Визнання основної ролі за артилерією має змусити західноєвропейські армії, вогнева міць яких різко скоротилася після закінчення холодної війни, подивитися на ситуацію реально. З 1990 по 2020 рік кількість артилерійських знарядь у великих європейських арміях скоротилася на 57%, згідно з підрахунком Міжнародного інституту стратегічних досліджень, ще одного мозкового центру в Лондоні. Український арсенал був величезним. Вона почала війну, маючи понад 1000 ствольних артилерійських систем (з довгими стволами) і 1680 реактивних систем залпового вогню — більше, ніж Британія, Франція, Італія, Іспанія та Польща разом узяті, і найбільшу артилерійську силу в Європі після Росії. Основним обмеженням були боєприпаси.

Україна підтримувала «артилерійський паритет» приблизно шість тижнів, набагато довше, ніж майже будь-яка західна армія змогла би за тих самих обставин. Потім у них почали закінчуватися снаряди, що дало Росії перевагу десять до одного в обсязі вогню до червня, дисбаланс, який зберігався, поки Україна не отримала приплив передових західних артилерійських систем, включаючи американські HIMARS. «Рівень споживання під час бойових дій високої інтенсивності залишається надзвичайно високим», — зазначають автори. Небагато західних країн мають потенціал для виробництва нової зброї, запасних частин і боєприпасів з необхідною швидкістю, «члени НАТО, окрім США, не мають сильної позиції на цих фронтах».

Безпілотники відіграли важливу роль, хоча в основному для спостереження та розвідки, а не для ударних місій. Російські підрозділи, які мали свої власні безпілотники, замість того, щоб покладатися на тих, хто знаходиться у вищому штабі, могли вести «високочутливий вогонь», каже

RUSI, вражаючи цілі протягом трьох-п'яти хвилин після їх виявлення — надзвичайно швидка петля датчика-стрільби. Цифра для підрозділів без власних безпілотників становила близько півгодини — з меншою точністю.

Але ключовий урок військових дій в Україні полягає в тому, що армії потребують більше безпілотників, ніж вони думають. Близько 90% усіх безпілотників, які використовували ЗСУ в період з лютого по липень, були знищені, зазначає RUSI. Середня очікувана тривалість життя дрона з нерухомим крилом становила приблизно шість польотів; у простішого квадрокоптера нікчемна трійка. Таке виснаження знищило б флоти європейських армій за лічені дні.

Перевагу слід надавати дешевим і простим системам, які можна розглядати як майже одноразові, а не крихтним паркам великих і дорогих дронів з великими двигунами на рідкому паливі та передовими датчиками. Це, у свою чергу, вимагає більшої кількості навченого персоналу, який може керувати ними, і більш спокійного ставлення до їх використання в мирний час. «Зараз існує менше адміністративних обмежень для Королівської артилерії (Британії, - ред.) щодо стрільби бойовими 155-мм гаубичними боєприпасами над цивільними дорогами, — нюхає росі, — ніж для їх (безпілотників, - ред.) польотів над тим самим простором, щоб контролювати удари».

Війна також показує, як можна перемогти безпілотники. Одним із підходів є старомодний обман. Українські сили виявили, що коли російські розвідувальні підрозділи позначали свої позиції лазерними цілевказівниками, вони могли у відповідь запустити димові шашки, щоб приховати їх місцезнаходження. Але це також засліплювало підрозділ, що оборонявся. Найважливішим способом протидії безпілотникам, каже RUSI, є використання електронної боротьби (РБ), зброї, невидимість якої залишила її в тіні.

Російська РБ змусила Україну обмежити використання своїх безпілотників. Теоретично їх можна дистанційно керувати над російськими цілями та надсилати живий запис до артилерійського підрозділу. На практиці радіовипромінювання, необхідні для навігації та зв'язку, як від безпілотника, так і від наземної станції, можна виявити, а в деяких випадках порушити, електронною атакою. Тож натомість Україні довелося літати багатьма своїми дронами за задалегідь заданими маршрутами, із завантаженням даних після повернення. Часто це відбувається через кілька годин, за цей час ціль може переміститися. Українські дані показують, що лише третина місій безпілотників виявляється успішною.

З радянських часів російська армія нібито була в авангарді бойових дій і широко практикувала використання радіоелектронної боротьби в Сирії, часто завдаючи шкоди цивільним авіалайнерам у цьому регіоні. Безсумнівно, це був серйозний виклик для України. Але це не завжди легко використовувати, тому ураження «своїх» є поширеним явищем. Пан Уотлінг

розповідає історію двох російських пілотів, які скаржилися на те, що їхні радары несправні. Вони швидко розуміють, що їхні власні блоки РБ — невеликі ракетні пристосування, які можуть обдурити радары — націлені на радар іншого. Блоки належним чином вимикаються, змушуючи літаки летіти без електронного захисту в небезпечній зоні

Легко розповісти такі історії про ураження «своїх», які стосуються росіян. Але чи західні збройні сили почуватимуться набагато краще в подібній ситуації? Містер Уотлінг налаштований скептично. «У нас не так багато тренувальних майданчиків, де ми могли б увімкнути все наше нове обладнання», — каже він. «Ми можемо зробити це в нішевих контекстах. Ми не тестували це в масштабі».

([Newsweek](#))

Росія готувалася напасти на Японію влітку 2021 року, за кілька місяців до того, як президент Володимир Путін розпочав повномасштабне вторгнення в Україну, показує електронний лист із повідомленням інформатора з Федеральної служби безпеки (ФСБ), який є у розпорядженні Newsweek.

Електронний лист, датований 17 березня, був надісланий агентом під назвою «Вітер змін» Володимиру Осечкіну, російському правозахиснику, який керує антикорупційним веб-сайтом Gulagu.net і зараз перебуває у вигнанні у Франції.

Агент ФСБ пише регулярні депеші Осечкіну, спровоковані гнівом і невдоволенням, що є всередині служби через війну, яка почалася, коли Путін вторгся в сусідню Україну 24 лютого.

Ігор Сушко, виконавчий директор вашингтонської некомерційної організації Wind of Change Research Group, перекладає листування з російської на англійську з того часу, як воно почалося 4 березня. Він поділився всіма електронними листами повністю з Newsweek, включаючи повідомлення від 17 березня.

Лист, автором якого є викривач, опублікований Осечкіним, проаналізував експерт ФСБ Христо Грозев. Він сказав, що показав листа «двом (теперішнім або колишнім) контактам ФСБ», у яких «не виникло сумнівів у тому, що його написав колега».

У серпні 2021 року Росія «досить серйозно готувалася до локалізованого військового конфлікту з Японією», повідомив агент в електронному листі Осечкіну в березні.

Агент ФСБ припустив, що Росія натомість вирішила вторгнутися в Україну через кілька місяців.

«Впевненість у тому, що країни вийдуть у стадію гострого протистояння і навіть війни, була високою. Чому врешті-решт вибрали Україну для війни (сценарій особливо не змінився), відповідатимуть інші», — написали вони.

Інформатор детально описав переміщення гелікоптерів радіоелектронної боротьби, спрямованих на Японію, в той час як російська пропагандистська машина також була запущена з метою позначити японців як «нацистів» і «фашистів».

Росія та Японія ніколи не підписували мирний договір, який формально мав завершити Другу світову війну, в основному через суперечки щодо групи островів, на які претендує Японія, але які окуповані Росією.

Острови Кунасірі, Іторофу, Шикотан і Хабомаї з ланцюга Курильських островів були захоплені СРСР наприкінці Другої світової війни. Токіо вважає острови своїми «північними територіями», і ця проблема десятиліттями створювала напруженість у відносинах між Росією та Японією.

За словами агента ФСБ, «ключовим каменем спотикання» між Москвою і Токіо є Курильські острови.

Завдяки своєму розташуванню між великим японським островом Хоккайдо та російським півостровом Камчатка, острови забезпечують низку військових і політичних переваг.

«Для Японії тут лежить наріжний камінь її сучасної геополітики: її статус країни, що прогнала у Другій світовій війні, все ще заважає японцям мати офіційні військові сили, службу зовнішньої розвідки та ряд інших речей. Для Країни Вранішнього сонця повернення Курильських островів фактично означало би перегляд [або навіть скасування] їх післявоєнного статусу», - написали вони.

Водночас для Москви острови — «розмінна монета», — продовжив викривач.

«Піднебесна (Китай) дуже негативно сприймає будь-які спроби перегляду післявоєнних домовленостей, і потенційна перемога Токіо в суперечці за Курили неприйнятна для Пекіна. Настільки неприйнятна, що Китай легко ускладнив би життя Росії, якби вона зробила такий «подарунок».

Інформатор зазначив, що колишній прем'єр-міністр Японії Сіндзо Абе на той час уже робив сильний акцент як на спробах «домовитися» з Росією щодо питання Курильських островів, так і на реформуванні розвідувальної служби країни.

«Історично військова розвідка Японії завжди була на високому рівні, але після поразки у Другій світовій війні її просто скасували за вказівкою переможців», — пишуть вони.

У серпні 2021 року ФСБ розсекретила наочну інформацію про те, як японські спецслужби катували радянських громадян під час Другої світової війни.

Викривач ФСБ заявив, що перед службою стоїть завдання розгорнути «інформаційну кампанію проти Японії в російському суспільстві».

«[Це сталося] раптово, раптово і майже несподівано, - написали вони.

Розсекречені матеріали включали дані допиту Отозо Ямади, генерала Імператорської армії Японії під час Другої світової війни.

«Спочатку, ще 8 серпня, російські ЗМІ досить скупо коментували цю новину: вони стверджували, що Японія з 1938 року готувалася до війни з СРСР, виношувалися плани нападу, проводилися диверсії, тощо», – написав викривач.

«Але 16 серпня одночасно буквально вибухнули російські ЗМІ, обговорюючи розсекречені документи зовсім в іншому тоні: японці нібито проводили жахливі біологічні експерименти на радянських полонених, вкрай погано поводитися з радянськими полоненими. Деталі чумної воші які використовувалися для тортур ув'язнених, були нашкрябані повсюди. Russia Today, головний рупор міжнародної пропаганди, також приєдналася».

Інформатор у своєму електронному листі включив численні посилання з прокремлівських ЗМІ з цього приводу, зокрема одне під назвою «Як СРСР врятував світ від біологічної війни, яку готувала Японія» та інше під назвою «Докази підготовки Японії до війни з СРСР розсекречено».

У повідомленні РБК, опублікованому 20 серпня 2021 року, з посиланням на розсекречені документи ФСБ, йдеться про те, що в концтаборі в районі Харбіна проводилися експерименти над ув'язненими, а під час Другої світової війни «японці випробовували на них бактеріологічну зброю і нові хімічні отруйні речовини».

У серпні 2021 року ФСБ також опублікувала секретні матеріали, які, за словами служби, показали, що Японія планувала використати бактеріологічну бомбу в 1944 році.

«ФСБ навіть розсекретила в потрібний час, коли цей поштовх починався... це було засекречено весь цей час, а потім [Росія] розсекретила це саме тоді, коли все це накопичення відбувалося проти Японії, і населення Росії мало повірити, що японці – фашисти», – сказав Сушко Newsweek.

«Вони як би поміняли Японію на Україну», – додав він. «І обидва вони праві, вони просто божевільні. Просто візьміть те, що Росія розглядала [перед] нападом на Японію, це божевілля, як і той факт, що Росія напала на Україну, є божевіллям. Це божевілля».

Викривач заявив, що влітку 2021 року в російському інформаційному просторі відбувався «активний оберт» проти Японії.

«Ставка була зроблена на те, що японці спеціалізувалися на жорстоких біологічних експериментах, виявляли нелюдяність і були налаштовані на нацизм. І вони повинні були демілітаризуватися після війни, але вони порушують ці правила, створюючи ризики для Росії», – пишуть вони.

«Але загалом війна була неминуча для Росії через маніакальне бажання війни з боку керівництва... І зараз основна маса боєздатних підрозділів з цього напрямку передислокована в Україну», – додав викривач.

Newsweek звернувся до міністерств закордонних справ Росії та Японії за коментарем.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №803/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БРОДСЬКОГО Юрія Олександровича (помертньо) — лейтенанта
БРЮХАНОВА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
БУБИРЯ Дмитра Володимировича (помертньо) — солдата
ВОЛШУКОВА Вадима Володимировича (помертньо) — солдата
ДЕЙНЕЖЕНКА Олександра Федоровича — солдата
ДЕНИСЕНКА Дениса Володимировича (помертньо) — молодшого сержанта
ДЗЮБУ Олександра Григоровича — молодшого сержанта
ІЛЬЧЕНКА Анатолія Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
КУРОЧКУ Максима Олександровича (помертньо) — солдата
ЛАБУНСЬКОГО Олександра Павловича (помертньо) — молодшого сержанта
МАГОМЕДРАСУЛОВА Ахмеда Магомедрасуловича — молодшого сержанта

МІХАЛЬОВА Дениса Олександровича — молодшого сержанта
НОНЯ Олега Петровича (помертньо) — сержанта
САЛІНА Дмитра Валерійовича — солдата
СЛОБЦОВА Іллю Олександровича (помертньо) — молодшого сержанта
СМІРНОВА Олександра Івановича (помертньо) — солдата
СТЕПАНКА Максима Вікторовича — солдата
ТЕРТИШНОГО Максима Леонідовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЧИСТІКА Валентина Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БАТИЦЬКОГО Олексія Миколайовича — молодшого сержанта
БОВНЕГРУ Олександра Олександровича — підполковника
БОЛЕХАНА Сергія Васильовича — сержанта
БОНДАРЕНКА Ігоря Володимировича — солдата
БОЦЮРКА Вячеслава Івановича (помертньо) — солдата
БРОННІКОВА Олега Вікторовича — полковника
ВАВІЛОВА Василя Віталійовича — солдата
ВОРОНОВА Владислава Володимировича — солдата
ГАДЮЧЕВА Сергія Леонідовича — сержанта
ГАРБУЗА Євгена Миколайовича — молодшого сержанта

ГЕРМАНА Миколу Миколайовича — солдата
ГОРЯЧКОВСЬКОГО Сергія Валентиновича — старшого лейтенанта
ДЕРЕВ'ЯНКА Віктора Вікторовича — солдата
СРЕМЕНКА Андрія Олександровича — солдата
ІВАНСЬКОГО Євгенія Валерійовича — підполковника
КАЛАШНИКА Олексія Васильовича — солдата
КАРПЕНКА Олега Володимировича — солдата
КИРИЧЕНКА Анатолія Олександровича — солдата
КОВАЛЕНКА Богдана Миколайовича — солдата
КОВАЛЕНКА Вадима Володимировича — солдата
КОВБАСУ Андрія Вікторовича — солдата
КРОХМАЛЯ Олега Сергійовича — солдата
КУРИЛЕНКА Романа Миколайовича — солдата
КУРОЄДОВА Артема Станіславовича — солдата
ЛАПШИНА Романа Володимировича — солдата
ЛЕГЕНЬКОГО Володимира Олександровича — сержанта
ЛИТВИНА Сергія Леонідовича — старшого солдата
МАМЕДОВА Дениса Алійовича — молодшого сержанта
МІЛЬКІНА Ігоря Леонідовича — солдата
МІШЕНІНА Дмитра Олександровича — солдата
НАЗАРЕНКА Ігоря Олександровича — старшого лейтенанта
ПРИХОДЬКА Андрія Борисовича — майора
РАХНЯНСЬКОГО Олександра Анатолійовича — підполковника
РЕПРІНЦЕВА Олександра Анатолійовича — солдата
СЛАБОГО Сергія Костянтинівича — молодшого лейтенанта
СОТНІКОВА Андрія Миколайовича — солдата
СТЕПАНОВА Сергія Сергійовича — солдата
СТРИЖАКОВА Павла Борисовича — лейтенанта
ТІТКОВА Дениса Леонідовича — старшого солдата
ТОЙСУ Олега Анатолійовича — лейтенанта
ФОМЕНКА Дмитра Миколайовича — солдата
ЧАЙКУ Володимира Володимировича — майора
ЧЕРНЕНКА Олександра Анатолійовича — полковника
ЧЕРНИХ Олексія Володимировича — солдата
ЧЕТВЕРТАКА Ігоря Олексійовича — солдата
ШИШКА Романа Володимировича — майора
ЩЕТИНІНА Володимира Михайловича — підполковника
ЯНГАСВА Руслана Хакимовича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БАЛЕНКА Андрія Валерійовича — молодшого сержанта
БЕДЕНЮКА Віктора Яковича — сержанта
БЕСПОРОЧНОГО Дмитра Олександровича — штаб-сержанта
ГЕРАЩЕНКА Віталія Олександровича — солдата

ГНЕДОГО Олександра Анатолійовича — старшого сержанта
ДАНЬКА Костянтина Юрійовича — молодшого сержанта
ДЖАЛАГОНІЮ Зураба Тенгізовича — солдата
ДРАГУНКІНА Олександра Васильовича — штаб-сержанта
ДУБОВОГО Сергія Анатолійовича — старшого сержанта
КИРИЧЕНКА Юрія Володимировича — солдата
КНЯЗЄВА Сергія Валерійовича — молодшого сержанта
КОВТУНА Віталія Сергійовича — солдата
КУЗНЕЦОВА Євгена Володимировича — солдата
КУЛЄВА Олега В'ячеславовича — солдата
ЛИТВИНЕНКА Андрія Борисовича — підполковника
МАЛІЦКОГО Андрія Олеговича — старшого солдата
МІЛЬКІНА Вячеслава Леонідовича — солдата
МІСЮРУ Віктора Анатолійовича — солдата
ПУЗІКОВА Олександра Юрійовича — лейтенанта
РУСАНОВА Сергія Івановича — старшого солдата
САВІНА Дмитра Миколайовича — старшого солдата
САЛАЩЕНКА Юрія Васильовича — солдата
СЕЙКА Олександра Володимировича — сержанта
СЕЙРАНОВА Сурена Беноєвича — солдата
СІГАЛОВА Вадима Олександровича — солдата
СМОЛЯКОВА Савелія Івановича — старшого солдата
СТЕПУЛЬОВА Олександра Валерійовича — солдата
ТАТКІНА Андрія Павловича — старшого солдата
ТЕРЕБУСА Владислава Івановича — солдата
ТІМЧЕНКА Олександра Сергійовича — солдата
ЧЕРЕДНІЧЕНКА Захара Володимировича — солдата
ШАРГІНА Вадима Леонідовича — солдата
ШТЕФАНЯ Євгена Васильовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
СИДОРУКА Богдана Михайловича — молодшого сержанта
ЧЕЧІНА Євгена Юрійовича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 листопада 2022 року

Додаток 2

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №804/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БЕНЯ Олега Володимировича (посмертно) — капітана
КУЧУГУРНОГО Євгенія Володимировича (посмертно) — молодшого лейтенанта

ПАРАДЮКА Юрія Борисовича — полковника

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

ГРУШКА Тараса Миколайовича — солдата

КОЗИНЦЯ Сергія Сергійовича — солдата

ЛАПКА Антона Олександровича — молодшого лейтенанта

НЕХАЯ Дениса Юрійовича — молодшого сержанта

ПЕТРУШЕНКА Олександра Семеновича — сержанта

ПШЕНЩИНА Сергія Борисовича — старшого лейтенанта

САГУНА Богдана Андрійовича (посмертно) — лейтенанта

СЕЛІГЕЯ Артура Володимировича — молодшого сержанта

СОЛОГУБА Олексія Юрійовича — лейтенанта

ЦИБА Василя Сергійовича (посмертно) — молодшого сержанта

ЧЕРНІЯ Олександра Володимировича (посмертно) — старшого сержанта

ЯРИШЕВА Олександра Олександровича — солдата

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АЛЯ-БРУДЗІНСЬКОГО Євгена Олександровича — сержанта

АУШКІНА Вадима Володимировича — солдата

БРЕСЛАВСЬКОГО Ігоря Анатолійовича — майора

ВЕЛИГОРЮ Вячеслава Сергійовича — старшого солдата

ВЛАСОВА Дмитра Володимировича — солдата

ГАРМАША Ігоря Миколайовича — лейтенанта

ГЕРАСИМЕНКА Василя Михайловича — старшого лейтенанта

ГЕРМАНА Ярослава Вартовича — солдата

ГОЛОВАНЕНКА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта

ГРИГОР’ЯНА Дмитра Вадимовича — штаб-сержанта

ДМИТРЕНКА Романа Володимировича — солдата

ДУБОВИКА Валерія Євгеновича — капітана

ЕПОВА Олексія Володимировича — молодшого сержанта

ЄГОРОВА Олега Володимировича — лейтенанта

ЗАДОРОЖНОГО Вадима Володимировича — солдата

ІСТОЦЬКОГО Станіслава Володимировича — солдата

КАЛЕНДІНА Віталія Михайловича — лейтенанта медичної служби

КАРІКОВА Юрія Васильовича — солдата
КІЗІЯРОВА Дмитра Анатолійовича — полковника
КНЮКА Олександра Юрійовича — солдата
КОВАЛЬОВА Максима Георгійовича — солдата
КОВАЛЯ Олександра Миколайовича — старшого лейтенанта
КОЛЕСНИКА Олександра Васильовича — підполковника
КОЛЕСНИКОВА Юрія Анатолійовича — головного сержанта
КОРНІЛОВА Михайла Олеговича — молодшого сержанта
КОСЯЧЕНКА Василя Леонідовича — старшого сержанта
КУЛІКОВА Богдана Миколайовича — солдата
ЛАПТІНОВА Костянтина Васильовича — солдата
ЛИСЕНКА Павла Васильовича — солдата
ЛІТВІНА Дмитра Володимировича — молодшого лейтенанта
ЛЯЛЮКА Володимира Миколайовича — старшого лейтенанта
МАКАРЕНКА Олега Васильовича — солдата
МАЛИША Олександра Олександровича — сержанта
МАРИНОВА Руслана Георгійовича — молодшого сержанта
МИХАЙЛОВА Володимира Олексійовича — підполковника
МОРОШАНА Віктора Михайловича — капітана
НЕКРАСОВА Антона Володимировича — старшого солдата
ОНІЩОРУ Дмитра Олександровича — солдата
ПАНЧЕШНОГО Сергія Павловича — молодшого сержанта
ПАРНЮКА Андрія Леонідовича — підполковника
ПАРНЮКА Станіслава Андрійовича — молодшого лейтенанта
ПАУТОВА Сергія Олександровича — капітана
ПАЦЬОРУ Олександра Сергійовича — сержанта
ПОЧУЄВА Андрія Анатолійовича — молодшого сержанта
ПРИХОДЬКА Ігоря Валерійовича — сержанта
ПРОСЯНИКА Ігоря Вячеславовича — молодшого лейтенанта
РАЦА Віталія Віталійовича — солдата
РУБАНОВСЬКОГО Георгія Сергійовича — солдата
РУДЕНКА Олександра Юрійовича — підполковника
САМОЙЛЮКА Олександра Володимировича — сержанта
СЕРГІЄНКА Владислава Сергійовича — солдата
СЕРІКА Олексія Леонідовича — молодшого лейтенанта
СЄДОВА Євгенія Володимировича — солдата
СОКОЛОВСЬКОГО Олега Михайловича — підполковника
СТАШУКА Миколу Дмитровича — молодшого лейтенанта
ТРАЦЮКА Олександра Володимировича — підполковника
ФЕДУНА Юрія Олександровича — молодшого сержанта
ХЛУДА Михайла Івановича — старшого сержанта
ХОРУЖЕНКА Олега Сергійовича — старшого сержанта
ХРУПАЛА Миколу Миколайовича — полковника

ЧАЛОГО Ярослава Володимировича — солдата
ЧЕРЕДНІЧЕНКА Ігоря Володимировича — капітана
ЧИСТЯКОВА Євгенія Васильовича — підполковника
ШЕВЧЕНКА Андрія Євгеновича — підполковника
ШЕВЧЕНКА Олександра Миколайовича — підполковника
ШИШКІНА Олексія Юрійовича — старшого сержанта
ЯЦЕНКА Олександра Володимировича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АНДРЕЄВА Андрія Павловича — майора
БАТИРЯ Руслана Анатолійовича — підполковника
БЛАША Ігоря Семеновича — підполковника
БУРТИЛЯ Михайла Михайловича — солдата
ВАКУЛЕНКА Вячеслава Володимировича — старшого солдата
ГОНЧАРЕНКА Олександра Анатолійовича — молодшого сержанта
ЄВСЄЄВА Олега Євгеновича — майстер-сержанта
ЗАВАДСЬКОГО Юрія Віталійовича — солдата
ЗЕЛЕНСЬКОГО Станіслава Віталійовича — лейтенанта юстиції
ІВАНЮКОВИЧА Данила Ігоровича — молодшого сержанта
КАШУКА Олега Васильовича — полковника
КІСІЛЯ Миколу Вікторовича — солдата
КЛІМЕНКА Андрія Вячеславовича — солдата
КОТЛЯРА Володимира Петровича — солдата
КОТЛЯРОВА Олександра Юрійовича — старшого сержанта
КУЧИНСЬКУ Наталію Михайлівну — молодшого лейтенанта
ЛЄТНІЩИНА Миколу Геннадійовича — солдата
ЛИТВИНА Петра Миколайовича — сержанта
ЛОБОВА Михайла Вікторовича — старшого солдата
МАШУКОВА Олександра Степановича — штаб-сержанта
МЄЗЄНЦЕВУ Єву Вячеславівну — молодшого лейтенанта
МОТОРИНА Павла Сергійовича — сержанта
МОЩОНСЬКОГО Владислава Олександровича — капітана
НЕВЕНЩИНА Євгена Валерійовича — молодшого лейтенанта юстиції
НІКОЛАЄНКА Андрія Борисовича — молодшого сержанта
ОВСЕПЯНА Арсена Оганесовича — солдата
РОМАНОВА Руслана Юрійовича — солдата
ТКАЧУКА Валентина Івановича — майора
ХАНЯ Петра Сергійовича — майора
ХУДНЯКА Вадима Костянтинівича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 листопада 2022 року

Додаток 3

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №805/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БОЙЧУКА Миколу Омеляновича (померло) — капітана
КРИВОХИЖУ Миколу Петровича (померло) — капітана
ПАШКЕВИЧА Тараса Ігоровича (померло) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗАЙЦЕВА Вячеслава Олексійовича (померло) — молодшого сержанта
КАРПЕНКА Валерія Олеговича (померло) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАГІРОВА Аслана Фархадовича (померло) — солдата
БАЛАНЕЦЬКОГО Олександра Дмитровича (померло) — солдата
БАЛАНЮКА Володимира Васильовича (померло) — солдата
БАСАРАБУ Андрія Івановича (померло) — солдата
БЕЗРУКОГО Дмитра Олександровича (померло) — солдата
БИХОВЦЯ Олександра Олеговича (померло) — сержанта
БЖИКА Андрія Йосиповича (померло) — солдата
БОЙКА Володимира Степановича (померло) — старшого солдата
БОНДАРЕНКА Миколу Сергійовича (померло) — молодшого сержанта
БОРИЩАКА Андрія Ярославовича (померло) — старшого солдата
БУБАЛА Івана Васильовича (померло) — старшого солдата
ВАСИЛІВА Павла Мироновича (померло) — сержанта
ВІТАНЧУКА Романа Леонідовича (померло) — солдата
ВРУЧИНСЬКОГО Сергія Володимировича (померло) — старшину
ГАСВОГО Михайла Петровича (померло) — сержанта
ГОДОВАНЦЯ Василя Миколайовича (померло) — солдата
ГОНЧАРА Михайла Петровича (померло) — старшого солдата
ГОРАНЧУКА Ігоря Ігоровича (померло) — старшого солдата
ГРИНЧУКА Олександра Миколайовича (померло) — солдата
ГУМЕНЮКА Валерія Леонідовича (померло) — солдата
ГУЦАНА Владислава Геннадійовича (померло) — солдата
ГУЦУЛЯКА Василя Михайловича (померло) — старшого сержанта
ДАНИЩУКА Євгена Михайловича (померло) — солдата
ДЕСЯТНІЧЕНКА Миколу Володимировича (померло) — сержанта
ДУШЕНКА Романа Михайловича (померло) — старшого солдата
ЖИДАНА Петра Григоровича (померло) — солдата
ЗВАРИЧА Дениса Вікторовича (померло) — солдата
ІВЕРОВА Дмитра Сергійовича (померло) — солдата

ЩЕНКА Василя Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта
КІНДРАТА Василя Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
КОРНІЄНКА Сергія Петровича (помертньо) — молодшого сержанта
ЛЩУКА Михайла Васильовича (помертньо) — сержанта
ЛЯХОМСЬКОГО Івана Миколайовича (помертньо) — солдата
МАЗУРКЕВИЧА Ігоря Йосиповича (помертньо) — старшого солдата
МАЛАМАНА Дмитра Олександровича (помертньо) — старшого солдата
МАНДАЛАКА Іллю Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
МАРИНЧАКА Радислава Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
МАРТИНЮКА Володимира Павловича (помертньо) — старшого солдата
МЕЛЬНИЧУКА Романа Миколайовича (помертньо) — солдата
МЯЛІКГУЛІЄВА Назара Курбангельдійовича (помертньо) — молодшого сержанта
НАГОРНЯКА Миколу Васильовича (помертньо) — солдата
НЕСПЯКА Михайла Васильовича (помертньо) — солдата
ПАЛІБРОДУ Володимира Сизонтійовича (помертньо) — старшого солдата
ПАТРИЛЯКА Петра Петровича (помертньо) — старшого солдата
ПЕТРОВА Віктора Олександровича (помертньо) — солдата
ПЕТУШКА Олександра Вілюсовича (помертньо) — солдата
ПОБЕРЕЖНИКА Андрія Дмитровича (помертньо) — солдата
ПОСЛУШНЯКА Анатолія Васильовича (помертньо) — штаб-сержанта
ПРЯДЧЕНКА Артема Валентиновича (помертньо) — солдата
РУДЗИНСЬКОГО Євгена Вікторовича (помертньо) — старшого солдата
САВЧАКА Володимира Петровича (помертньо) — солдата
САМОХІНА Віктора Олександровича (помертньо) — молодшого сержанта
СЕМЕНОВА Павла Олександровича (помертньо) — старшого солдата
СИРОТУ Олега Дмитровича (помертньо) — молодшого сержанта
СОКІЛА Валерія Івановича (помертньо) — солдата
СТОЛЯРА Едуарда Едуардовича (помертньо) — солдата
СТЬОПЕНКА Андрія Юрійовича (помертньо) — солдата
ТАРАСЕНКА Владислава Вадимовича (помертньо) — старшого солдата
ТОПОРЦЯ Корнеліу Михайловича (помертньо) — солдата
УНГУРЯНА Миколу Славовича (помертньо) — молодшого сержанта
ФАРТУШНЯКА Івана Валерійовича (помертньо) — солдата
ЦУПУ Дмитра Георгійовича (помертньо) — солдата
ШОРИНА Артема Васильовича (помертньо) — старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 листопада 2022 року

Додаток 4

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №806/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ВОЙТОВИЧА Віталія Романовича — майора
ГОНЧАРОВА Володимира Володимировича — майора
КОВАЛЯ Романа Сергійовича — майора
ЛУК'ЯНОВА Павла Юрійовича — підполковника
МАРЧЕНКА Олександра Вікторовича — полковника
ШАВКУНА Володимира Петровича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АЛМАЗА Владислава Сергійовича — старшого лейтенанта
БОБРОВСЬКОГО Василя Івановича — капітана
ВІНЧУКА Андрія Валерійовича — капітана
ЄРОШИНА Василя Миколайовича — молодшого лейтенанта
ЖИДИКА Павла Володимировича (помертньо) — старшого лейтенанта
ЖИТНИКА Олександра Вікторовича — капітана
ЗОЛОТОГО Володимира Степановича (помертньо) — капітана
КОЛОМІЙЦЯ Олега Володимировича (помертньо) — старшого лейтенанта
КУХАРЯ Сергія Анатолійовича — майора
ЛЕЛЯВСЬКОГО Юрія Миколайовича (помертньо) — капітана
МАМЧУРА Віталія Юрійовича — підполковника
МАРТИНЮКА Владислава Володимировича (помертньо) — старшого лейтенанта
ПІДПЕРИГОРУ Василя Володимировича — майора
ПРОКОПЕНКА Михайла Олександровича — капітана
ТУРЯНСЬКОГО Василя Михайловича — майора
ХАРИТОНОВА Богдана Олександровича (помертньо) — старшого лейтенанта

ЯЦКОВА Василя Петровича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

МІЩЕНКА Сергія Олексійовича — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГРОШОВА Сергія Леонідовича (помертньо) — старшого сержанта
ГУДЗЕНКА Михайла Романовича (помертньо) — солдата
МОКРИЦЬКОГО Анатолія Степановича (помертньо) — старшого сержанта
ПТАШКА Тимофія Сергійовича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЕЄВА Олександра Вікторовича — старшого сержанта

АЛЕКСЕСНКА Максима Вікторовича (помертно) — штаб-сержанта
АНГУРЦЯ Максима Юрійовича (помертно) — солдата
АРТЕМЕНКА Романа Рахїмжановича — молодшого сержанта
БАБИНЦЯ Ярослава Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
БІЛОДІДА Антона Сергійовича (помертно) — солдата
БУШТРУКА Григорія Анатолійовича (помертно) — солдата
ВИШИНСЬКОГО Романа Геннадійовича (помертно) — солдата
ГАДЯКА Ігоря Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ГАЛЕЛУ Василя Богдановича (помертно) — солдата
ГОЛОДЮКА Владислава Олеговича — старшого солдата
ГОРОБЦЯ Максима Миколайовича (помертно) — солдата
ГРИНЖОЛУ Сергія Васильовича — солдата
ГРИЩУКА Миколу Андрійовича — старшого лейтенанта
ГУТЦУЛА Анатолія Володимировича (помертно) — головного сержанта
ДАВИДЮКА Віктора Дмитровича — лейтенанта
ДРОЗДА Олександра Віталійовича — сержанта
ЄРМОЛЕНКА Сергія Миколайовича (помертно) — головного сержанта
ЗАВАЛЬНЮКА Андрія Дмитровича — старшого солдата
ЗАРІЦЬКОГО Степана Євгенійовича (помертно) — старшого сержанта
ІЛЬЧЕНКА Олександра Васильовича (помертно) — солдата
КАРПАКА Вячеслава Володимировича (помертно) — старшину
КИШЛАРА Дмитра Юрійовича (помертно) — солдата
КОВАЛЬСЬКОГО Івана Михайловича (помертно) — солдата
КОРДОНОВА Максима Павловича (помертно) — лейтенанта
КОРОЛЯ Романа Леонідовича (помертно) — солдата
КРАТА Сергія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
КРИКОНЧУКА Богдана Миколайовича (помертно) — солдата
ЛЕБЕДИНСЬКОГО Костянтина Олексійовича — старшого солдата
ЛИТВИНА Мирослава Орестовича (помертно) — старшого солдата
ЛУКАШЕНКА Олександра Миколайовича (помертно) — старшого солдата
МАГЛЬОВАНОВОГО Олексія Юрійовича — солдата
МАЛАХОВА Богдана Павловича — старшого сержанта
МАТВІЯСА Романа Романовича (помертно) — солдата
МОВЧАНА Євгена Володимировича (помертно) — солдата
НАКОНЕШНОГО Сергія Івановича — сержанта
ПІВТОРАКА Юрія Юрійовича (помертно) — солдата
ПІДЛУБНОГО Руслана Олександровича — старшого солдата
ПОХНА Ігоря Івановича — лейтенанта
ПРИСТУПУ Олександра Олександровича — молодшого лейтенанта
ПРИЩЕПУ Дмитра Петровича (помертно) — солдата
САПУНОВА Володимира Володимировича — солдата
СЕЛЮКА Юрія Руслановича (помертно) — солдата
СИДОРЕНКА Антона Сергійовича (помертно) — старшого солдата

СМИРНОВА Олександра Валерійовича — солдата
СОРОКУ Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ТАТУШКА Романа Сергійовича — солдата
ТЕРТИЧНОГО Анатолія Петровича — молодшого сержанта
ТКАЧА Сергія Сергійовича — майора
УШКОВА Віктора Валерійовича (помертно) — молодшого сержанта
ХВОРОСТОВА Дмитра Леонідовича — солдата
ЮРЧЕНКА Анатолія Костянтинівича — солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
ПОГОРІЛОГО Юрія Миколайовича — старшого лейтенанта
ЦАПА Володимира Володимировича — полковника
ШАБАТУРУ Володимира Станіславовича — майора
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АДАМОВСЬКОГО Віктора Анатолійовича — лейтенанта
АНДРЕЙКА Сергія Васильовича — майора
АНТОНЕНКА Сергія Ігоровича — полковника
БАРБАША Олександра Григоровича — капітана
БОНДАРУКА Сергія Анатолійовича — матроса
БУРДЕЙНОГО Олега Петровича — підполковника медичної служби
ВИТРИКУЗУ Дмитра Вікторовича — солдата
ГЕРАЩЕНКА Максима Сергійовича — солдата
ГНАТЮКА Олега Степановича — полковника
ГОЛУБНИЧОГО Сергія Івановича — капітана
ГРИЩУКА Олександра Олександровича — старшого солдата
ГУЗЬМАНА Івана Леонідовича — старшого сержанта
ДЕМЧЕНКА Ярослава Миколайовича — капітана
ДЕНИСЕНКА Богдана Олександровича — лейтенанта
ЄЖИКОВА Віталія Володимировича — солдата
ЄРОМУ Віталія Олексійовича — підполковника
ЖИЛУ Віктора Івановича — старшого солдата
ЖУРАВЛЯ Івана Вікторовича — солдата
ІВАНЦЬКОГО Віктора Вікторовича — капітана
КОВАЛЕНКА Дмитра Володимировича — сержанта
КОВАЛЕНКА Олега Івановича — капітана
КОЗЛЮКА Артема Руслановича — старшого лейтенанта
КОЛЕСОВА Олександра Анатолійовича — підполковника
КОЛМИКОВА Максима Миколайовича — підполковника
КОРЧАКА Івана Івановича — полковника
КОЦУРЕНКА Валерія Миколайовича — солдата
КРАВЧЕНКА Олега Олексійовича — молодшого сержанта
КРАПИВІНА Сергія Сергійовича — старшого лейтенанта
КУЛИКА Андрія Ігоровича — старшого лейтенанта
КУРІННОГО Володимира Володимировича — лейтенанта

КУРТЯКА Михайла Юрійовича — лейтенанта
КУШНІРА Дениса Юрійовича — лейтенанта
ЛЕЗНОВА Олександра Сергійовича — підполковника
ЛЕМЕШКА Романа Миколайовича — старшого лейтенанта
ЛЕНЯ Сергія Васильовича — старшого лейтенанта
МОЛОДЦОВА Романа Валентиновича — підполковника
ПИЛИПЕНКА Олександра Олександровича — старшого солдата
ПРИЙМАКА Дениса Олеговича — лейтенанта
ПРОШАКА Миколу Васильовича — полковника
РУЖИНА Вячеслава Дементійовича — солдата
СКРИПКУ Олександра Станіславовича — старшого лейтенанта
СЛИЗА Олексія Леонідовича — майора
СТАНІСЛАВОВА Володимира Сергійовича — капітана
СТЕПАШКІНА Романа Олександровича — головного сержанта
СТРИЖАКА Андрія Олександровича — майора
ТОВСТОНОСА Юрія Валентиновича — солдата
ФАРМАГЕЯ Володимира Володимировича — майора
ФОФІНА Дениса Вікторовича — капітана
ХАРЧЕНКА Олександра Сергійовича — підполковника
ХОМЕНКА Олександра Миколайовича — старшого лейтенанта
ЦВІЛЯ Максима Леонідовича — майора
ЦИМБАЛЮКА Ігоря Леонідовича — солдата
ШЕРШНЬОВА Євгенія Сергійовича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
ГЛАДКОГО Олега Владиславовича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ВЛАСЮКА Ігоря Сергійовича — старшину 2 статті
ГРОЗНОГО Олександра Валерійовича — старшого лейтенанта
ЄПІФАНОВА Максима Павловича — солдата
КОВАЛЕНКА Івана Валерійовича — старшого матроса
МАКОВСЬКОГО Дмитра Ігоровича — майстер-сержанта
МОВЧАНА Олександра Леонідовича — капітана
МОРМУЛЯ Ігоря Васильовича — молодшого лейтенанта
ПЕТРОЛЮКА Олександра Івановича — капітана
РОЩИНУ Володимира Євгеновича — старшого матроса
ТЕРТИЧНОГО Ігоря Ігоровича — молодшого сержанта
ЦВЕТІКА Олександра Сергійовича — солдата
ШЕВЧУКА Юрія Миколайовича — капітана
ЯКУНІНА Артема Олексійовича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 листопада 2022 року

Додаток 5

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №807/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ВАРВАРЕНКА Андрія Сергійовича — капітана

КІЛЬЯНА Ореста Васильовича — підполковника

СТАРОВА Ростислава Володимировича — лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ПОЛЩАКА Віктора Степановича — старшого лейтенанта

ЯРОШЕВСЬКОГО Андрія Олександровича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНТОНОВА Андрія Юрійовича — молодшого сержанта

АРОНОВА Івана Івановича — солдата

БОРЩА Павла Олександровича — молодшого сержанта

БОШТАНА Артура Вікторовича — молодшого сержанта

ВАСИЛИКА Павла Васильовича — солдата

ВАСИЛЬЄВА Андрія Павловича (посмертно) — молодшого сержанта

ВОЛОШКА Данила Миколайовича — старшого сержанта

ГЛУХОВСЬКОГО Миколу Миколайовича — сержанта

ГОЛОБОРОДЬКА Віталія Сергійовича — головного сержанта

ГУДЗОВАТОГО Євгена Олександровича — солдата

ДАНІЛОВА Ігоря Григоровича — старшого солдата

ЖОВКЕВИЧА Миколу Петровича — сержанта

ЖОВНЕРА Сергія Валерійовича — головного сержанта

ЗАРИЦЬКОГО Тараса Володимировича — молодшого сержанта

КАЗАКОВА Володимира Сергійовича — солдата

КАЛЬНИЧЕНКА Юрія Володимировича — майстер-сержанта

КЛЮЧКУ Олександра Сергійовича — молодшого лейтенанта

КОВАЛЬЧУКА Павла Анатолійовича — старшого солдата

КОНОБУ Віталія Богдановича — головного сержанта

КОНОНЧЕНКА Дениса Вікторовича — солдата

КОРОБКУ Івана Івановича — головного сержанта

КОСЕНКА Олександра Михайловича — старшого сержанта

КРУТЕНКА Антона Сергійовича — солдата

КУЛИНИЧА Михайла Івановича — солдата

КУРОВЕЦЬКОГО Андрія Петровича — солдата

ЛАВРІВА Андрія Васильовича — солдата

ЛЩУКА Володимира Олександровича (посмертно) — старшого солдата

МАКАРОВА Вадима Дмитровича — старшого солдата

МАКОГІНА Богдана Степановича — солдата
МАРКАРОВА Євгенія Георгійовича — солдата
МЕЧЕНКОВА Сергія Вікторовича — солдата
МІРОШНИЧЕНКА Станіслава Павловича — солдата
НАУМОВА Сергія Костянтинівича — солдата
ОСІПОВА Сергія Миколайовича — штаб-сержанта
ОСТАПЧУКА Артема Геннадійовича — солдата
ПАВЛИШКА Михайла Юрійовича — солдата
ПІМЕНОВА Сергія Валентинівича (посмертно) — молодшого сержанта
ПОЛЩУКА В'ячеслава Сергійовича — сержанта
ПОЛОВ'ЯНА Дмитра Едуардовича — солдата
ПОПОВИЧА Станіслава Івановича — старшого солдата
ПОТОЦЬКОГО Романа Олеговича — старшого солдата
ПРИВАЛОВА Єгора Євгеновича — солдата
ПРИЖИГОЦЬКОГО Івана Вікторовича — солдата
ПРИСЯЖНЕНКА Богдана Олеговича — штаб-сержанта
РИЦЬКОГО Олександра Юрійовича — солдата
РІДКОПЛЕТА Андрія Васильовича — сержанта
СЕВЕРІНА Ореста Григоровича — солдата
СЛОНЯ Антона Олександровича — капітана
ТАРАСЕНКА Олексія Ростиславовича — лейтенанта
ТВЕРДУНА Сергія Олеговича — солдата
ТОБЯША Юрія Петровича — солдата
ТУЛЬЧОГО Олександра Юрійовича — сержанта
УКРАЇНЦЯ Михайла Олександровича — молодшого сержанта
УХАЛЯ Юрія Юрійовича — старшого солдата
ФЕДИНУ Любомира Богдановича — солдата
ХОМЕНКА Сергія Івановича — штаб-сержанта
ХОМКОВИЧА Юрія Олексійовича — сержанта
ЧЕРЕВКА Миколу Юрійовичу — сержанта
ЧЕХОВСЬКОГО Івана Володимировича — старшого солдата
ЮРИНЦЯ Андрія Юрійовича — солдата
ЯКИМА Василя Юрійовича — головного сержанта
ЯКУБИШЕНА Миколу Олександровича — солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
МАЛАНЧУКА Романа Романовича — підполковника
ПУШКАЛЮКА Віктора Григоровича — підполковника
ШАБЕЛЬНИКОВА Олександра Вікторовича — підполковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БІЛОУСА Павла Віталійовича — майстер-сержанта
ГИМОНА Миколу Івановича — старшого солдата
КМЕТІКА Юрія Васильовича — сержанта
КРАЙВАНОВА Віталія Олександровича — майора

МЕДВЕДЮКА Ігоря Миколайовича — старшого лейтенанта
НАЗАРКА Віктора Анатолійовича — штаб-сержанта
ОМЕЛЯНЧУКА Олександра Васильовича — старшого сержанта
ПОЛЩУКА Дмитра Віталійовича — старшого солдата
ПОПОВА Тараса Вікторовича — капітана
РУДИКА Станіслава Миколайовича — головного сержанта
САПЕТУ Назара Богдановича — старшого солдата
СКЛАДАНОВОГО Олега Анатолійовича — головного сержанта
СТРЕЛЬЦОВА Максима Геннадійовича — головного сержанта
СУХОЦЬКОГО Віталія Яковича — старшого солдата
ЧАСОВСЬКИХ Дмитра Сергійовича — солдата
ШКАМЕТУ Романа Вадимовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БУЧКОВСЬКОГО Ростислава Петровича — солдата
ГРИБІННИКА Віталія Євгеновича — молодшого сержанта
ДУТКУ Дмитра Михайловича — солдата
КАПЕЛЮШНОГО Олексія Віталійовича — солдата
ЛОЙКА Дмитра Івановича — солдата
НАЗАРУК Віталіну Василівну — старшого солдата
ОЛІЙНИКА Ігоря Марковича — старшого лейтенанта
ПАЛИГУ Петра Анатолійовича — сержанта
СИДОРЕНКА Ігоря Івановича — старшого лейтенанта
СТРИПКА Анатолія Ігоровича — солдата
СТУКОВА Андрія Миколайовича — старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 листопада 2022 року

Додаток 6

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №818/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

СИСЬОВА Петра Олексійовича — старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАЛИНЦЯ Олександра Петровича — молодшого сержанта

БЕЗКРОВНОГО Валерія Олександровича (помертньо) — сержанта

БУТЕНКО Олену Олегівну (помертньо) — майстер-сержанта

ГОЛОВАШОВА Анатолія Володимировича — майстер-сержанта

ГРИНШИНА Василя Миколайовича — молодшого сержанта
ДЕМИДА Василя Володимировича (помертно) — старшого солдата
ЖАРКОВУ Олену Олександрівну (помертно) — головного сержанта
ЖЕЛТЯКОВА Сергія Анатолійовича (помертно) — підполковника
КАРЕЛОВА Андрія Миколайовича — старшого солдата
КІЙКА Артема Вікторовича — старшого сержанта
КЛИМЧУКА Степана Івановича (помертно) — старшого солдата
КОЗАЧЕНКА Павла Павловича — солдата
КРАВЧУК Людмилу Петрівну — старшого сержанта
КРУЧЕНКО Олександрю Сергіївну — штаб-сержанта
КУЗЬМЕНКА Олександра Петровича (помертно) — підполковника
КУЛИКА Єлизара Олексійовича (помертно) — сержанта
КУЧИНСЬКОГО Сергія Андрійовича — штаб-сержанта
ЛЕБЕДЄВА Дмитра Сергійовича (помертно) — старшого лейтенанта
ЛЕВЧУКА Сергія Івановича (помертно) — капітана
ЛЕСЯ Едуарда Володимировича — старшого сержанта
ЛИСЕНКА Олександра Олександровича (помертно) — сержанта
ЛОБУРА Владислава Борисовича — майстер-сержанта
ЛУЩАКА Юрія Миколайовича — старшого солдата
МАКАРЕВИЧА Дмитра Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
МАРКОВА Сергія Миколайовича (помертно) — майстер-сержанта
МАХОТУ Юлію Олександрівну (помертно) — старшого сержанта
МЕДИНІНУ Еліну Володимирівну — старшого лейтенанта медичної служби
МІРОШНИЧЕНКА Владислава Віталійовича (помертно) — сержанта
МОРОЗА Владислава Віталійовича (помертно) — майстер-сержанта
НАЙДЬОНОВА Віктора Васильовича (помертно) — штаб-сержанта
НАУМЕНКА Олексія Олександровича — старшого сержанта
НЕГРУЛЯ Сергія Михайловича — штаб-сержанта
НІКОЛАЄНКА Богдана Леонідовича — головного сержанта
ПАНІНУ Аліну Володимирівну — молодшого сержанта
ПОГОРЕЛОВА Дмитра Миколайовича — молодшого лейтенанта
ПОРОСКУНА Олександра Миколайовича — солдата
ПОСТОЛЬНОГО Олександра Миколайовича (помертно) — старшого
майстер-сержанта
РАЙЛЯНА Володимира Сергійовича — головного сержанта
РАЙЧЕНКА Олега Миколайовича (помертно) — сержанта
РОМАНЮКА Віктора Івановича — капітана
САФОНОВА Олексія Євгенійовича (помертно) — сержанта
ТКАЧЕНКА Василя Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ФАДЄЄВА Ігоря Володимировича (помертно) — капітана 2 рангу
ХАРЧЕНКА Вілена Олександровича — капітана
ШИБЕКА Олега Анатолійовича — солдата
ЯКИМА Василя Васильовича (помертно) — старшого сержанта

ЯРОСЛАВСЬКОГО Євгенія Валентиновича (помертно) — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АКІМОВА Станіслава Віталійовича — головного сержанта

АЛЕКСАНОВА Анатолія Анатолійовича — капітана

БОЙКА Василя Сергійовича — підполковника

ВАКОЛЮКА Сергія Миколайовича — старшого лейтенанта

ВИЧАЛКІВСЬКОГО Ігоря Володимировича — полковника

ВОВЧЕНКО Наталію Вікторівну — капітана медичної служби

ВОРНІЧЕСКУ Ігоря Юрійовича — штаб-сержанта

ДЕМЧЕНКА Андрія Олександровича — полковника

ЄГОРОВА Сергія Володимировича — майора

ЖИДКОВА Євгенія Андрійовича — головного сержанта

ЗУЄВА Олександра Вікторовича — полковника

КАРНАУХА Михайла Івановича — полковника медичної служби

КАСЯНЕНКА Руслана Миколайовича — підполковника

КОМАРІВСЬКОГО Дмитра Леонідовича — майора

ЛУЦЮКА Сергія Васильовича — підполковника

МАКСИМОВА Михайла Сергійовича — підполковника

МАНЗЮКА Сергія Олександровича — майора

МИХАЙЛЮКА Вадима Григоровича — підполковника

НАЙДЬОНОВА Олега Сергійовича — майора

НЕРЛА Романа Валерійовича — майстер-сержанта

ОЛІЙНИКА Олексія Олексійовича — старшого лейтенанта

ПІДВИСОЦЬКОГО Ігоря Віталійовича — полковника

ПРОВКІНА Андрія Сергійовича — лейтенанта

РИКУНА Андрія Андрійовича — майора

РОЖКА Володимира Івановича — солдата

СИВЕНКА Владислава Олександровича — старшого лейтенанта

СТЕБНИЦЬКОГО Руслана Андрійовича — старшого лейтенанта

ТАПЛІНА Максима Юрійовича — молодшого лейтенанта

ХІБОВСЬКОГО Віктора Миколайовича — підполковника

ЦИКЛАУРІ Олександра Теймуразовича — капітана

ЧЕРНЯКА Віктора Миколайовича — підполковника

ЧЕСАНОВСЬКОГО Івана Івановича — полковника

ЯВОРСЬКОГО Сергія Леонідовича — майора

Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня

АНДРОЩУКА Вадима Степановича — підполковника

БАРТОЩАКА Віктора Йосиповича — підполковника

ВАКОЛЮКА Антона Олександровича — підполковника

ПЕРЕПЕЛИЦЮ Максима Віталійовича — підполковника

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

БОЙЧУКА Олега Степановича — старшого солдата

ГИРИЧА Іллю Яковича — лейтенанта
ГНІДЦЯ Івана Івановича — штаб-сержанта
КЛЮЄВА Олексія Юрійовича — майстер-сержанта
КОВАЛЕНКА Олександра Сергійовича — майора
КОЛОМІЙЦЯ Андрія Сергійовича — майора
КОПЧУКА Віталія Сергійовича — старшого солдата
КУЛАКОВСЬКОГО Тараса Романовича — капітана
КУША Михайла Федоровича — головного сержанта
НЕРЯНОВА Михайла Сергійовича — старшого солдата
НІКІТЕНКА Миколу Івановича — сержанта
ОШОВСЬКОГО Юрія Олександровича — капітана
ПІГАРА Дениса В'ячеславовича — головного сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ЖЕЖЕРУ Вадима Володимировича — лейтенанта медичної служби
КЛУБАНЯ Дмитра Анатолійовича — капітана.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

1 грудня 2022 року

Додаток 7

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №819/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня працівників прокуратури

За значний особистий внесок у розбудову правової держави, самовідданість та високий професіоналізм, виявлені під час виконання службових обов'язків, **постановляю:**

Нагородити орденом "За заслуги" III ступеня

БЄЛКІНА Юрія Геннадійовича – начальника відділу Департаменту нагляду за додержанням законів органами безпеки Офісу Генерального прокурора

ГОРІДЬКА Вячеслава Анатолійовича – прокурора відділу Харківської обласної прокуратури

КІСІЛЕВИЧА Івана Петровича – заступника начальника Департаменту нагляду за додержанням законів органами безпеки – начальника управління Офісу Генерального прокурора

СИМКІВА Романа Ярославовича – начальника відділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Офісу Генерального прокурора

Нагородити орденом "За мужність" III ступеня

МАСЛИЧ Олену Олександрівну (посмертно) – прокурора Шевченківського відділу Куп'янської окружної прокуратури Харківської області

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

ПЕТРОВУ Ольгу Ігорівну – начальника управління представництва інтересів держави в суді Харківської обласної прокуратури

Нагородити медаллю "За працю і звитягу"

ВДОВИЧЕНКО Марію Сергіївну – заступника керівника Київської міської прокуратури

ДОЛБЕЩЕНКОВА Дениса Олексійовича – заступника начальника відділу Департаменту нагляду за додержанням законів органами Державного бюро розслідувань Офісу Генерального прокурора

Присвоїти почесне звання

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ЮРИСТ УКРАЇНИ"

ГУЩЕСОВУ Станіславу Валерійовичу – начальникові Департаменту нагляду за додержанням законів органами безпеки Офісу Генерального прокурора.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

1 грудня 2022 року

Додаток 8

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №822/2022](#)

Про нагородження орденом Данила Галицького

За значні особисті заслуги в організації та проведеному заході щодо звільнення військовополонених захисників і захисниць України постановляю:

Нагородити орденом Данила Галицького

ГІЛЯ Єгора Вячеславовича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника

ІВАНОВА Сергія Олександровича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, підполковника юстиції

КОЗЛОВЦЯ Едуарда Петровича – представника Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника

ЧЕРГЕНЦЯ Едуарда Васильовича – керівника групи Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, полковника. (...).

Додаток 9

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №823/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, незламність духу і вірність військовій присязі постановляю:

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

ГОЛІНЬКО Марину Іванівну – старшого лейтенанта медичної служби

НЕДОГРИЗЮК Оксану Василівну – старшого матроса

НУЦУ Руслану Василівну – сержанта
Нагородити орденом «За мужність» III ступеня
ВОЛОДІНУ Оксану Василівну – старшого матроса
ВОРОНЦОВУ Євгенію Олександрівну – старшого матроса
ІСКОВУ Оксану Йосипівну – старшого солдата
КИРИЛЬЧУК Вікторію Валеріївну – старшого матроса
КУРІННУ Анастасію Володимирівну – лейтенанта
МЕДИНСЬКУ Юлію Олексіївну – головного сержанта
МИРОНЧУК Олену Юріївну – майстер-сержанта
МОЧУРАД Вікторію Богданівну – старшого солдата
МУГАШЕВУ Діану Вікторівну – матроса
НАВІТАНЮК Людмилу Михайлівну – штаб-сержанта
НЕСТЕРЧУК Ольгу Володимирівну – молодшого сержанта
НІКОЛАЄВУ Христину Василівну – молодшого сержанта
ОЛСЕН Анну Олександрівну – сержанта
ПАВЛЕНКО Катерину Василівну – старшого матроса
ПАСЬКО Яну Миколаївну – старшого матроса
ПОЛЩУК Катерину Олександрівну – парамедика
РОЗКВАС Вікторію Вікторівну – лейтенанта
РУДЕНКО Юлію Володимирівну – сержанта
САДОМУ Тетяну Василівну – майстер-сержанта
САМОЙЛЮК Альону Анатоліївну – матроса
САПСАЙ Галину Орестівну – сержанта
СКАКУН Інну Анатоліївну – старшого матроса
ТАРАНОВУ Наталію Володимирівну – сержанта
ТІТЄЄВУ Тетяну Миколаївну – головного сержанта
ФЕДЕНИШИНУ Галину Миколаївну – старшого матроса
ФІЯЛОВУ Наталю Анатоліївну – старшого матроса
ХАМУЛУ Інну Михайлівну – молодшого сержанта
ЦАРИК Любов Анатоліївну – сержанта
ЧІКІНДУ Інгу Вікторівну – матроса
ЧМЕЛИК Оксану Миколаївну – старшого матроса
ЧМИЛЕВСЬКУ Марину Вячеславівну – старшого сержанта
ЮРЧУК Ярославу Анатоліївну – старшого сержанта
Нагородити медаллю «За військову службу Україні»
СВЯТОВЦЯ Сергія Сергійовича – старшого солдата
СУХОРУКОВА Миколу Вікторовича – старшого лейтенанта
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
ТРИЖОНА Якова Олександровича – штаб-сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2 грудня 2022 року

Додаток 10

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №824/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету України, постановляю:

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

АСЛІНА Ейдена Деніела Джона Марка – матроса

ГУСТАВССОНА Матіаса – матроса

ПІННЕРА Шона – старшого матроса

ПРЕБЕГА Векослава – старшого матроса

СААДУНА Брахіма – матроса

ХАРДІНГА Джона – матроса

ХІЛЛА Ендрю Джеймса – солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2 грудня 2022 року